

Hallituksen esitys Eduskunnalle kansaneläkkeen tasokorotusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kansaneläkelakia, kansaneläkelain voimaantulosta annettua lakia, vammaisetuksista annettua lakia, eläkkeensaajan asumistuesta annettua lakia, rintamasotilaseläkelakia, ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annettua lakia, eräiden pitkäaikaisesti työttöminä olleiden henkilöiden eläketuesta annettua lakia, maahanmuuttajan erityistuesta annettua lakia, asumistukilakia, maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annettua lakia, maatalousyrittäjien luopumistuesta annettua lakia, maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annettua lakia, työntekijän eläkelakia, työntekijän eläkelain voimaantulosta annettua lakia, yrittäjän eläkelakia, yrittäjän eläkelain voimaantulosta annettua lakia, merimieseläkelakia, merimieseläkelain voimaantulosta annettua lakia, maatalousyrittäjän eläkelakia, maatalousyrittäjän eläkelain voimaantulosta annettua lakia sekä maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslakia.

Esityksessä ehdotetaan, että kansaneläkkeeseen tehtäisiin hallitusohjelmassa sovitun mukaisesti tasokorotus, jonka suuruus olisi 20 euroa kuukaudessa. Saman suuruinen korotus tehtäisiin myös lesken alkueläkkeeseen, lesken jatkoeläkkeen täydennysmäärään, maahanmuuttajan erityistukeen, pitkäaikaisesti työttömien eläketuen kansaneläkeosuuteen, luopumistuen täydennysosaan ja sukupolvenvaihdoseläkkeen täydennysosaan. Kansaneläkkeen tasokorotuksen johdosta sotilasavustuksen perusavustuksen määrä nousisi 20 euroa ja ylimääräisen rintamalisän enimmäismäärä 9 euroa kuukaudessa. Korotukset tulisivat voimaan tammikuun alusta 2008. Tasokorotuksen ja siitä seuraavan eläketulovähennyksen kasvun yhteisvaikutuksena arviolta 900 000 eläkkeensaajan nettotulot kasvaisivat vuonna 2008. Eläkkeensaajan asumistukeen vaikuttavan vuositulon huomattavan muutoksen rajaa ehdotetaan nostettavaksi tilapäisesti 1 100 euroon kuukaudessa, jotta tasokorotus ja kansaneläkkeeseen aiemmin tehty korotukset eivät aiheuttaisi asumistuen ylimääräistä tarkistusta.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että kansaneläkkeen, leskeneläkkeen täydennysmäärän, maahanmuuttajan erityistuen ja pitkäaikaisesti työttömien eläketuen kansaneläkeosuu- den alentamisesta laitoshoidon vuoksi luovuttaisiin. Uudistuksen johdosta pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevien kansaneläke nousisi samalle tasolle kuin avohoidon asiakkaiden. Tämän seurauksena kuntien laitoshoidon asiakasmaksutulot nousisivat.

Esityksessä ehdotetaan myös selkeyttäviä ja toimeenpanoa helpottavia muutoksia eräisiin työeläkelakeihin. Työeläkelakien osalta ehdotettavat muutokset ovat lähinnä teknisiä korjauksia, jotka pääasiallisesti johtuvat kansaneläkelainsäädäntöön tehtävistä muutoksista.

Esitys liittyy valtion vuoden 2008 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT.....	5
1. Nykytila ja ehdotetut muutokset	5
1.1. Kansaneläke	5
1.2. Muut etuudet	5
1.3. Laitoshoido	7
1.4. Muut muutokset.....	9
2. Esityksen vaikutukset	10
Tasokorotuksen vaikutukset.....	10
Laitoshoidovähennyksen poistamisen vaikutukset	11
Sukupuolivaikutukset	12
Muut vaikutukset	12
3. Asian valmistelu	12
4. Riippuvuus muista esityksistä.....	12
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	14
1. Lakiehdotusten yksityiskohtaiset perustelut	14
1.1. Kansaneläkelaki.....	14
1.2. Laki kansaneläkelain voimaannpanosta	16
1.3. Laki vammaisetuksista.....	17
1.4. Laki eläkkeensaajan asumistuesta	18
1.5. Rintamasotilaseläkelaki	19
1.6. Laki ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetun lain 10 §:n 3 momentin kumoamisesta	19
1.7. Laki eräiden pitkäaikaisesti työttöminä olleiden henkilöiden eläketuesta.....	19
1.8. Laki maahanmuuttajan erityistuesta.....	20
1.9. Laki maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain muuttamisesta	20
1.10. Asumistukilaki	20
1.11. Laki maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta.....	20
1.12. Laki maatalousyrittäjien luopumistuesta	21
1.13. Laki maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä.....	21
1.14. Työntekijän eläkelaki	21
1.15. Laki työntekijän eläkelain voimaannpanosta.....	23
1.16. Yrittäjän eläkelaki	23
1.17. Laki yrittäjän eläkelain voimaannpanosta	25
1.18. Merimieseläkelaki.....	25
1.19. Laki merimieseläkelain voimaannpanosta	27
1.20. Maatalousyrittäjän eläkelaki	27
1.21. Laki maatalousyrittäjän eläkelain voimaannpanosta	29
1.22. Maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaki	29

2. Voimaantulo	29
3. Suhde perustuslakiin	30
LAKIEHDOTUKSET	31
kansaneläkelain muuttamisesta	31
kansaneläkelain voimaantulon annettun lain muuttamisesta	34
vammainen annettun lain muuttamisesta	37
eläkkeensaajan asumistuesta annettun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta	39
rintamasotilaseläkelain 9 a ja 17 §:n muuttamisesta.....	41
ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annettun lain 10 §:n 3 momentin kumoamisesta.....	42
eräiden pitkäaikaisesti työttöminä olleiden henkilöiden eläketuesta annettun lain muuttamisesta	43
maahanmuuttajan erityistuesta annettun lain muuttamisesta	44
maahanmuuttajan erityistuesta annettun lain muuttamisesta annettun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta	46
asumistukilain 3 ja 25 §:n muuttamisesta	47
maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annettun lain 31 §:n muuttamisesta	48
maatalousyrittäjien luopumistuesta annettun lain 19 §:n muuttamisesta.....	49
maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annettun lain 16 §:n muuttamisesta	50
työntekijän eläkelain muuttamisesta	51
työntekijän eläkelain voimaantulon muuttamisesta.....	54
yrittäjän eläkelain muuttamisesta.....	56
yrittäjän eläkelain voimaantulon 28 §:n muuttamisesta.....	59
merimieseläkelain muuttamisesta	60
merimieseläkelain voimaantulon annettun lain muuttamisesta.....	64
maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta	65
maatalousyrittäjän eläkelain voimaantulon annettun lain 27 §:n muuttamisesta	68
maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain muuttamisesta	69
LIITE	70
RINNAKKAISTEKSTIT	70
kansaneläkelain muuttamisesta	70
kansaneläkelain voimaantulon annettun lain muuttamisesta	80
vammainen annettun lain muuttamisesta	86
eläkkeensaajan asumistuesta annettun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta	90
rintamasotilaseläkelain 9 a ja 17 §:n muuttamisesta.....	94
ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annettun lain 10 §:n 3 momentin kumoamisesta.....	95

eräiden pitkäaikaisesti työttöminä olleiden henkilöiden eläketuesta annetun lain muuttamisesta	96
maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain muuttamisesta	98
maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta	101
asumistukilain 3 ja 25 §:n muuttamisesta	102
maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain 19 §:n muuttamisesta.....	104
maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain 16 §:n muuttamisesta	106
työntekijän eläkelain muuttamisesta	108
työntekijän eläkelain voimaanpanolain muuttamisesta.....	114
yrittäjän eläkelain muuttamisesta.....	117
yrittäjän eläkelain voimaanpanolain 28 §:n muuttamisesta.....	122
merimieseläkelain muuttamisesta	123
merimieseläkelain voimaanpanosta annetun lain muuttamisesta.....	130
maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta	132
maatalousyrittäjän eläkelain voimaanpanosta annetun lain 27 §:n muuttamisesta	138
maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain muuttamisesta	139

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1. Kansaneläke

Kansaneläkelain kokonaisuudistus tulee voimaan vuoden 2008 alusta. Kokonaisuudistuksella on pyritty ajanmukaistamaan ja selkeyttämään toimeentuloturva koskevaa lainsäädäntöä. Uudessa kansaneläkelaisa säädetään kansaneläkkeistä, perhe-eläkkeistä ja lapsikorotuksesta. Kansaneläkelain voimaantulon jälkeen säädetään erillisellä lailla, jossa on tarvittavien suoja- ja siirtymäsäännösten lisäksi myös säännökset työttömyyseläkkeestä ja yksilöllisestä varhaiseläkkeestä. Kansaneläkejärjestelmään kuuluvat vammaisetuudet on koottu vammaisuuksista annettuun lakiin ja niiden nimet muuttuvat. Eläkkeensaajan asumistuesta annetun uuden lain mukaan eläkkeensaajan asumistukea voidaan myöntää myös työeläkelainsäädännön mukaista perhe-eläkettä saavalle. Omaisuus otetaan huomioon sellaisten varallisuuserien arvojen perusteella, jotka ovat saatavissa verohallinnolta tai muuten julkisesti käytävissä.

Kokonaisuudistuksen yhteydessä kuntakalleusryhmät poistuvat kansaneläkkeestä, leskeneläkkeestä ja muista etuuksista, joiden määrä on ollut sidottu kuntien kalleusluokitukseen. Henkilön asuinkunta ei siten vuoden 2008 alusta enää vaikuta kyseisten etuuksien määrään. Tämän johdosta II kuntaryhmään kuuluneissa kunnissa asuvien henkilöiden täyden kansaneläkkeen määrä nousee noin 20 euroa kuukaudessa.

Eräiden etuuksien määrä on sidottu kansaneläkkeen määrään. Nämä etuudet ovat lesken alkueläke, lesken jatkoeläkkeen täydennysmäärä, pitkäaikaistyöttömien eläketuen kansaneläkeosuus, maahanmuuttajan erityistuki, luopumistuen täydennysosa, sukupuolenvaihdoseläkkeen täydennysosa, ylimääräinen rintamalisä sekä sotilasavustuksen perusavustus. Muutokset kansaneläkkeen määrässä korottavat myös näiden etuuksien määrää.

Kansaneläkkeen määrästä säädetään kansaneläkelain (568/2007) 19 §:ssä. Jäljempänä rahamäärät ovat vuoden 2007 indeksitasossa. Yksinäisen henkilön täysimääräinen kansaneläke on 524,85 euroa kuukaudessa. Naimisissa olevan eläkkeensaajan täysimääräinen kansaneläke on 463,28 euroa kuukaudessa. Kansaneläke on eläkevähenteinen eikä sen määrään vaikuta muut kuin eläketulot. Kansaneläkettä ehdotetaan korotettavaksi vuoden 2008 alusta 20 eurolla kuukaudessa. Täyden kansaneläkkeen määrä olisi siten vuonna 2008 yksinäisellä eläkkeensaajalla 544,85 euroa kuukaudessa ja avo- tai avioliitossa olevalla eläkkeensaajalla 483,28 euroa kuukaudessa.

Matti Vanhasen II hallituksen ohjelmaan on kirjattu, että ”kansaneläkkeitä korotetaan 20 eurolla kuukaudessa 1.1.2008 alkaen”. Samaan aikaan tulee voimaan kansaneläkelain kokonaisuudistus, jonka yhteydessä luovutaan kuntien kalleusryhmistä. Näin entisen II kuntaryhmän alueella täysi kansaneläke nousisi kuntaryhmituksen poiston ja tasokorotuksen seurauksena noin 40 euroa kuukaudessa vuoden 2008 alusta lukien. Lisäksi kansaneläkkeisiin tehtäisiin normaali indeksitarkistus vuoden 2008 alussa.

1.2. Muut etuudet

Kansaneläkkeen tasokorotus nostaa myös kansaneläkkeen määrään sidottujen etuuksien tasoa. Uuden kansaneläkelain mukainen *lesken alkueläke* on vakiomääräinen. Alkueläkkeen määrästä säädetään kansaneläkelain 28 §:ssä, se on 261,00 euroa kuukaudessa vuoden 2007 indeksitasossa. Alkueläkkeen määrää ehdotetaan korotettavaksi 20 eurolla kuukaudessa.

Kuuden kuukauden jälkeen maksettava *lesken jatkoeläke* koostuu perusmäärästä ja täydennysmäärästä. Kansaneläkelain 30 §:ssä säädetään lesken jatkoeläkkeen määrästä. Täyden leskeneläkkeen yhteismäärä on ollut sama kuin täyden kansaneläkkeen määrä. Jatkoeläkkeen perusmäärä on 88,02 euroa

kuukaudessa. Jatkoeläkkeen täysimääräinen täydennysmäärä on 436,83 euroa kuukaudesta. Jos eläkkeensaaja on avio- tai avoliitossa määrä on 375,26 euroa kuukaudessa. Jotta täysimääräinen leskeneläkkeen yhteismäärä vastaisi edelleen täysimääräistä kansaneläkettä, ehdotetaan kansaneläkelain mukaisen leskeneläkkeen täydennysmäärää korotettavaksi 20 eurolla.

Eräiden pitkäaikaisesti työttöminä olleiden henkilöiden eläketuesta annetun lain (39/2005) 6 §:ssä säädetyn *eläketuen* kansaneläkeosuuden täysi määrä vastaa täysimääräisen kansaneläkkeen määrää. Tarkoitus on, että eläketuen täysimääräinen kansaneläkeosuus vastaisi myös jatkossa täyden kansaneläkkeen määrää. Tämän vuoksi ehdotetaan, että eläketuen kansaneläkeosuuden määrää korotettaisiin kansaneläkkeen tasokorotusta vastaavasti tammikuun alusta 2008.

Maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain (1192/2002) 6 §:ssä säädetty täysimääräisen erityistuen määrät ovat samat kuin edellä mainitut täyden kansaneläkkeen määrät. *Maahanmuuttajan erityistuki* määräytyy henkilön perhesuhteiden perusteella vastaavasti kuin kansaneläke, mutta kansaneläkkeestä poiketen se on vahvasti tarveharkintainen. Jotta täysimääräinen maahanmuuttajan erityistuki olisi jatkossakin täysimääräisen kansaneläkkeen suuruinen, erityistuen määrään ehdotetaan tehtäväksi kansaneläkkeen tasokorotusta vastaava korotus tammikuun alusta 2008. Jos maahanmuuttajan erityistukea saava henkilö saa kansaneläkettä tai leskeneläkkeen täydennysmäärää, tarkistettaisiin erityistuki viran puolesta vuoden 2008 alusta lukien.

Maatalousyrittäjien luopumistuesta säädetään maatalousyrittäjien luopumistuesta annetussa laissa (1293/1994) ja maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetussa laissa (612/2006). Ensin mainittu laki koskee viimeistään 31.12.2006 myönnettyä luopumistukea, jälkimmäisessä laissa säädetään 1.1.2007 tai sen jälkeen alkaneesta luopumistuesta.

Maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain 19 §:n 1 momentin ja maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain 31 §:n 1 momentin mukaan *luopumistuen* täydennysosa on yhtä suuri kuin se

kansaneläke, joka henkilölle olisi myönnetty, jos hänellä luopumistuen alkaessa olisi ollut oikeus työkyvyttömyyseläkkeenä maksettuaan kansaneläkkeeseen. Luopumistuki, joka myönnetään kansaneläkelain tasokorotusta koskevan lainmuutoksen voimaantulon jälkeen, määrätään suoraan tasokorotetun täysimääräisen kansaneläkkeen pohjalta. Tasokorotuksen toteuttaminen ei tältä osin edellytä maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lakien muuttamista. Sen sijaan jo maksussa olevien luopumistukien osalta täydennysosan tasokorotus toteutettaisiin muuttamalla mainittuja lakeja.

Maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain (1317/1990) 16 §:n 1 momentin mukaan *sukupolvenvaihdoseläkkeen* täydennysosa on yhtä suuri kuin se kansaneläkkeen pohja- ja lisäosan yhteismäärä, joka luovuttajalle olisi myönnetty, jos hänellä sukupolvenvaihdoseläkkeen alkaessa olisi ollut oikeus kansaneläkkeeseen. Uusia sukupolvenvaihdoseläkkeitä ei enää myönnetä. Maksussa olevien sukupolvenvaihdoseläkkeiden täydennysosaan tehtävä tasokorotus ehdotetaan toteutettavaksi muuttamalla maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annettua lakia.

Ylimääräisen rintamalisän määrästä säädetään rintamasotilaseläkelain (119/1977) 9 a §:ssä. Ylimääräinen rintamalisä on 25–45 prosenttia siitä maksettavasta kansaneläkkeen osasta, joka ylittää 88,02 euroa kuukaudessa vuoden 2007 indeksitasossa. Ehdotetusta kansaneläkkeen tasokorotuksesta seuraisi, että rintamasotilaseläkelain mukaan ylimääräisen rintamalisän enimmäismäärä nousisi 9 euroa kuukaudessa.

Sotilasavustuslain (781/1993) 8 §:ssä tarkoitetun *sotilasavustuksen* perusavustuksen täysi määrä on yksinäiselle henkilölle maksettavan täyden kansaneläkkeen suuruinen. Mainitun säännöksen mukaan perusavustuksen määrää tarkistetaan samasta ajankohdasta ja samassa suhteessa kansaneläkkeen tarkistamisen kanssa. Perusavustuksen määrä nousisi siten 20 euroa kuukaudessa vuoden 2007 tasossa ilman, että sotilasavustuslakia tarvitsi muuttaa.

Työeläkkeellä ja kansaneläkkeellä on tarkoitus korvata myös osa asumismenoista. Eläkkeensaajan asumistuesta annetussa laissa

(571/2007) säädetään eläkkeensaajan asumistukeen vaikuttavista tuloista ja tuen tarkistamisesta. Eläkkeiden korotukset vaikuttavat eläkkeensaajan asumistukeen, koska kansaneläke ja muut eläketulot otetaan tulona huomioon eläkkeensaajan asumistuessa. Eläkkeensaajan asumistuki tarkistetaan vähintään kahden vuoden välein.

Eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain 17 §:n 2 momentin 7 kohdassa säädetään asumistuen tarkistamisesta, kun asumistukeen vaikuttava tulo on noussut vähintään 734 euroa vuodessa (vuoden 2001 tasossa, vuonna 2007 raja on 790 €). Ehdotettavan tasokorotuksen, kuntaryhmituksen poiston, kansaneläkkeen ja työeläkkeiden indeksikorotusten ja osalla tuen saajista myös vuoden 2006 syyskuussa tehdyn tasokorotuksen seurauksena tämä vuositulon huomattavan muutoksen raja ylittyisi noin 54 000 eläkkeensaajan asumistuen saajalla ja heidän asumistuksensa tulisi tarkistaa 1.1.2008 alkaen. Tarkistusten johdosta asumistuen määrät pääsääntöisesti alenisivat. Myös vuoden 2009 alkuun ajoittuisi 33 000 tarkistusta, koska näillä asumistuen saajilla huomattavan muutoksen raja ylittyisi vasta vuoden 2009 alussa tulevan indeksikorotuksen myötä. Kansaneläkelaitoksen toimeenpanolle aiheutuisi näistä tarkistuksista ylimääräisiä kustannuksia arviolta 1,7 miljoonaa euroa pelkästään vuonna 2008. Päätöksiä ei ehdittäisi tekemään ennen vuoden 2008 alkua, joten liikaa maksetut asumistuet jouduttaisiin perimään asiakkailta takaisin. Toisaalta monet tuen saajat hakevat itse muutosta tukeen, kun vuokrat nousevat alkuvuodesta. Näiden asiakkaiden tukea tarkistettaisiin kaksi kertaa hyvin lyhyen ajan sisällä. Tällaisen tilanteen välttämiseksi ehdotetaan, että vuositulon huomattavan muutoksen raja nostettaisiin tilapäisesti kahden vuoden määräajaksi 1 100 euroon vuodessa vuoden 2007 indeksitasossa. Tämän johdosta 1.1.2008 alkaen tulisi tehtäväksi 11 000 ylimääräistä tarkistusta ja 1.1.2009 alkaen 5 000 tarkistusta. Näin ollen suurin osa pienituloisista eläkkeensaajista saisi myös pitää kansaneläkkeen korotukset suurempana seuraavaan tarkistukseen saakka. Vuoden 2010 alkuun mennessä kaikkiin asumistukiin olisi tehty määräaikaistarkistus, jolloin eläkkeen nousu on otettu huomioon todellisen suurui-

sena eikä rajan palautuminen entiselle tasolle aiheuta enää ylimääräisiä tarkistuksia.

Tuloverolain (1535/1992) 100 §:ssä tarkoitettun valtionverotuksen eläketulovähennyksen samoin kuin mainitun lain 101 §:ssä tarkoitettun kunnallisverotuksen eläketulovähennyksen suuruus määräytyy täyden kansaneläkkeen perusteella. Kansaneläkkeen tasokorotus korottaa siten myös valtion tuloverotuksessa ja kunnallisverotuksessa tehtävän eläketulovähennyksen määrää. Valtion eläketulovähennyksellä ei kuitenkaan ole täyden kansaneläkkeen saajille käytännössä merkitystä, sillä valtion tuloveroasteikon alaraja on niin korkealla, että vähennykseen oikeutetut eivät ole velvollisia maksamaan valtion tuloveroa.

Vuoden 2007 kunnallisverotuksessa eläketulovähennykseen ovat oikeutettuja yksinäiset eläkkeensaajat, joiden verotettava vuositulo on enintään 17 364 euroa. Naimisissa olevilla eläkkeensaajilla verotettavan vuositulon enimmäisraja on 14 911 euroa. Jos kansaneläkeindeksiin arvioidaan nousevan 2,3 prosenttia, vuositulon enimmäisrajan arvioidaan nousevan vuonna 2008 noin 1 300 euroa ja puolisoilla noin 1 200 euroa, kun otetaan huomioon myös vuoden 2008 alussa voimaan tuleva tasokorotus. Eläkkeensaajien verotuksen mahdollisista muista muutoksista annetaan erillinen hallituksen esitys.

1.3. Laitoshoido

Julkisessa laitoshoidossa olevalle eläkkeensaajalle maksettavan kansaneläkkeen ja leskeneläkkeen enimmäismäärästä säädetään kansaneläkelain 108 §:ssä. Säännöksen mukaan kolme kuukautta kestäneen laitoshoidon jälkeen kansaneläkkeestä ei makseta sitä osaa, joka ylittää 256,36 euroa kuukaudessa (yksinäinen) tai 231,76 euroa kuukaudessa (avio- tai avoliitossa oleva). Vastaavasti leskeneläkkeen täydennysmäärästä ei makseta sitä osaa, joka ylittää yksinäisellä eläkkeensaajalla 196,44 euroa kuukaudessa ja avio- tai avoliitossa olevalle eläkkeensaajalla 169,96 euroa kuukaudessa. Rahamäärät ovat vuoden 2007 indeksitasossa. Jos eläkkeensaaja saa eläkkeensaajan asumistukea, eläketä maksetaan kuitenkin alentamattomana 10. laitoshoitokuukauden alkuun.

Maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain 21 §:ssä säädetään erityistuen määrästä laitoshoidossa. Yli kolme kuukautta kestäneen laitoshoidon osalta erityistukea ei makseta siltä osin kuin tuki yhdessä maksettavan kansaneläkkeen kanssa ylittää 256,36 euroa (yksinäinen) tai 231,76 euroa (avo- tai avioliitossa oleva tuensaaja) kuukaudessa. Pitkäaikaistyöttömien eläketuesta annetun lain 8 §:ssä viitataan kansaneläkelain laitoshoidoa koskeviin pykäliin. Avohoidossa edellä mainitut etuudet maksetaan alentamattomina.

Esityksessä ehdotetaan luovuttavaksi kansaneläkkeen alentamisesta laitoshoidon vuoksi vuoden 2008 alusta lukien. Vastavasti luovuttaisiin muiden kansaneläkkeen määrään sidottujen etuuksien (leskeneläke, pitkäaikaistyöttömien eläketuki, maahanmuuttajan erityistuki) alentamisesta laitoshoidossa. Korotus tehtäisiin Kansaneläkelaitoksessa viran puolesta ilman hakemusta ja siitä annettaisiin päätös pyynnöstä.

Kansaneläkkeen laitoshoidorajoitus on peräisin ajalta, jolloin kansaneläkkeensaajalle maksettiin tiukasti tarveharkintaista tukilisää. Tukilislain (125/1956) mukaan tukilisää suoritettiin eläkkeensaajalle ”jonka oman tai perheen elatuksen turvaamiseksi erityinen taloudellinen tuki oli tarpeen”. Laitoshoidossa olevalle tukilisää ei maksettu, koska laitoshoidoon katsottiin sisältyvän kaikki normaalin elämisen tarpeet eikä taloudellisen lisätuen tarvetta siten enää ollut. Kansaneläkeuudistuksessa vuonna 1983 tukiosa ja tukilisä yhdistettiin lisäosaksi. Entistä tukilisää vastaava osuus jäi edelleen laitoshoidorajoituksen alaiseksi. Kansaneläkeuudistuksessa vuonna 1997 yhdistettiin pohjaosa ja lisäosa kansaneläkkeeksi. Kansaneläkkeestä tuli kokonaan eläkevähenteinen ja se maksetaan vain niille henkilöille, joiden kansaneläkkeeseen vaikuttavat eläketulot siihen oikeuttavat. Laitoshoidon ajalta maksettavan kansaneläkkeen määrä säilyi tässäkin uudistuksessa 40-43 prosenttina, joka vastasi lisäosan osuutta eläketurvasta.

Kansaneläkelain 108 §:n ja maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain 21 §:n mukainen etuuksien alentaminen laitoshoidon vuoksi koskee jatkuvaa julkista laitoshoidoa sen jälkeen, kun hoito on kestänyt yli kolme, tai asumistuen saajien osalta yhdeksän, kuu-

kautta. Jatkuvasta ja julkisesta laitoshoidosta säädetään kansaneläkelain 5 §:n 3–5 momentissa, sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa perusteista avohoidon ja laitoshoidon määrittelemiseksi (1241/2002, jäljempänä laitushoitoasetus) sekä kyseisen asetuksen liitteessä.

Laitushoitoasetuksen mukaan, jos laitoshoido ei ole yhdenjaksoista, se katsotaan jatkuvaksi, kun laitushoitopäiviä on vähintään 90, kotonaoloajat kestävät yhdenjaksoisesti 15 päivää tai vähemmän ja laitushoitojaksot ovat keskimäärin pitempiä kuin kotonaolojaksot. Kaikkien kolmen edellä mainitun ehdon tulee täytyä. Hoidon alkamispäivä lasketaan hoitopäiväksi ja hoidon päättymispäivä kotonaolopäiväksi. Jatkuvuus keskeytyy, kun etuudensaaja on kotona yhtäjaksoisesti vähintään 16 päivää. Hoitoa ei pidetä jatkuvana eikä kansaneläkettä alenneta, jos kysymyksessä on pelkkä päivä- tai yöhoito taikka etuudensaaja on toistuvasti yhtä pitkät ajat kotona kuin laitoksessa. Näin on haluttu turvata asiakkaan toimeentulo intervallityypisen hoidon aikana.

Sekä etuudensaajalla itsellään että laitoksella on velvollisuus ilmoittaa Kansaneläkelaitokselle etuudensaajan joutumisesta julkiseen ja jatkuvaan laitushoitoon. Ilmoitetut laitushoitojaksot rekisteröidään Kansaneläkelaitoksen tietojärjestelmään. Laitoshoidon keskeytymisen ajankohta lasketaan näin rekisteröitynä Kansaneläkelaitoksen tietokoneohjelmalla. Laitushoitoasetuksen tulkinta Kansaneläkelaitoksessa on siten käytännössä kaavamaisista. Laitushoitopäivien määrä ja kotonaolojakson pituus ovat ratkaisevassa asemassa arvioitaessa henkilön laitoshoidon jatkuvuutta. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen määräykset on katsottu Kansaneläkelaitoksessa velvoittaviksi eikä niistä periaatteissa tulisi yksittäistapauksissa poiketa.

Kansaneläkkeen laitoshoidorajoituksen poistuessa laitoshoidon jatkuvuudella ei olisi enää merkitystä kansaneläkkeen maksamisen kannalta, vaan eläke maksettaisiin saman suuruisena sekä avo- että laitoshoidon asiakkaille. Tämä helpottaisi intervallihoidossa olevien asiakkaiden tilannetta, kun koti- ja laitospäivien määrällä ei olisi enää merkitystä kansaneläkkeen määrän kannalta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmak-

suista annetussa laissa (734/1992), jäljempänä asiakasmaksulaki, säädetään pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksusta. Lain 7 c §:n mukaan maksu määräytyy asiakkaan maksukyvyyn mukaan ja se voi olla enintään 80 prosenttia asiakkaan asiakasmaksulaissa määritellyistä kuukausituloista. Maksu voidaan määrätä kuitenkin enintään sen suuruiseksi, että hoitoa saavan henkilön henkilökohtaiseen käyttöön jää vähintään 80 euroa kuukaudessa. Jos henkilö on välittömästi ennen laitoshoitoon joutumistaan asunut avio- tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat puolison tuloja suuremmat, laitoshoidon asiakasmaksu voi olla enintään 40 prosenttia puolisoiden yhteenlasketuista tuloista. Lisäksi maksun suuruutta rajoittaa asiakasmaksulain 2 §, jonka mukaan palvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetaan erillinen hallituksen esitys, jossa laitostak-sua ehdotetaan nostettavaksi 82 prosenttiin vuoden 2008 alusta lukien.

Eläke on tarkoitettu vanhuuden ja työkyvyttömyyden aikaisen toimeentulon varmistamiseen. Perustuslain 19 §:n 1 momentin mukaan jokaisella, joka ei kykene itse hankkimaan ihmisarvoisen elämän edellyttämää turvaa, on oikeus välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon. Sosiaalihuoltolain (710/1982) mukaan kunta vastaa henkilön viimesijaisesta toimeentulosta ja hoidosta, jos hänen omat kykynsä tai varansa eivät siihen riitä. Työeläke on kansaneläkkeen tapaan niitä kuukausituloja, jotka otetaan huomioon henkilön kyvyssä vastata toimeentulostaan. Laitoshoidon on katsottava sisältävän elämisen perustarpeet. Työeläkelainsäädännössä ei ole kansaneläkelakia vastaavia rajoituksia eläkkeiden maksamiselle laitoshoitoon. Tästä syystä pitkäaikaisen laitoshoidon asiakkaat ovat eriarvoisessa asemassa sen perusteella, saavatko he työ- vai kansaneläkettä. Työ- ja kansaneläkkeen saajien välisen yhdenvertaisuuden toteutuminen edellyttää kansaneläkkeen laitoshoitotulojen poistamista.

Muutoksen tavoitteena on järjestelmä, joka kannustaa valitsemaan asiakkaalle oikean hoitopaikan asiakkaan tarpeen, ei asiakasmaksutulojen, perusteella. Esitetty laitoshoitovähennyksen poistaminen kansaneläkkees-

tä lisäisi kuntien asiakasmaksutuloja, koska pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksu määräytyy asiakkaan tulojen perusteella. Jos kansaneläkettä saavien asiakkaiden tulot nousisivat, kunta voisi periä suuremman asiakasmaksun. Nykytilanteessa kunta voi periä avohoidossa asiakkaalta enemmän asiakasmaksuja, mikä saattaa vääristää kunnan palvelurakennetta ja johtaa liian kevyiden hoitoratkaisujen tarjoamiseen asiakkaalle. Asiakkaan kannalta taas kotihoidossa asiakasmaksut saattavat nousta niin suuriksi, että hänen kannattaa taloudellisista syistä pyrkiä laitoshoitoon, vaikka hänen avuntarpeensa ei sitä edellyttäisi. Kohdentamalla voimavaroja asiakasmaksujen muodossa nimenomaan laitoshoitoon, pyritään takaamaan laadukkaat laitoshoitopalvelut kaikille niitä tarvitseville. Muutos toteutettaisiin kuntien ja valtion välillä kustannusneutraalisti siten, että kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuutta vähennettäisiin saman verran kuin kuntien asiakasmaksu- ja verotulot uudistuksen seurauksena nousevat.

Asiakasmaksulain 10 b §:ssä säädetään siitä, mitkä tulot otetaan huomioon asiakasmaksua määrättäessä. Kuukausituloina otetaan huomioon laitoshoidossa olevan henkilön tulot ennakonpidätyksen ja ennakonkannon jälkeen sekä tietyt verosta vapaat tulot. Jos laitoksessa olevan henkilön tulot ovat suuremmat kuin hänen puolisonsa tulot (laitoshoitomaksuksi tulee 40 prosenttia puolisoiden yhteenlasketuista nettotuloista), myös puolison nettotulot ja verosta vapaat tulot huomioidaan.

Verolaeissa ei ole erityissäännöksiä, jotka koskisivat laitoksessa olevien eläkkeensaajien verotusta. Laitoksessa oleva vastaa itse veroistaan. Laitoksessa olevan henkilön verotukseen ei vaikuta se, määrätäänkö hänen laitoshoitomaksunsa 80 vai 40 prosentin säännön perusteella. Henkilö, joka saa täyttää kansaneläkettä eikä hänellä ole muuta ansiotuloa, ei eläketulovähennyksen vuoksi maksa kansaneläkkeestään veroa.

1.4. Muut muutokset

Esityksessä ehdotetaan edellä mainittujen muutosten lisäksi eräitä teknisiä ja selkeyttäviä korjauksia kansaneläkelakiin, kansanelä-

kelain voimaanpanosta annettuun lakiin, vammaisetuksista annettuun lakiin, eläkkeensaajan asumistuesta annettuun lakiin, rintamasotilaseläkelakiin, ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annettuun lakiin, eräiden pitkäaikaisesti työttöminä olleiden henkilöiden eläketuesta annettuun lakiin, maahanmuuttajan erityistuesta annettuun lakiin ja asumistukilakiin.

Työeläke- ja kansaneläkejärjestelmä muodostavat yhdessä lakisääteisen eläkejärjestelmän pohjan. Kansaneläkelainsäädännön kokonaisuudistus aiheuttaa myös työeläkelainsäädännön teknisiä korjauksia. Lisäksi työeläkelainsäädännön osalta on noussut eräitä muita teknisiä korjaustarpeita, jotka ehdotetaan toteutettavaksi tämän esityksen yhteydessä. Näiden vuoksi muutettaisiin työntekijän eläkelakia, työntekijän eläkelain voimaanpanosta annettua lakia, yrittäjän eläkelakia, yrittäjän eläkelain voimaanpanosta annettua lakia, merimieseläkelakia, merimieseläkelain voimaanpanosta annettua lakia, maatalousyrittäjän eläkelakia, maatalousyrittäjän eläkelain voimaanpanosta annettua lakia sekä maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslakia.

2. Esityksen vaikutukset

Tasokorotuksen vaikutukset

Tasokorotuksen kustannusvaikutukset on arvioitu siten, että tasokorotuksen euromäärä 20 euroa vastaa vuoden 2007 kansaneläkeindeksin tasoa. Tasokorotuksesta johtuvan kustannusten lisäyksen arvioidaan olevan yhteensä noin 160,9 miljoonaa euroa vuonna 2008. Menonlisäys rahoitettaisiin valtion varoista.

Kansaneläkemenot kasvaisivat tasokorotuksen johdosta noin 160 miljoonaa euroa vuonna 2008. Eläkevähenteistä kansaneläkettä sai vuoden 2007 kesäkuussa 647 070 eläkkeensaajaa. Vuoden 2007 lopussa saajia olisi vastaavasti noin 643 000 henkilöä. Kuntaryhmyksen poistaminen, pienimmän maksettavan kansaneläkkeen alarajan alentaminen ja tasokorotus lisäävät kansaneläkkeensaajien lukumäärää yhteensä arviolta noin

20 000 henkilöllä. Uusia eläkeoikeuksia on haettava, joten muutos tulee voimaan suhteellisen hitaasti. Vuoden 2008 lopussa kansaneläkkeensaajien lukumäärä olisi arviolta noin 654 000 henkilöä. Kansaneläkkeeseen oikeutettuja vuonna 2007 ovat I kuntaryhmässä yksinäiset eläkkeensaajat, joiden työeläke on enintään 1074,62 euroa kuukaudessa. Naimisissa olevilla eläkkeensaajilla tämä raja on 951,45 euroa kuukaudessa. Kuntien kalleusryhmät poistuvat vuoden 2008 alusta, jolloin raja on yhtenäinen kaikkialla Suomessa. Nykyisessä I kuntaryhmässä asuvan yksinäisen kansaneläkkeen saajan eläke nousee 20,46 euroa kuukaudessa. Nykyisen II kuntaryhmän alueella yksinäisen kansaneläkkeen saajan eläke nousee tasokorotuksen ja kuntaryhmyksen poiston seurauksena yhteensä 42,27 euroa kuukaudessa ja puolisoilla 39,03 euroa kuukaudessa. Korotus on samansuuruinen leskeneläkkeessä. Ylimääräinen rintamalisä korottuu enintään 19,02 euroa kuukaudessa.

Maksettavan tasokorotuksen suuruuteen eivät vaikuta kansaneläkkeen saajan perhesuhteet tai työeläkkeen määrä. Tasokorotus toteutettaisiin eräitä eläkkeen varhentamisesta, myöhentämisestä, asumisaikaan suhteuttamisesta tai suojasäännöksistä aiheutuvia poikkeuksia lukuun ottamatta samansuuruisena kaikille kansaneläkettä saaville henkilöille. Kansaneläkkeen tasokorotus parantaa kaikkein pienituloisimpien eläkeläisten asemaa. Pelkän kansaneläkkeen saajat eivät maksa eläkkeestään veroa, koska kunnallisverotuksessa tehtävä eläketulovähennys on täyden kansaneläkkeen suuruinen.

Kansaneläkkeen tasokorotus nostaisi samalla kunnallisverotuksessa tehtävän eläketulovähennyksen määrää. Nettoeläkkeen määrä kasvaisi siten myös sellaisilla työeläketä saavilla henkilöillä, jotka eivät saa kansaneläkettä, mutta ovat verotuksessa oikeutettuja eläketulovähennykseen. Tasokorotuksen ja eläketulovähennyksen kasvun yhteisvaikutuksena arviolta noin 900 000 eläkkeensaajan nettotulot kasvaisivat vuonna 2008.

Perhe-eläkemenojen arvioidaan kasvavan tasokorotuksen johdosta noin 0,8 miljoonaa euroa, maahanmuuttajien erityistuesta aiheutuvien menojen noin 1,3 miljoonaa euroa,

ylimääräisestä rintamalisästä aiheutuvien menojen noin 2,1 miljoonaa euroa ja pitkäaikaistyöttömien eläketuen menojen noin 0,3 miljoonaa euroa vuonna 2008. Sotilasavustuslain mukaisen perusavustuksen tasokorotuksesta johtuva lisämeno vuonna 2008 olisi noin 0,06 miljoonaa euroa. Tasokorotuksen saisi noin 32 900 ylimääräisen rintamalisän saajaa, 3 400 leskeneläkkeen saajaa, 5 100 maahanmuuttajan erityistuen saajaa, 1 400 pitkäaikaistyöttömien eläketuen saajaa ja 700 sotilasavustuksen saajaa. Tasokorotus vaikuttaisi noin 120 000 eläkkeensaajan asumistukeen. Eläkkeensaajan asumistuesta aiheutuvan menon arvioidaan tasokorotuksen vuoksi alenevan noin 6 miljoonaa euroa vuonna 2008.

Maksussa olevia maatalousyrittäjien luopumistukia arvioidaan olevan vuoden 2007 lopussa 9 323 kappaletta ja sukupolvenvaihdoseläkkeitä 218 kappaletta. Näistä arviolta 8 750 luopumistuen saajaa ja 120 sukupolvenvaihdoseläkkeen saajaa saisi tasokorotuksen. Tasokorotuksen arvioidaan lisäävän luopumistuki- ja sukupolvenvaihdoseläkejärjestelmän menoja noin 2,3 miljoonaa euroa vuonna 2008. Sukupolvenvaihdoseläkkeen saajien määrä laskee nopeasti ja vuoden 2010 lopussa näitä eläkkeitä ei ole enää lainkaan maksussa. Luopumistukien määrä vähenee hitaammin.

Kansaneläke, leskeneläke ja maahanmuuttajan erityistuki otetaan eläkkeensaajan asumistuessa tulona huomioon tasokorotettuna, kun asumistukeen tehdään seuraava määräaikaistarkistus. Pelkkä tasokorotus ei aiheuta asumistuen ylimääräistä tarkistamista. Esitetyllä asumistukeen vaikuttavien tulojen huomattavan muutoksen rajan muutoksella olisi kustannusvaikutuksia kokonaisuudessaan kahden vuoden ajalta 2,1 miljoonaa euroa (1,3 miljoonaa euroa vuonna 2008 ja 0,8 miljoonaa euroa vuonna 2009), mutta toisaalta säästöä syntyy Kansaneläkelaitoksen toimeenpanokustannusten osalta arviolta 1,7 miljoonaa euroa pelkästään vuodelle 2008, kun ylimääräisten tarkistusten määrä pienenee huomattavasti.

Asumistukeen vaikuttavien tulojen huomattavan muutoksen raja ylittyy rajan nostamisesta huolimatta noin 11 000 eläkkeensaajalla, joiden tuet tulevat tämän vuoksi tar-

kistettaviksi. Näillä henkilöillä asumistuki alenisi keskimäärin 9,02 euroa kuukaudessa. Pääsääntöisesti näiden tarkistusten johdosta kenenkään kokonaiseläketulo ei alene.

Jo hyväksytyn lainmuutoksen seurauksena asumistukeen tehdään vuoden 2008 alusta lukien viiden vuoden aikana tarkistuksia kulusluottojen korkojen vaikutuksen poistamiseksi. Tämä pienentää asumistukea.

Huomattavan muutoksen rajan nostaminen tilapäisesti ja siten tukien tarkistusten ja takaisinperintöjen suuren määrän välttäminen helpottavat myös sosiaaliturvan muutoshakulautakunnan tilannetta ehkäisemällä veloitusten määrää.

Kansaneläkkeen tasokorotus lisääisi veronalaisia eläketuloja. Samalla kuitenkin kunnallisverotuksessa tehtävän eläketulovähennyksen määrä kasvaisi, mikä johtaisi siihen, että kunnallisverotuksen yhteydessä kerättävät vero- ja maksutulot tulisivat pieneneväksi. Kuntien saamien verotulojen arvioidaan pienenevän 26,5 miljoonaa euroa, Kansaneläkelaitoksen maksutulojen noin 2,0 miljoonaa euroa ja kirkon verotulojen noin 1,5 miljoonaa euroa.

Laitoshoidovähennyksen poistamisen vaikutukset

Vuoden 2008 tammikuussa arvioidaan laitoshoidossa olevan noin 19 000 sellaista etuudensaajaa, joiden eläkettä tai etuutta on alennettu pitkäaikaisen laitoshoidon vuoksi. Alennettujen ja keskeytettyjen etuuksien nostaminen avohoidon tasolle aiheuttaisi Kansaneläkelaitoksen maksamiin etuuksiin noin 44 miljoonan euron kustannuslisäyksen. Lisäksi kansaneläkerahaston 4 prosentin vähimmäistasovaatimus lisää kansaneläkemenoja 1,8 miljoonaa euroa. Eläkkeensaajien käyttöön jäävät tulot nousisivat noin 1 miljoonaa euroa, edellyttäen että laitoshoidon asiakasmaksu nousee 82 prosenttiin.

Etuuksien nousu lisääisi sekä kuntien asiakasmaksu- että verotuloja. Kuntien saamien asiakasmaksutulojen arvioidaan nousevan uudistuksen seurauksena 41 miljoonaa euroa ja kuntien verotulojen 2 miljoonaa euroa vuonna 2008. Uudistus toteutettaisiin kunta-valtio -suhteessa lähes kustannusneutraalisti

siten, että sosiaali- ja terveydenhuollon valti-onosuutta alennettaisiin 44 miljoonaa euroa.

Laitoshoitovähennyksen poistaminen kansaneläkkeestä, leskeneläkkeestä, maahanmuuttajien erityistuesta sekä pitkäaikaistyöttömien eläketuesta saattaisi nämä pienituloiset laitoshoidossa olevat eläkeläiset yhdenvertaiseen asemaan laitoksessa hoidettavien työeläkkeen saajien kanssa. Eläke ei enää alenisi laitoshoitomaksu perittäisiin täydestä eläkkeestä. Eläkeläisten käyttöön jäävät varat kasvaisivat, mutta ennen kaikkea uudistuksella ohjattaisiin voimavaroja suurempien asiakasmaksutulojen muodossa laitoshoidon turvaamiseen kunnissa.

Sukupuolivaikutukset

Kansaneläkkeellä turvataan pientä ansioeläkettä saavan tai ansioeläkettä vailla olevan henkilön vähimmäiseläke. Naisten työeläkkeet ovat yleensä pienempiä kuin miesten työeläkkeet. Työeläkettä täydentävä kansaneläke kohdistuu siten enemmän naisiin kuin miehiin tasottaen sukupuolten välisiä eläkeeroja. Myös yrittäjien osalta kansaneläkkeellä on suurempi merkitys nais- kuin miesyrittäjien kokonaiseläketurvassa.

Kaikista kansaneläkettä saavista noin kaksi kolmannesta on naisia. Naisten osuuden laitoshoidossa olevista kansaneläkkeen saajista arvioidaan olevan noin 70 prosenttia. Tasokorotus ja laitoshoidossa olevien kansaneläkkeen alentamisesta luopuminen parantaisi siten erityisesti pientä kansaneläkettä saavien naisten asemaa. Kansaneläkkeen tasokorotus koskisi arviolta 440 000 naista ja 220 000 miestä, laitoshoidossa olevien kansaneläkkeen alentamisesta luopuminen puolestaan koskisi arviolta 14 000 naista ja 6 000 miestä. Kansaneläkettä saavista miehistä suuri osa on työkyvyttömyyseläkkeellä olevia. Korotus parantaisi myös heidän taloudellista asemaansa.

Tasokorotus vaikuttaisi noin 120 000 eläkkeensaajien asumistuen saajan asumistukeen, heistä arviolta 76 000 olisi naisia ja 44 000 miehiä. Eläketulojen nousu olisi kuitenkin suurempi kuin siitä seuraava asumistuen lasku.

Muut vaikutukset

Vuoden 2008 kansaneläkelainsäädännön kokonaisuudistuksesta johtuen työeläkelainsäädäntöön on jäänyt viittauksia uudistusta edeltävään lainsäädäntöön. Esityksessä ehdotetaan, että uudistuksesta johtuvat muutokset tehtäisiin tämän esityksen yhteydessä. Työeläkelainsäädäntöön ehdotettavat muutokset ovat luonteeltaan lähinnä teknisiä. Ehdotettavilla muutoksilla ei ole eläkkeiden määrään tai valtion talousarvioon vaikuttavaa merkitystä.

3. Asian valmistelu

Asia on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä. Kansaneläkelaitos on osallistunut asian valmisteluun. Valmistelun yhteydessä on kuultu ympäristöministeriötä, maa- ja metsätalousministeriötä, Maatalousyrittäjien eläkelaitosta, Eläketurvakeskusta sekä työelämän edustajia.

Asiakkaille maksettavien etuuksien ja asiakasmaksujen eroja avo- ja laitoshoidossa on selvitetty sosiaali- ja terveysministeriössä perusteellisesti. Sosiaali- ja terveysministeriön asettama Avo- ja laitoshoidon määrittelytyöryhmä selvitti asiaa ja julkaisi muistionsa vuonna 1994. Avo- ja laitoshoidon merkitystä selvittäneen työryhmän (nk. AVOLA-työryhmä) loppuraportti valmistui vuoden 2001 lopussa. Apulaisosastopäällikkö Olli Kerolan selvitysryhmä selvitti asiaa vuonna 2004. Sosiaali- ja terveydenhuollon maksupolitiikan ja maksujärjestelmän uudistamista selvittäneen toimikunnan (nk. maksutoimikunta) mietintö valmistui syksyllä 2005. Tammikuussa 2007 valmistui sosiaali- ja terveysministeriössä ja Kansaneläkelaitoksessa virkatyönä tehty selvitys laitoshoidon asteittaisen purkamisen kustannusvaikutuksista. Kaikki asiaa pohtineet työryhmät ovat olleet yksimielisiä siitä, että kansaneläke tulisi maksaa täysimääräisenä myös laitoshoitoon.

4. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2008 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Sosiaali- ja terveysministeriössä on vireillä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen uudistaminen. Asiasta annetaan erillinen hallituksen esitys. Tässä yhteydessä otetaan huomioon nyt tehtävä muutos kansaneläkkeen maksamisesta täysimääräisenä laitoshoidtoon.

Eduskunnalle annetaan syksyllä 2007 hallituksen esitys maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain ja eräiden maatalouden luopumisjärjestelmiin liittyvien lakien muuttamisesta, jossa ehdotetaan muutettavaksi maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain 31 §:ää. Ehdotetun lain 31 §:n voimaantulosäännöksessä on ehdotettu luopumistuen täydennysosaa tarkistettavaksi kuntakalleusjärjestelmän poistumisen johdosta, niiden täydennysosien osalta, jotka ovat olleet maksus-

sa 1 päivänä tammikuuta 2008 toisen kuntakalleusluokan mukaisina. Samassa esityksessä ehdotetaan tehtäväksi muut kansaneläkelain kokonaisuudistuksesta johtuvat muutokset maatalouden luopumisjärjestelmiä koskeviin lakeihin.

Eduskunnalle annetaan syksyllä 2007 hallituksen esitys evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaiksi, joka on otettu huomioon tässä esityksessä.

Eduskunnalle annetaan syksyllä 2007 hallituksen esitys eräiden tehtävien siirtämistä sisäasiainministeriöön koskevaksi lainsäädännöksi. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kansaneläkelain 85 ja 90 §:ää siten, että ulkomaalaisviraston nimi muutetaan maahanmuuttovirastoksi.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten yksityiskohtaiset perustelut**1.1. Kansaneläkelaki**

5 §. Avoliitto ja erillään asuminen. Kansaneläkettä ei enää maksettaisi vähennettynä, vaikka eläkkeensaaja joutuu jatkuvaan, julkiseen laitoshoitoon. Pykälää muutettaisiin siten, että sen otsikosta ja 2 momentista poistetaan laitoshoidoa koskeva maininta tarpeetomana. Samalla kumottaisiin laitoshoidon määrittelyä koskevat pykälän 3–5 momentit.

6 §. Työeläke. Pykälän 1 momentin 7 kohdan viittaus evankelisluterilaisen kirkon eläkelakiin ja evankelisluterilaisen kirkon perhe-eläkelakiin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi uuteen evankelis-luterilaisen kirkon eläkelakiin.

19 §. Kansaneläkkeen määrä. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että täyden kansaneläkkeen määriä korotetaan. Vuoden 2007 kansaneläkeindeksin tasossa korotus olisi 20 euroa kuukaudessa. Korotus olisi samansuuruinen riippumatta siitä, onko henkilö avio- tai avoliitossa vai ei. Lykättyä tai varhennettua kansaneläkettä saavan korotus olisi lykkäyskorotuksen tai varhennusvähennyksen vuoksi suurempi tai pienempi kuin 20 euroa. Asumisaikaan suhteutetun kansaneläkkeen korotus olisi suhteutuskertoimen mukaisesti pienempi. Jos kansaneläkkeeseen sisältyy aikaisempien lainmuutosten mukaisista suojaosuudesta, tasokorotuksella pienennettäisiin suojan määrää, jolloin korotusta ei välttämättä tulisi näissä tilanteissa maksettavaksi.

Kansaneläkkeen tasokorotus lisäisi jonkin verran uusien kansaneläkkeen saajien lukumäärää, koska rajatulo, jolla saa pienimmän eläkkeen, korottuisi. Tasokorotus saattaisi tuoda tuen piiriin myös sellaisia henkilöitä, joiden kansaneläkeoikeus on aikaisemman

lainsäädännön johdosta lakannut. Heidän olisi kuitenkin haettava eläkettä uudelleen.

22 §. Kansaneläkkeeseen vaikuttavat eläketulot. Pykälän 3 momentissa säädetään varhennetun vanhuuseläkkeen tulona huomioon ottamisesta. Nykyisin vain lakisääteinen varhennettu vanhuuseläke otetaan tulona huomioon varhennusvähennyksellä lisättynä kansaneläkelain (356/1956) 26 §:n 1 momentin 7 kohdan perusteella. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että pykälään lisätään viittaus kansaneläkelain (568/2007) 6 §:n 1 momenttiin, jolloin momentti vastaisi nykyistä varhennetun vanhuuseläkkeen tulona huomioon ottamista.

24 §. Kansaneläkkeen tarkistaminen. Pykälän 1 momentin 3 kohdan mukaan kansaneläke tarkistetaan kansaneläkelain mukaisesti, kun aviopuolisot elävät jatkuvasti erillään julkisen laitoshoidon tai muun syyn vuoksi eikä heillä ole yhteistä taloutta. Koska julkinen laitoshoido ei enää vaikuttaisi kansaneläkkeen määrään vähentävästi, ehdotetaan 3 kohtaa muutettavaksi. Kansaneläke tarkistettaisiin yksin asuvan henkilön kansaneläkkeen suuruiseksi, kun eläkkeensaaja muuttaa erilleen aviopuolisostaan eikä hänellä enää voida katsoa olevan yhteistä taloutta puolisonsa kanssa. Näin meneteltäisiin edelleen eläkkeensaajan jouduttua laitoshoitoon tai aviopuolisoiden muutettua esimerkiksi välien rikkoutumisen vuoksi erilleen. Nykyisestä poiketen tarkistusta ei tehtäisi viran puolesta vaan eläkkeensaajan ilmoituksesta, koska Kansaneläkelaitos ei saisi enää kaikissa tapauksissa tietoa automaattisesti eläkkeensaajan joutumisesta laitoshoitoon.

28 §. Alkueläke. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lesken alkueläkkeeseen tehdään tasokorotus. Korotus olisi sama kuin kansaneläkkeessä eli 20 euroa kuukaudessa vuoden 2007 kansaneläkeindeksin tasossa. Suhteutettua alkueläkettä

saavan korotus olisi suhteutusta vastaavasti pienempi.

30 §. *Jatkoeläkkeen määrä.* Pykälän 2 momentissa olevia leskeneläkkeen täydennysmäärän rahamääriä ehdotetaan tarkistettaviksi tasokorotuksen vuoksi. Vuoden 2007 indeksitasossa korotus olisi 20 euroa kuukaudessa riippumatta lesken perhesuhteista. Suhteutettua leskeneläkettä saavan korotus olisi suhteutetusta vastaavasti pienempi. Jos leski ei olisi oikeutettu täydennysmäärään eli hän saisi vain leskeneläkkeen perusmäärän, hänen eläkkeeseensä ei tehtäisi tasokorotusta.

Leskeneläkkeen täydennysmäärän korottaminen korottaisi myös niitä tulorajoja, jolla leski on oikeutettu täydennysmäärään. Uudelle tuensaajalle täydennysmäärä myönnettäisiin hakemuksesta.

33 §. *Jatkoeläkkeen täydennysmäärään vaikuttavat vuositulot.* Pykälän 1 momentin 3 kohdassa säädettäisiin yrittäjän ja maatalousyrittäjän työtulon huomioon ottamisesta vahvistetun suuruisena. Vahvistettu työtulo ei ole muiden 34 §:ssä säädettyjen tulojen tavoin tosiasiallinen tulo määrä, vaan yrittäjän ilmoittama arvio. Sosiaalivakuutuksessa omaksutun käytännön mukaan yrittäjien työpanos arvioidaan heille vahvistetun työtulon suuruisena.

34 §. *Jatkoeläkkeen täydennysmäärään vaikuttava työtulo ja siihen rinnastettava tulo.* Lesken eläkkeen täydennysmäärässä yrittäjän ja maatalousyrittäjän työtulona otetaan nykyisin huomioon se osa yrityksen tuloksesta, jota voidaan pitää kohtuullisena korvauksena yrityksessä tehdystä työstä. Tuloa arvioitaessa lähtökohtana on liikkeen- ja ammatinharjoittajalla yrityksen tulos ja maatalousyrittäjällä maatalouden tulos lisättynä maatalouteen kohdistuvien osinkojen ja osuuspääoman koroilla. Tuloksesta katsotaan työtulon osuudeksi eläkkeensaajan yrityksessä tekemän työn osuus ja loppu on katsottu yrittäjän pääomatuloksi.

Tulon selvittäminen vaatii kirjanpidon ja verotuksen osaamista ja on toimeenpanon kannalta aikaa vievää. Yrittäjän ja maatalousyrittäjän työtuloa on vain muutamalla kymmenellä leskeneläkkeen saajalla. Toimeenpanon helpottamiseksi ja Kansaneläkelaitoksen myöntämissä etuuksissa yrittäjän tulojen arvioimisperusteiden yhtenäistämiseksi

ehdotetaan, että yrittäjän ja maatalousyrittäjän työtuloksi otettaisiin yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän eläkelain mukainen työtulo. Asiasta säädettäisiin pykälän 1 momentissa.

52 §. *Lapsikorotuksen määrä.* Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin lapsikorotuksen pienimmästä maksettavasta euromäärästä. Lapsikorotus on Euroopan neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/1971 mukainen perhe-etuus ja se yhteensovitetaan muiden asetusta soveltavien maiden perhe-etuuksien kanssa, jolloin sen määrä voi jäädä alle vakiomääräisen lapsikorotuksen määrän. Näitä tilanteita varten säädettäisiin pienimmän lapsikorotuksen määrä, joka olisi 5,38 euroa kuukaudessa vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasossa. Määrä vastaisi pienimmän kansaneläkkeen ja lapsen perhe-eläkkeen määrää.

56 §. *Eläkkeen hakeminen ja ilmoitusvelvollisuus.* Pykälän 1 ja 2 momentista ehdotetaan poistettavaksi laitoshoidon alkamista ja päättymistä koskeva ilmoitusvelvollisuus, koska laitoshoitoon meneminen ei enää vaikuta vähentävästi kansaneläkkeen määrään.

58 §. *Leskeneläkkeen hakeminen ja ilmoitusvelvollisuus.* Pykälän 1 momentista ehdotetaan poistettavaksi laitoshoidon alkamista ja päättymistä koskeva ilmoitusvelvollisuus, koska laitoshoitoon meneminen ei enää vaikuta vähentävästi leskeneläkkeen täydennysmäärään.

68 §. *Lapseneläkkeen maksamisen erityissäännökset.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Lapseneläkkeen maksamisessa noudatettaisiin holhoustoimilain säännöksiä. Alle 18-vuotiaan eläke maksettaisiin lapsen edunvalvojalle. Kuitenkin kansaneläkelain 54 §:n mukaan muukin kuin edunvalvoja voi hakea eläkettä lapsen puolesta. Lapseneläkettä haetaan Kansaneläkelaitoksen ja työeläkejärjestelmän yhteisellä lomakkeella, jonka vuoksi on perusteltua, että hakeminen ja maksaminen olisi lapseneläkkeen osalta samanlainen molemmissa järjestelmissä.

73 §. *Maksamisen väliaikainen keskeyttäminen.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin etuuden väliaikaisesta keskeyttämisestä siinä tapauksessa, että etuudensaaja ei toimita etuuden maksamista varten tarvittavaa tilinumeroa tai muuta

maksuosoitetta. Samalla nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi.

85 §. *Tiedot viranomaisilta sekä eläke- ja vakuutuslaitoksilta.* Pykälän 3 momentin 8 kohdan viittaus maatalousyrittäjien eläkelakiin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi vuoden 2007 alusta voimaantulleeseen maatalousyrittäjän eläkelakiin (1280/2006).

88 §. *Tiedot vankeusrangaistuksesta.* Pykälän 1 momentti ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, koska laitoshoidolla ei ole enää vaikutusta kansaneläkkeen ja leskeneläkkeen täydennysmäärään. Myös pykälän otsikosta poistetaan maininta laitoshoidosta.

89 §. *Tiedot laitoshoidosta koskevaa neuvottelumenettelyä varten.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana. Laitoshoido ei enää vaikuta kansaneläkkeen ja leskeneläkkeen täydennysmäärään, joten näitä etuuksia varten Kansaneläkelaitoksen ei enää tarvitse neuvotella kuntien kanssa siitä, onko sosiaali- ja terveystalveluja tuottavassa yksikössä järjestetty toiminta kansaneläkelaisissa tarkoitettua julkista laitoshoidoa ja siten saada tietoa näiden yksiköiden toiminnasta ja muista asiaan vaikuttavista seikoista.

94 §. *Tekninen käyttöyhteys.* Pykälän 2 momentista poistettaisiin tarpeettomana viittaus kumottavaan kansaneläkelain 89 §:ään.

108 §. *Eläkkeen alentaminen laitoshoidon vuoksi.* Koska julkinen laitoshoido ei vaikuta vähentävästi kansaneläkkeeseen eikä leskeneläkkeen täydennysmäärään, pykälä kumottaisiin tarpeettomana.

1.2. Laki kansaneläkelain voimaannpanosta

1 §. *Kansaneläkelain voimaantulo.* Kuntakalleusluokituksen poistamista koskevaa pykälän 4 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistetaan tarpeettomana viittaukset täysimääräistä kansaneläkettä ja leskeneläkkeen täydennysmäärää sekä laitoshoidoa koskeviin pykäliin.

Uuden kansaneläkelain tullessa voimaan vuoden 2008 alusta maksussa olevaa lapsen perhe-eläkkeen täydennysmäärää korotetaan uuden lain mukaisesti. Asiasta säädettäisiin

pykälän 6 momentissa. Korotus tehdään ilman hakemusta ja siitä annetaan päätös vain pyynnöstä.

2 §. *Työttömyyseläke.* Työttömyyseläkettä koskevan pykälän 4 momentista ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana viittaus kumottavaan laitoshoidoa koskevaan kansaneläkelain 108 §:ään.

3 §. *Yksilöllinen varhaiseläke.* Yksilöllistä varhaiseläkettä koskevan pykälän 2 momentista ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana viittaus kumottavaan laitoshoidoa koskevaan kansaneläkelain 108 §:ään.

4 §. *1 päivänä heinäkuuta 1950 tai aikaisemmin syntyneen lesken oikeus leskeneläkkeeseen.* Pykälässä säädetään 1 päivänä heinäkuuta 1950 tai aikaisemmin syntyneen lesken oikeudesta leskeneläkkeeseen eikä ennen 1 päivää heinäkuuta 1950 syntyneen lesken eläkeoikeudesta. Tämän vuoksi ehdotetaan, että pykälän otsikko muutetaan vastaavasti.

Vanhan perhe-eläkejärjestelmän mukaan, kun edunjäittäjä on kuollut ennen 1 päivää heinäkuuta 1990, on 1 päivänä heinäkuuta 1950 tai sitä ennen syntyneellä leskellä oikeus leskeneläkkeeseen, jos leski on täyttänyt 40 vuotta edunjäittäjän kuollessa. Asiasta säädettäisiin pykälän 1 momentin 1 kohdassa. Pykälä vastaisi nykyisin voimassa olevaa perhe-eläkelain muuttamisesta annetun lain (104/1990) voimaantulosäännöksen 5 momenttia, jota sovelletaan edelleen.

8 §. *Työeläkkeen tulona huomioon ottaminen, kun eläketapahtuma on ennen 1 päivää heinäkuuta 1975.* Pykälässä säädetään ennen 1 päivää heinäkuuta 1975 alkaneen työeläkkeen tulona huomioon ottamisesta kansaneläkkeessä ja leskeneläkkeen täydennysmäärässä. Tämän vuoksi pykälän 2 momenttiin tulisi lisätä maininta leskeneläkkeen täydennysmäärästä. Samalla korjattaisiin pykälän 1 momentissa olevat kirjoitusvirheet.

9 §. *Työeläkkeen huomioon ottaminen tulona 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen alkavassa tai tarkistettavassa kansaneläkkeessä ja leskeneläkkeen täydennysmäärässä.* Pykälässä olevat viittaukset kansaneläkelain 22 §:n 1 momenttiin ehdotetaan muutettavaksi viittauksiksi kansaneläkelain 6 §:n 1 momenttiin, koska ainoastaan lakisääteiset työeläkkeet otetaan tulona huomioon pykälässä säädetyllä tavalla. Samalla

pykälän 1 momentin mukaista otsikkoa ja sanamuotoa tarkennetaan.

10 §. Etuoikeutetut eläketulot ja eräät ulkomailta maksettavat etuudet. Pykälän 1 momentin rakennetta ehdotetaan muutettavaksi. Pykälään ehdotetaan otettavaksi uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin ennen 1 päivää tammikuuta 1994 alkaneen tapaturmavakuutuslain 57 §:n ja maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain 21 §:n mukaisten eläkkeiden etuoikeuttamisesta. Edellä mainittuja eläkkeitä ei oteta tuloksi nykyisin kansaneläkkeessä eikä myöskään lapsen perheläkkeessä. Tämän vuoksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin myös edellä mainittujen lakien mukainen lapsen perhe-eläke etuoikeutetuksi tuloksi kansaneläkelain mukaisessa lapsen perheläkkeessä. Samalla pykälän nykyiset 2, 3 ja 4 momentit siirtyvät 3, 4 ja 5 momentiksi.

14 §. Ennen 1 päivää tammikuuta 2008 alkaneen kansaneläkkeen ja leskeneläkkeen tarkistaminen. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi. Momenttiin lisättäisiin maininta, minkä suuruisena ennen 1.1.2008 tulona huomioon otettu työeläke otetaan tuloksi lainmuutoksen jälkeen tehtävässä kansaneläkelain 24 §:n mukaisessa tarkistuksessa, kun työeläkkeessä ei ole tapahtunut perustemuutosta. Tällainen työeläke otettaisiin tarkistusta tehtäessä huomioon entisen suuruisena kuitenkin kansaneläkeindeksillä korotettuna eli todellista maksettavaa määrää pienempänä.

15 §. Saatavan vanhentuminen. Takaisinperittävän saatavan vanhentumista koskeva siirtymäsäännös ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, koska säännöksen kolmen vuoden siirtymäaika päättyi 1.6.2007.

1.3. Laki vammaisetuksista

15 §. Vammaisetuuden hakeminen. Vammaisetuuden hakemista koskevan säännöksen sisältöä ja sanamuotoa ehdotetaan täsmennettävän alle 16-vuotiaan vammaistuen hakemisen osalta. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että alle 16-vuotiaan

vammaistukea voisi lapsen puolesta hakea lapsen edunvalvojan tai huoltajan lisäksi myös kunnan sosiaalihuoltolain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu toimielin. Ehdotus vastaa tältä osin nykykäytäntöä. Lisäksi ehdotetaan, että vammaistukea voisi lapsen puolesta hakea ns. kasvattivanhempi eli henkilö, jonka hoitoon lapsi on lastensuojelulain (417/2007) 81 §:ssä tarkoitettulla tavalla sijoitettu. Säännös on tältä osin uusi.

Huostaan otetun lapsen puolesta vammaistukea voisi hakea lapsen edunvalvoja, huoltaja tai kunnan sosiaalihuollon toimielin. Huostaan otettua lasta hoitava perhehoitaja sen sijaan ei voisi lapsen puolesta hakea alle 16-vuotiaan vammaistukea, jos perhehoitaja ei ole lapsen huoltaja tai edunvalvoja.

17 §. Alle 16-vuotiaan vammaistuen hakeneminen ja ilmoitusvelvollisuus. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavan siten, että alle 16-vuotiaan vammaistukeen vaikuttavista muutoksista olisivat velvollisia ilmoittamaan paitsi lapsen edunvalvoja myös huoltaja, kunnan sosiaalihuollon toimielin ja lapsen kasvattivanhempi. Lähtökohtaisesti ilmoitusvelvollinen on yleensä lapsen edunvalvoja tai huoltaja. Jos lapsi on huostaan otettu, koskisi ilmoitusvelvollisuus kuitenkin myös kuntaa. Jos lapsi on sijoitettu yksityiskotiin hoidettavaksi, koskisi ilmoitusvelvollisuus myös kasvattivanhempiä.

27 §. Alle 16-vuotiaan vammaistuen maksamisen erityissäännökset. Pykälässä säädetään alle 16-vuotiaan vammaistuen maksamisesta muulle kuin lapsen edunvalvojalle. Sääntelyä ehdotetaan tarkennettavaksi ja selkeytettäväksi. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta maksaa vammaistuki lapsen huoltajalle tai henkilölle, jonka hoitoon lapsi on lastensuojelulain (417/2007) 81 §:ssä tarkoitettulla tavalla sijoitettu. Maksaminen edellyttäisi, että lapsi ei asu edunvalvojansa kanssa samassa taloudessa. Ennen päätöksen tekemistä kansaneläkelaitoksen olisi kuultava sosiaalihuoltolain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimielintä ja lapsen edunvalvojaa.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että jos vammaistuen maksamista lapsen edunvalvojalle tai 1 momentissa tarkoitettulle henkilölle ei erityisestä syystä voida pitää tarkoituksenmukaisena, voidaan tuki

maksaa muullekin henkilölle. Säännös mahdollistaa esimerkiksi huostaan otetun lapsen vammaistuen maksamisen lasta hoitavalle perhehoitajalle. Edellytyksenä kuitenkin on aina, että kunnan sosiaalihuollon toimielin suostuu ehdotettuun maksujärjestelyyn. Vammaistuki voitaisiin 2 momentin perusteella maksaa myös kunnan sosiaalihuollon toimielimelle. Ehdotettu sääntely vastaa sisällöllisesti nykykäytäntöä ja vuoden 1969 lapsen hoitotuesta annetun lain (444/1969) 8 §:n viimeistä virkettä.

31 §. Maksamisen väliaikainen keskeyttäminen. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin etuuden väliaikaisesta keskeyttämisestä siinä tapauksessa, että etuudensaaja ei toimita etuuden maksamiseksi tarpeellista tilinumeroa tai muuta maksuosoitetta. Samalla nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi.

34 §. Takaisinperintä. Nykyisin vammaisetuuksia koskevassa lainsäädännössä ei ole tarkemmin säädetty siitä, keneltä liikaa maksettu etuus peritään takaisin. Yleensä Kansaneläkelaitoksen etuudet peritään takaisin etuudensaajalta itseltään ja hänen tuloistaan. Vaikka alle 16-vuotiaan vammaistuki on lapsen etuus, ei sitä kuitenkaan voida katsoa olevan perusteltua periä takaisin lapselta. Tämän vuoksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, jonka mukaan liikaa maksettu alle 16-vuotiaan vammaistuki peritään takaisin edunvalvojalta tai siltä, jolle se on maksettu. Säännös on uusi.

56 §. Siirtymäsäännökset. Pykälän 6 momenttiin ehdotetaan lisättävän, että myös lain 123/1988 voimaantulosäännöksen 3 momentin perusteella maksussa olevan hoitotuen maksaminen jatkuu entisin perustein myös lain voimaantulon jälkeen. Lisäksi 6 momenttiin sekä 8–9 momentteihin ehdotetaan lisättävän, että suojattu hoitotuki lakkaa, jos henkilölle myönnetään vammaistuki tai jos hoitotuen ohessa maksussa oleva vammaistuki tarkistetaan. Muutos vastaa nykykäytäntöä ja kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain 123/1988 voimaantulosäännöksen 4 momenttia. Vastaavasti 7 momenttiin lisättäisiin säännös, jonka mukaan suojattu vammaistuki lakkaa, jos sen saajalle myönnetään hoitotuki tai jos vammaistuen ohessa maksussa oleva hoitotuki tarkistetaan. Muutos

vastaa nykykäytäntöä ja vammaistukilain 11 §:n 4 momenttia.

Takaisinperittävän saatavan vanhentumista koskeva 12 momentti ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, koska säännöksen kolmen vuoden siirtymäaika päättyi 1.6.2007.

1.4. Laki eläkkeensaajan asumistuesta

12 §. Vuositulo. Toimeenpanon helpottamiseksi ja Kansaneläkelaitoksen etuuksien yrittäjän tulojen arvioimisperusteiden yhtenäistämiseksi ehdotetaan, että yrittäjän ja maatalousyrittäjän työtulona otettaisiin yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän eläkelain mukaan vahvistettu työtulo. Tästä säädettäisiin pykälän 2 momentissa. Tällöin voitaisiin luopua aikaa vievästä yrittäjän kirjanpidon ja verotuksen erillisestä selvittämisestä. Leskeneläkkeen täydennysmäärässä yrittäjän työtulo on ehdotettu otettavan tulona huomioon vastaavalla tavalla.

Nykyisin yrittäjän tuloa arvioitaessa lähtökohtana on liikkeen- ja ammatinharjoittajalla yrityksen tulos ja maatalousyrittäjällä maatalouden tulos lisättynä maatalouteen kohdistuvien osinkojen ja osuuspääoman koroilla. Tuloksesta katsotaan vastaavasti kuin leskeneläkkeen täydennysmäärässä työtulon osuudeksi eläkkeensaajan yrityksessä tekemän työn osuus ja loppuosuus yrittäjän pääomatuloksi. Asumistuessa myös omaisuudesta otetaan tulona huomioon kahdeksan prosenttia 14 209 euromäärän ja puolisoilla 22 735 euromäärän ylittävältä osalta vuonna 2007. Yritysvarallisuus otetaan huomioon omaisuutena, joten myös pääoman vaikutus tulee osittain otetuksi tulona huomioon.

Samalla metsätulon määrittämistä koskeva viittaus varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 7 §:n 2 momenttiin muutettaisiin viittaukseksi saman pykälän 3 momenttiin.

Pykälän 5 momentin mukaan tulojen vähennykseksi ei hyväksyttäisi asumismenoina hyväksyttävien velkojen korkoja, kulutusluottojen korkoja eikä kuolinpesän velkojen korkoja, koska kuolinpesän tuottoa tai kuolinpesän omaisuutta ei oteta tulona huomioon eläkkeensaajan asumistuessa.

Koska asumismenoiksi hyväksytään 5 §:n 4 kohdan mukaan vain asumisoikeusasunnon ja osaomistusasunnon hankkimiseksi otettujen lainojen korot, tulisi niiden kunnostamiseksi otettujen lainojen korot voida vähentää asumistukitulosta. Tältä osin säännös vastaisi osittain nykyistä eläkkeensaajien asumistukilain 6 §:n 3 momenttia.

14 §. Etuoikeutetut tulot. Pykälän 1 momentissa säädetään tuloista, joita ei oteta huomioon laskettaessa eläkkeensaajan asumistukea. Etuoikeutettujen tulojen luettelosta ehdotetaan poistettavaksi rintamalisää ja kansaneläkelain mukaista lapsikorotusta vastaavat ulkomailta maksettavat etuudet. Ulkomaan eläkkeistä ei yleensä pystytä selvittämään erikseen lapsikorotuksen osuutta, joten se on otettu tulona huomioon jo nykyisin. Myös ulkomailta maksettavien tunnustuksenomaisten veteraanikorvausten osalta on vaikea selvittää, voidaanko ne rinnastaa Suomessa maksettavaan rintamalisään. Asiasta säädettäisiin pykälän 1 momentin 15 kohdassa.

17 §. Asumistuen tarkistaminen. Pykälän 2 momentin 7 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti vuosiksi 2008–2009. Asumistuen tarkistuksen aiheuttavan vuositulon nousun rajamäärää korotettaisiin 790 eurosta 1 100 euroon vuoden 2007 kansaneläkeindeksin tasossa, koska muutoin kansaneläkkeen tasokorotuksen ja kuntaryhmien vaikutuksen poistamisen vuoksi eläkkeensaajan asumistuki tulisi tarkistettavaksi vuoden 2008 alusta 54 000 asumistuensaajalla ja vuoden 2009 alusta 33 000 asumistuensaajalla. Valtaosalla eläkkeensaajista se aiheuttaisi asumistuen pienenemisen ja varsin suurella osalla myös takaisinperinnän, koska tarkistuksen toimeenpaneminen oikeaan aikaan ei ole kaikkien asumistuensaajien kohdalla mahdollista.

Pykälän 4 momenttia ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että asumistuki tarkistettaisiin aina lapsen 18 ikävuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Siten asumistuen saajat olisivat yhdenvertaisessa asemassa lapsen syntymäajasta riippumatta. Samalla selkiytettäisiin momentin sanamuotoa.

28 §. Maksaminen kunnan toimielimelle. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että termi asumiskustannukset muutettaisiin asu-

mismenoiksi.

31 §. Maksamisen väliaikainen keskeyttäminen. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin asumistuen väliaikaisesta keskeyttämisestä siinä tapauksessa, että asumistuensaaja ei toimita asumistuen maksamista varten tarvittavaa tilinumeroa tai muuta maksuosoitetta. Samalla nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi.

48 §. Tekninen käyttöyhteys. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Kansaneläkelaitoksella olisi oikeus saada teknisen käyttöyhteyden avulla tietoja eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain 43 §:n 1 momentissa mainituilta tahoilta. Tietoja tarvitaan eläkkeensaajan asumistuessa eläkelaitoksilta mm. yrittäjän eläkelain ja maatalousyrittäjän eläkelain mukaan vahvistetuista työtuloista ja ne tulisi saada teknisen käyttöyhteyden avulla.

1.5. Rintamasotilaseläkelaki

9 a §. Pykälän 5 momentista ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana laitoshoidon vaikutusta määrittävä säännös.

17 §. Pykälän 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, koska rintamaliisiin oikeuttavien tunnusten hakuajat ovat päättyneet eikä uusia tunnuksia enää myönnetä.

1.6. Laki ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetun lain 10 §:n 3 momentin kumoamisesta

1 §. Lain 10 §:n 3 momentti ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, koska rintamaliisiin oikeuttavien tunnusten hakuajat ovat päättyneet eikä uusia tunnuksia enää myönnetä.

2 §. Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

1.7. Laki eräiden pitkäaikaisesti työtoiminä olleiden henkilöiden eläketuesta

6 §. Kansaneläkeosuuden määrä. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten,

että täyden kansaneläkeosuuden määriä korotetaan. Vuoden 2007 kansaneläkeindeksin tasossa korotus olisi 20 euroa kuukaudessa. Korotus olisi samansuuruinen riippumatta siitä, onko henkilö avio- tai avoliitossa vai ei. Kuitenkin asumisaikaan suhteutetun kansaneläkkeen korotus olisi pienempi.

8 §. Eläketuki vankeusrangaistuksen aikana. Koska julkinen laitoshoido ei enää vaikuta eläketuen kansaneläkeosuuden määrään ja sitä koskeva pykälän 1 momentti tulisi kumottavaksi, ehdotetaan koko pykälä muutettavaksi.

9 §. Ilmoitusvelvollisuus. Pykälästä poistettaisiin laitoshoidoa koskeva maininta tarpeettomana.

10 §. Eläketuen hakeminen. Pykälän 1 momentista poistettaisiin laitoshoidoa ja asuinkuntaa koskevat maininnat tarpeettomina. Samalla täsmennettäisiin momentin sanamuotoa siten, että hakijasta annettavat tiedot ja hakijan puolisoista annettavat tiedot käyvät momentista selkeästi ilmi.

1.8. Laki maahanmuuttajan erityistuesta

6 §. Erityistuen määrä. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että täysimääräiseen erityistukeen tehtäisiin tasokorotus, joka olisi vuoden 2007 kansaneläkeindeksin tasossa 20 euroa kuukaudessa. Korotus olisi vastaavasti kuin kansaneläkkeessä samansuuruinen riippumatta siitä, onko henkilö avio- tai avoliitossa vai ei.

7 §. Huomioon otettavat tulot (vuositulo). Pykälän 2 momentissa säädetään tuloista, joita ei oteta huomioon laskettaessa maahanmuuttajan erityistukea. Etuoikeutettujen tulojen luettelosta ehdotetaan poistettavaksi ulkomailta maksettavien etuuksien etuoikeutus lukuun ottamatta Suomesta maksettavia vammais- ja hoitotukia vastaavia ulkomaisia etuuksia. Siten hoito- ja vammaistukia vastaavia ulkomailta maksettavia etuuksia ei edelleenkään otettaisi tulona huomioon maahanmuuttajan erityistuksessa. Asiasta säädettäisiin pykälän 2 momentin 11 kohdassa.

18 §. Ilmoitusvelvollisuus. Pykälän 1 momentista poistettaisiin laitoshoidoa koskeva maininta tarpeettomana.

21 §. Erityistuki laitoshoidon aikana. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana,

koska laitoshoido ei enää vaikuta erityistuen määrään.

33 §. Tietojensaantioikeus. Pykälän 5 momentista poistettaisiin tarpeettomana viittaus kumottavaan kansaneläkelain 89 §:ään.

1.9. Laki maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain muuttamisesta

Maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain (575/2007) muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 6 momenttiin lisättäisiin viittaus maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain 9 §:ään, jossa säädetään erityistuen pienimmästä maksettavasta määrästä. Myös tämä määrä vastaisi kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuonna 2001 maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

1.10. Asumistukilaki

3 §. Pykälän 3 momentissa oleva metsätulon määrittämistä koskeva viittaus varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 7 §:n 2 momenttiin muutettaisiin viittaukseksi saman pykälän 3 momenttiin.

25 §. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tiedonsaantioikeudesta rahalaitoksilta koskien asumistuen hakijaa tai -saajaa tai muita ruokakuntaan kuuluvia henkilöitä. Momentista on poistettu tarpeettomana tietojensaantioikeus koskien kuolinpesää, jossa hakija, saaja tai muu ruokakunnan jäsen on osakkaana.

1.11. Laki maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta

31 §. Luopumistuen täydennysosa. Luopumistuen täydennysosat, jotka myönnetään kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulon jälkeen määräytyvät suoraan vuoden 2008 alusta voimaan tulevan kansaneläkelain 19 §:n mukaisesti. Koska niihin luopumistukiin, jotka on myönnetty ennen lain voimaantuloa, ei 19 §:n mukaista tarkistusta voida tehdä ilman nimenomaista säännöstä, pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, jossa säädettäisiin täydennysosan tarkistamisesta kansaneläkelain 19 §:n mukaisesti. Säännöksen mukaan kansanelä-

kelain 19 §:n mukainen korotus tehtäisiin niihin 1 päivänä tammikuuta 2008 maksussa oleviin luopumistukiin, joihin sisältyy kansaneläkettä vastaavaa täydennysosaa.

1.12. Laki maatalousyrittäjien luopumistuesta

19 §. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että myös maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain mukaisia luopumistukia korotettaisiin kansaneläkelain 19 §:n mukaisesti. Säännöksellä muutettaisiin lakia 581/2007, jolla luopumistuen täydennysosaa säädettiin korotettavaksi niiden täydennysosien osalta, joita maksetaan 1 päivänä tammikuuta 2008 toisen kuntakalleusluokan mukaisina. Vuoden 2008 alusta tehtäisiin siten korotus kansaneläkelain 19 §:n mukaisesti, jolloin tehtäisiin paitsi tasokorotus niin myös kuntakalleusjärjestelmän poistamisesta johtuva korotus niihin täydennysosiin, jotka ovat maksussa toisen kalleusluokan mukaisina. Korotus tehtäisiin vain niihin 1 päivänä tammikuuta 2008 maksussa oleviin luopumistukiin, joihin sisältyy kansaneläkettä vastaavaa täydennysosaa.

1.13. Laki maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdo seläkkeestä

16 §. Pykälän 5 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kaikkia niitä kansaneläkkeen tasokorotuksen voimaan tullessa maksussa olevia sukupolvenvaihdo seläkkeitä, joihin sisältyy kansaneläkettä vastaavaa täydennysosaa, korotettaisiin kansaneläkelain 19 §:n mukaisesti. Säännöksellä muutettaisiin lakia 582/2007, jolla sukupolvenvaihdo seläkkeen täydennysosaa säädettiin korotettavaksi niiden täydennysosien osalta, joita maksetaan 1 päivänä tammikuuta 2008 toisen kuntakalleusluokan mukaisina. Vuoden 2008 alusta maksussa oleviin täydennysosiin tehtäisiin korotus kansaneläkelain 19 §:n mukaisesti, jolloin tehtäisiin sekä tasokorotus että kuntakalleusjärjestelmän poistamisesta johtuva korotus niihin täydennysosiin, jotka ovat maksussa toisen kalleusluokan mukaisina.

1.14. Työntekijän eläkelaki

3 §. *Työeläkelait.* Uusi evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaki (/) on ehdotettu tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008. Samassa yhteydessä evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelaki (258/1970) kumotaan ja sen säännökset siirretään evankelis-luterilaisen kirkon eläkelakiin. Pykälän 2 momentin 3 kohdan viittaukseen ehdotetaan tehtäväksi vastaavat muutokset.

Uusi laki ortodoksisesta kirkosta (985/2006) on tullut voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Lailla on kumottu ortodoksisesta kirkkokunnasta 8 päivänä elokuuta 1969 annettu laki (521/1969) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Pykälän 2 momentin 4 kohdan viittaus ortodoksisesta kirkkokunnasta annettuun lakiin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi lakiin ortodoksisesta kirkosta.

23 §. *Työkyvyttömyyseläke ja vanhuuseläke osa-aikaeläkkeen jälkeen.* Pykälää ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että osa-aikaeläke katsottaisiin vanhuuseläkkeen osa-suorituksiksi, jos osa-aikaeläkettä saavalle myönnetään vanhuuseläke samalle ajalle, jolta hänelle on jo maksettu osa-aikaeläkettä. Osa-aikaeläkettä voidaan maksaa 68 ikävuoden täyttämiseen saakka. Vanhuuseläke voidaan myöntää 63 ikävuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta ja varhennettua vanhuuseläkettä jo 62 ikävuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Kun osa-aikaeläkettä saava henkilö hakee vanhuuseläkettä tietystä ajankohdasta alkaen, on tilanteita, joissa eläkelaitos ehtii maksaa osa-aikaeläkettä ennen kuin se antaa vanhuuseläkepäätöksen. Ilman erillistä säännöstä samalta ajalta maksettu osa-aikaeläke jouduttaisiin perimään takaisin ja antamaan tästä erillinen takaisinperintäpäätös.

25 §. *Oikeus työeläkekuntoutukseen.* Pykälän 1, 4 ja 5 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että siitä käy selkeästi ilmi, että työeläkekuntoutuksen ansiorajaa arvioitaessa otetaan huomioon työntekijän työskentelystä saamat ansiot. Ansiorajassa ei oteta huomioon palkattomia aikoja eikä aiempia eläkejaksoja. Jos kuntoutuksen hakija on kuitenkin jo työkyvyttömyyseläkkeellä, hänen

tulevan ajan ansionsa määräytyvät samalla tavalla kuin hänen työkyvyttömyyseläkkeessään. Tällöin palkattomat ajat otetaan huomioon ja myös eläke aika lasketaan mukaan.

34 §. *Kuntoutusta koskevat muut säännökset.* Kuntoutuksessa olevalle henkilölle voidaan korvata ammatillisesta kuntoutuksesta aiheutuvat välttämättömät ja tarpeelliset kustannukset. Eläkelaitokset maksavat kustannusten korvauksia kuntoutujalle niin sanotuinä normikorvauksina usein etukäteen. Esimerkiksi uudelleen koulutuksessa olevalle henkilölle voidaan korvata muun muassa lukausmaksut, tietokone, päivärahoja ja matkakorvauksia. Eläkelaitoksella tulisi olla mahdollisuus periä takaisin aiheettomasti maksetut kuntoutuksen kustannusten korvaukset esimerkiksi silloin, kun opiskelija keskeyttää kuntoutuksen ilman pätevää syytä eikä ilmoita tästä eläkelaitokselle. Näissä tilanteissa eläkelaitos saa tiedon keskeyttämisestä usein vasta kuukausien kuluttua todellisesta keskeytysajankohdasta. Koska eläkelaitoksella ei ole TyEL:n 34 §:n sanamuodon perusteella oikeutta periä takaisin etuudensaajalle aiheettomasti maksettuja kuntoutuksen kustannusten korvauksia, pykälän 1 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että aiheettomasti maksetut kustannusten korvaukset voitaisiin periä takaisin niin kuin tässä laissa säädetään aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperinnästä.

55 §. *Lesken eläkeoikeus.* Uusi kansaneläkelaki (568/2007) tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008. Pykälän 2 momentin 2 kohdassa oleva viittaus vuoden 1956 kansaneläkelakiin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi uuteen kansaneläkelakiin.

74 §. *Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat.* Työeläkelainsäädännön tulee olla mahdollisimman yhdenmukainen sen osalta, miten ulkomailta myönnetty etuus vaikuttaa Suomesta saatavaan etuuteen. Vakiintuneessa soveltamiskäytännössä ulkomailta saatu eläke on rinnastettu työeläkelakien mukaiseen eläkkeeseen. Pykälän 5 momenttiin ehdotetaan sen vuoksi lisättäväksi, että etuuden perusteena olevan tulon perusteella ei kartu eläkettä myöskään siltä ajalta, jolta työntekijä on saanut ulkomaista tai kansainvälisen järjestön tai Euroopan yhteisöjen toimielimen palvelukseen perustuvaa etuutta.

76 §. *Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot.* Vakiintuneen soveltamiskäytännön mukaan tulevan ajan ansioihin luetaan työansioden ja palkattomien aikojen lisäksi myös tarkasteluaikana maksetut työkyvyttömyys- ja osa-aika eläkejaksot. Pykälän 1 momentin sanamuotoa ehdotetaan tarkennettavaksi soveltamiskäytäntöä vastaavaksi. Tämä tarkoittaa sitä, että tulevan ajan ansioissa otettaisiin huomioon aikaisemman työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansio kuten 68 §:n 1 momentissa ja aikaisemman osa-aika eläkkeen ansionalenema kuten 69 §:n 2 momentissa. Kuntoutusrahajaksosta karttuu uutta eläkettä palkattomien aikojen säännöksen perusteella. Sen vuoksi kuntoutusrahajaksot ei lueta erikseen mukaan tulevan ajan ansioihin.

91 §. *Lesken eläkkeen vähentäminen erityistilanteissa.* Pykälän 1 momentin 1 kohdan sanamuodon mukaan lesken eläkkeen vähentäminen lesken saamien todellisten ansiotulojen perusteella voidaan tehdä ainoastaan siinä tapauksessa, että leski ei saa omaan työhön perustuvaa eläkettä tai jos leski saa osatyökyvyttömyyseläkettä. Leskelle karttunut laskennallinen eläke voi kuitenkin olla oleellisesti suurempi kuin hänen todelliset tulonsa edunjäätäjän kuoleman jälkeen myös niissä tilanteissa, joissa leski on osa-aika eläkkeellä. Koska säännöksen tarkoituksena on suojata sellaisia leskiä, joiden todelliset tulot ovat oleellisesti pienemmät kuin leskelle karttunut laskennallinen eläke, lesken eläkkeen vähentäminen lesken todellisten tulojen perusteella tulisi olla mahdollista myös silloin, kun leski saa osa-aika eläkettä. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi tältä osin.

120 §. *Eläkkeen maksaminen Kansaneläkelaitokselle tai työttömyyskassalle.* Uusi kansaneläkelaki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008. Pykälän 1 momentissa oleva viittaus vuoden 1956 kansaneläkelain 45 §:ään ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi uuden kansaneläkelain 72 §:ään.

Uusi laki eläkkeensaajan asumistuesta (571/2007) tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008. Pykälän 1 momentissa oleva viittaus eläkkeensaajien asumistukilain 1 §:ään ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain 8 §:ään.

131 §. *Perustevalitus maksuunpanosta.* Uusi laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta (706/2007) tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008. Lailla kumotaan verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin 29 päivänä kesäkuuta 1961 annettu laki siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Pykälän 2 momentissa oleva viittaus lakiin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi lakiin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta.

158 §. *Työeläkevakuutusmaksun vanheneminen.* Pykälän 2 momentissa ollut virheelinen viittaus työntekijän eläkelain 75 §:n 3 momenttiin ehdotetaan korjattavaksi viittaukseksi työntekijän eläkelain 75 §:n 4 momenttiin.

159 §. *Työeläkevakuutusmaksun ulosotto-kelpoisuus.* Uusi laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008. Lailla kumotaan verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin 29 päivänä kesäkuuta 1961 annettu laki siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Pykälässä oleva viittaus lakiin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi lakiin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta.

1.15. Laki työntekijän eläkelain voimaannpanosta

5 §. Pykälän 3, 5 ja 7 momentissa olevat virheeliset viittaukset ehdotetaan korjattavaksi.

8 §. Eläketurvakeskuksen nykyinen asiantuntijahallinta ja sähköiset asiointimahdollisuudet eläkelaitosten kesken eivät vielä tue otepalautteen käsittelyn hallintaa viimeisessä eläkelaitoksessa, vaan viimeisen eläkelaitoksen periaatteen noudattaminen edellyttäisi asiakirjojen ja tietojen välittämistä manuaalisesti (sähköpostilla) eläkelaitosten välillä. Tämän vuoksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, jonka mukaan työntekijän eläkeotteen vakuutetulle toimittaneen eläkelaitoksen sijasta yksityisten alojen työeläkelakien mukaisia ansioita koskevan palautteen käsitteli ja vastauksen tai päätöksen vakuutetulle antaisi se eläkelaitos, jossa palautteen kohteena oleva työskentely on vakuutettu. Ehdotettua menettelyä noudatettaisiin

siin vuoden 2012 loppuun saakka.

13 §. Pykälän 1 momentissa oleva virheelinen viittaus 25 §:n 2 momenttiin ehdotetaan poistettavaksi.

28 §. Ennen vuotta 1950 syntyneiden työttömyyseläke määräytyy ennen TyEL:n voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaan. Myös työttömyysasian ratkaiseva laitos määräytyy niiden säännösten mukaan, jotka olivat voimassa ennen TyEL:n voimaantuloa. Tämän vuoksi pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi viittaus työntekijäin eläkelain 10 d §:ään, jossa säädetään ratkaisevan laitoksen määräytymisestä.

1.16. Yrittäjän eläkelaki

20 §. *Työkyvyttömyyseläke ja vanhuuseläke osa-aikaeläkkeen jälkeen.* Pykälää ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että osa-aikaeläke katsottaisiin vanhuuseläkkeen osasuorituksiksi, jos osa-aikaeläkettä saavalle myönnetään vanhuuseläke samalle ajalle, jolta hänelle on jo maksettu osa-aikaeläkettä. Osa-aikaeläkettä voidaan maksaa 68 ikävuoden täyttämiseen saakka. Vanhuuseläke voidaan myöntää 63 ikävuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta ja varhennettua vanhuuseläkettä jo 62 ikävuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Kun osa-aikaeläkettä saava henkilö hakee vanhuuseläkettä tietystä ajankohdasta alkaen, on tilanteita, joissa eläkelaitos ehtii maksaa osa-aikaeläkettä ennen kuin se antaa vanhuuseläkepäätöksen. Ilman erillistä säännöstä samalta ajalta maksettu osa-aikaeläke jouduttaisiin perimään takaisin ja antamaan tästä erillinen takaisinperintäpäätös.

22 §. *Oikeus työeläkekuntoutukseen.* Pykälän 1, 4 ja 5 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että siitä käy selkeästi ilmi, että työeläkekuntoutuksen ansiorajaa arvioitaessa otetaan huomioon työntekijän työskentelystä saamat ansiot. Ansiorajassa ei oteta huomioon palkattomia aikoja eikä aiempia eläkejaksoja. Jos kuntoutuksen hakija on kuitenkin jo työkyvyttömyyseläkkeellä, hänen tulevan ajan ansionsa määräytyvät samalla tavalla kuin hänen työkyvyttömyyseläkkeessään. Tällöin palkattomat ajat otetaan huo-

mioon ja myös eläkeaika lasketaan mukaan.

31 §. *Kuntoutusta koskevat muut säädökset.* Kuntoutuksessa olevalle henkilölle voidaan korvata ammatillisesta kuntoutuksesta aiheutuvat välttämättömät ja tarpeelliset kustannukset. Eläkelaitokset maksavat kustannusten korvauksia kuntoutujalle niin sanottuina normikorvauksina usein etukäteen. Esimerkiksi uudelleen koulutuksessa olevalle henkilölle voidaan korvata muun muassa lukukausimaksut, tietokone, päivärahoja ja matkakorvauksia. Eläkelaitoksella tulisi olla mahdollisuus periä takaisin aiheuttomasti maksetut kuntoutuksen kustannusten korvaukset esimerkiksi silloin, kun opiskelija keskeyttää kuntoutuksen ilman pätevää syytä eikä ilmoita tästä eläkelaitokselle. Näissä tilanteissa eläkelaitos saa tiedon keskeyttämisestä usein vasta kuukausien kuluttua todellisesta keskeytysajankohdasta. Koska eläkelaitoksella ei ole YEL:n 31 §:n sanamuodon perusteella oikeutta periä takaisin etuudensaajalle aiheuttomasti maksettuja kuntoutuksen kustannusten korvauksia, pykälän 1 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että aiheuttomasti maksetut kustannusten korvaukset voitaisiin periä takaisin niin kuin tässä laissa säädetään aiheuttomasti maksetun eläkkeen takaisinperinnästä.

52 §. *Lesken eläkeoikeus.* Uusi kansaneläkelaki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008. Pykälän 2 momentin 2 kohdassa oleva viittaus vuoden 1956 kansaneläkelakiin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi uuteen kansaneläkelakiin.

68 §. *Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat.* Työeläkelainsäädännön tulee olla mahdollisimman yhdenmukainen sen osalta, miten ulkomailta myönnetty etuus vaikuttaa Suomesta saatavaan etuuteen. Vakiintuneessa soveltamiskäytännössä ulkomailta saatu eläke on rinnastettu työeläkelakien mukaiseen eläkkeeseen. Pykälän 5 momenttiin ehdotetaan sen vuoksi lisättäväksi, että etuuden perusteena olevan tulon perusteella ei kartu eläkettä myöskään siltä ajalta, jolta työntekijä on saanut ulkomaista tai kansainvälisen järjestön tai Euroopan yhteisöjen toimielimen palvelukseen perustuvaa etuutta.

70 §. *Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot.* Vakiintuneen soveltamiskäytännön mukaan tulevan ajan ansioihin lue-

taan työansioiden ja palkattomien aikojen lisäksi myös tarkasteluaikana maksetut työkyvyttömyys- ja osa-aikaeläkejaksot. Pykälän 1 momentin sanamuotoa ehdotetaan tarkennettavaksi soveltamiskäytäntöä vastaavaksi. Kuntoutusrahajaksosta karttuu uutta eläkettä palkattomien aikojen säännöksen perusteella, joten sen vuoksi kuntoutusrahajaksia ei lueta erikseen mukaan tulevan ajan ansioihin.

84 §. *Leskeneläkkeen vähentäminen erityistilanteissa.* Pykälän 1 momentin 1 kohdan sanamuodon mukaan leskeneläkkeen vähentäminen lesken saamien todellisten ansiotulojen perusteella voidaan tehdä ainoastaan siinä tapauksessa, että leski ei saa omaan työhön perustuvaa eläkettä tai jos leski saa osatyökyvyttömyyseläkettä. Leskelle karttunut laskennallinen eläke voi kuitenkin olla oleellisesti suurempi kuin hänen todelliset tulonsa edunjäntäjän kuoleman jälkeen myös niissä tilanteissa, joissa leski on osa-aikaeläkkeellä. Koska säännöksen tarkoituksena on suojata sellaisia leskiä, joiden todelliset tulot ovat oleellisesti pienemmät kuin leskelle karttunut laskennallinen eläke, leskeneläkkeen vähentäminen lesken todellisten tulojen perusteella tulisi olla mahdollista myös silloin, kun leski saa osa-aikaeläkettä. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi tältä osin.

120 §. *Työeläkevakuutusmaksun ulosottokelpoisuus.* Uusi laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008. Lailla kumotaan verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin 29 päivänä kesäkuuta 1961 annettu laki siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Pykälän 1 momentissa oleva viittaus lakiin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi lakiin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta.

127 §. *Perustevalitus maksuunpanosta.* Uusi laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008. Lailla kumotaan verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin 29 päivänä kesäkuuta 1961 annettu laki siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Pykälän 2 momentissa oleva viittaus lakiin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi lakiin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta.

151 §. *Eläketurvakeskuksen ja eläkelaitoksen oikeus saada tietoja valvontaa varten.* Eläketurvakeskuksella on pykälän 1 momentin mukaan oikeus saada valvontaa varten välttämättömiä tietoja muun muassa yrittäjältä, lakisääteistä vakuutusta toimeenpanevalta vakuutus- ja eläkelaitokselta sekä muulta taholta, johon julkisuuslakia sovelletaan.

Lisäksi Eläketurvakeskuksella on 2 momentin mukaan oikeus saada 2 momentissa mainittuja joukkotietoja veroviranomaiselta.

Pykälän 3 momentissa säädetään Eläketurvakeskuksen oikeudesta käsitellä ja yhdistää valvontatehtävän täytäntöönpanoa varten näitä henkilötietoja. Valvonta edellyttää pykälän 1 ja 2 momentin mukaisten tietojen yhdistämistä. Pykälän 3 momentissa viitataan kuitenkin virheellisesti vain 2 momentin mukaisiin tietoihin. Viittauksessa oleva virhe ehdotetaan korjattavaksi.

1.17. Laki yrittäjän eläkelain voimaannpanosta

28 §. Ennen vuotta 1950 syntyneiden työttömyyseläke määräytyy ennen vuotta 2007 voimassa olleiden säännösten mukaan. Myös työttömyysasian ratkaiseva laitos määräytyy ennen vuotta 2007 voimassa olleiden säännösten mukaan. Tämän vuoksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi viittaus työntekijäin eläkelain 10 d §:ään, jossa säädetään ratkaisevan laitoksen määräytymisestä.

1.18. Merimieseläkelaki

3 §. *Työeläkelait.* Uusi evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaki (/) on ehdotettu tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008. Samassa yhteydessä evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelaki (258/1970) kumotaan ja sen säännökset siirretään evankelis-luterilaisen kirkon eläkelakiin. Pykälän 2 momentin 3 kohdan viittaukseen ehdotetaan tehtäväksi vastaavat muutokset.

Uusi laki ortodoksisesta kirkosta on tullut voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Lailla on kumottu ortodoksisesta kirkkokunnasta 8 päivänä elokuuta 1969 annettu laki siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Pykälän 2 momentin 4 kohdan viittaus ortodoksisesta kirkkokunnasta annettuun lakiin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi lakiin ortodoksisesta kirkosta.

23 §. *Työkyvyttömyyseläke ja vanhuuseläke osa-aikaeläkkeen jälkeen.* Pykälää ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että osa-aikaeläke katsottaisiin vanhuuseläkkeen osasuorituksiksi, jos osa-aikaeläkettä saavalle myönnetään vanhuuseläke samalle ajalle, jolta hänelle on jo maksettu osa-aikaeläkettä. Osa-aikaeläkettä voidaan maksaa 68 ikävuoden täyttämiseen saakka. Vanhuuseläke voidaan myöntää 63 ikävuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta ja varhennettua vanhuuseläkettä jo 62 ikävuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Kun osa-aikaeläkettä saava henkilö hakee vanhuuseläkettä tietystä ajankohdasta alkaen, on tilanteita, joissa eläkekassa ehtii maksaa osa-aikaeläkettä ennen kuin se antaa vanhuuseläkepäätöksen. Ilman erillistä säännöstä samalta ajalta maksettu osa-aikaeläke jouduttaisiin perimään takaisin ja antamaan tästä erillinen takaisinperintäpäätös.

25 §. *Oikeus työeläkekuntoutukseen.* Pykälää ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että siitä käy selkeästi ilmi, että työeläkekuntoutuksen ansiorajaa arvioitaessa otetaan huomioon työntekijän työskentelystä saamat ansiot. Ansiorajassa ei oteta huomioon palkattomia aikoja eikä aiempia eläkejaksoja. Jos kuntoutuksen hakija on kuitenkin jo työkyvyttömyyseläkkeellä, hänen tulevan ajan ansionsa määräytyvät samalla tavalla kuin hänen työkyvyttömyyseläkkeessään. Tällöin palkattomat ajat otetaan huomioon ja myös eläkeaika lasketaan mukaan.

34 §. *Kuntoutusta koskevat muut säännökset.* Kuntoutuksessa olevalle henkilölle voidaan korvata ammatillisesta kuntoutuksesta aiheutuvat välttämättömät ja tarpeelliset kustannukset. Eläkekassa maksaa kustannusten korvauksia kuntoutujalle niin sanottuina normikorvauksina usein etukäteen. Esimerkiksi uudelleen koulutuksessa olevalle henkilölle voidaan korvata muun muassa lukukau-

simaksut, tietokone, päivärahoja ja matkakorvauksia. Eläkekassalla tulisi olla mahdollisuus periä takaisin aiheettomasti maksetut kuntoutuksen kustannusten korvaukset esimerkiksi silloin, kun opiskelija keskeyttää kuntoutuksen ilman pätevää syytä eikä ilmoita tästä eläkelaitokselle. Näissä tilanteissa eläkekassa saa tiedon keskeyttämisestä usein vasta kuukausien kuluttua todellisesta keskeytysajankohdasta. Koska eläkekassalla ei ole MEL:n 34 §:n sanamuodon perusteella oikeutta periä takaisin etuudensaajalle aiheettomasti maksettuja kuntoutuksen kustannusten korvauksia, pykälän 1 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että aiheettomasti maksetut kustannusten korvaukset voitaisiin periä takaisin niin kuin tässä laissa säädetään aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperinnästä.

55 §. Lesken eläkeoikeus. Uusi kansaneläkelaki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008. Pykälän 2 momentin 2 kohdassa oleva viittaus vuoden 1956 kansaneläkelakiin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi uuteen kansaneläkelakiin.

80 §. Eläkkeeseen vaikuttavat palkattomat ajat. Työeläkelainsäädännön tulee mahdollisimman yhdenmukainen sen osalta, miten ulkomailta myönnetty etuus vaikuttaa Suomessa saatavaan etuuteen. Vakiintuneessa soveltamiskäytännössä ulkomailta saatu eläke on rinnastettu työeläkelakien mukaiseen eläkkeeseen. Pykälän 5 momenttiin ehdotetaan sen vuoksi lisättäväksi, että etuuden perusteena olevan tulon perusteella ei kartu eläkettä myöskään siltä ajalta, jolta työntekijä on saanut ulkomaista tai kansainvälisen järjestön tai Euroopan yhteisöjen toimielimen palvelukseen perustuvaa etuutta.

82 §. Tulevan ajan eläkkeen perustana olevat ansiot. Vakiintuneen soveltamiskäytännön mukaan tulevan ajan ansioihin luetaan työansioiden ja palkattomien aikojen lisäksi myös tarkasteluajana maksetut työkyvyttömyys- ja osa-aikaeläkejaksot. Pykälän 1 momentin sanamuotoa ehdotetaan tarkennettavaksi soveltamiskäytäntöä vastaavaksi. Tämä tarkoittaa sitä, että tulevan ajan ansioissa otettaisiin huomioon aikaisemman työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansio kuten 69 §:n 1 momentissa ja 75 §:n 1 momentissa ja aikaisemman osa-aikaeläkkeen an-

sionalenema kuten 70 §:n 2 momentissa ja 76 §:n 2 momentissa. Kuntoutusrahajaksosta karttuu uutta eläkettä palkattomien aikojen säännöksen perusteella, joten sen vuoksi kuntoutusrahajaksota ei lueta erikseen mukaan tulevan ajan ansioihin.

96 §. Leskeneläkkeen vähentäminen erityis-tilanteissa. Pykälän 1 momentin 1 kohdan sanamuodon mukaan leskeneläkkeen vähentäminen lesken saamien todellisten ansiotulojen perusteella voidaan tehdä ainoastaan siinä tapauksessa, että leski ei saa omaan työhön perustuvaa eläkettä tai jos leski saa osatyökyvyttömyyseläketä. Leskelle karttunut laskennallinen eläke voi kuitenkin olla oleellisesti suurempi kuin hänen todelliset tulonsa edunjäätäjän kuoleman jälkeen myös niissä tilanteissa, joissa leski on osa-aikaeläkkeellä. Koska säännöksen tarkoituksena on suojata sellaisia leskiä, joiden todelliset tulot ovat oleellisesti pienemmät kuin leskelle karttunut laskennallinen eläke, leskeneläkkeen vähentäminen lesken todellisten tulojen perusteella tulisi olla mahdollista myös silloin, kun leski saa osa-aikaeläketä. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi tältä osin.

117 §. Eläkkeen maksaminen Kansaneläkelaitokselle tai työttömyyskassalle. Uusi kansaneläkelaki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008. Pykälän 1 momentissa oleva viittaus vuoden 1956 kansaneläkelain 45 §:ään ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi uuden kansaneläkelain 72 §:ään.

Uusi laki eläkkeensaajan asumistuesta tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008. Pykälän 1 momentissa oleva viittaus eläkkeensaajien asumistukilakiin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain 8 §:ään.

128 §. Perustevalitus maksuunpanosta. Uusi laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008. Lailla kumotaan verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin 29 päivänä kesäkuuta 1961 annettu laki siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Pykälän 2 momentissa oleva viittaus lakiin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi lakiin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta.

147 §. Eläkevakuutusmaksun ulosottokelpoisuus. Uusi laki verojen ja maksujen täy-

täntöönpanosta tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008. Lailla kumotaan verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin 29 päivänä kesäkuuta 1961 annettu laki siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Pykälän 1 momentissa oleva viittaus lakiin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi lakiin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta.

148 §. *Eläkevakuutusmaksun vanhentuminen.* Pykälässä ollut virheellinen viittaus 81 §:n 3 momenttiin ehdotetaan korjattavaksi viittaukseksi 81 §:n 4 momenttiin.

191 §. *Sovellettava laki.* Lain 128 §:n 1 momentissa oleva viittaus kumottuun tilintarkastuslakiin (936/1994) korvattaisiin viittauksella uuteen tilintarkastuslakiin (459/2007).

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi. Uudessa 2 momentissa säädettäisiin, että eläkekassan tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan sovelletaan niitä tilintarkastuslain säännöksiä, jotka koskevat julkisen kaupankäynnin kohteena olevan yhteisön tilintarkastajaa ja joista säädetään tilintarkastusdirektiivissä. Eläkekassaan sovellettaisiin siten, mitä tilintarkastuslain 40 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään julkisen kaupankäynnin kohteena olevan yhteisön tilintarkastuksen laaduntarkastuksesta ja mitä 25 §:n 1 momentin 8 kohdassa säädetään julkisen kaupankäynnin kohteena olevan yhteisön tilintarkastajan esteellisyydestä sekä 5 luvun säännöksiä tilintarkastajan ensimmäistoimikaudesta, yhtiön hallitukselle annettavista tiedoista sekä hallintoa ja toimintaa koskevien tietojen julkistamisesta. Momentti vastaa ehdotettua maatalousyrittäjän eläkelain 128 §:n 2 momenttia. Sama sääntely koskee myös vakuutusyhtiöitä vakuutusyhtiölain 9 luvun 1 §:n 5 momentin johdosta ja työeläkevakuutusyhtiöitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 1 §:n 2 momentin viittaussäännöksen johdosta.

192 §. *Tilintarkastajien valinta ja kelpoisuus.* Pykälän pykäläviittaukset ja tilintarkastajia koskeva terminologia muutettaisiin uuden tilintarkastuslain mukaisiksi.

194 §. *Oikeus vaatia tilintarkastajan määräämistä.* Pykälän pykäläviittaukset muutettaisiin uuden tilintarkastuslain mukaisiksi.

1.19. Laki merimieseläkelain voimaannpanosta

4 §. Eläketurvakeskuksen nykyinen asiantuntijahallinta ja sähköiset asiointimahdollisuudet eläkelaitosten kesken eivät vielä tue otepa-laiteasian käsittelyn hallintaa viimeisessä eläkelaitoksessa, vaan viimeisen eläkelaitoksen periaatteen noudattaminen edellyttäisi asiakirjojen ja tietojen välittämistä manuaalisesti (sähköpostilla) eläkelaitosten välillä. Tämän vuoksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, jonka mukaan työntekijän eläkeotteen vakuutetulle toimittaneen eläkelaitoksen sijasta otteen käsittelisi ja vastauksen tai päätöksen vakuutetulle antaisi se eläkelaitos, jossa palautteen kohteena oleva työskentely on vakuutettu. Ehdotettua menettelyä noudatettaisiin vuoden 2012 loppuun saakka.

9 §. Pykälän 1 momentissa oleva virheellinen viittaus 25 §:n 2 momenttiin ehdotetaan poistettavaksi.

22 §. Ennen vuotta 1950 syntyneiden työttömyyseläke määräytyy vanhan lain mukaan. Myös työttömyysasian ratkaiseva laitos määräytyy vanhan lain mukaan. Tämän vuoksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi viittaus vanhan lain 2 §:ään, jossa säädetään ratkaisevan laitoksen määräytymisestä.

1.20. Maatalousyrittäjän eläkelaki

15 §. *Viljelmän työtulo.* Lainkohtaan ehdotetaan siirrettäväksi täsmennettynä nykyisen lain 6 §:n 3 momentissa olevat säännökset siitä, että tätä lakia sovellettaessa määrättäessä viljellyn maatalousmaan ja kasvullisen metsämaan pinta-ala lasketaan hehtaarin tarkkuudella. Lainkohdassa on todettu myös, että jos pyöritys on mahdollinen molempiin suuntiin, se suoritetaan ylöspäin. Maatalousyrittäjän eläkelain 10 §:n mukainen vähimmäiseläketurvaa koskeva vakuutus koskee viljelmää, jonka pinta-ala on vähintään viisi hehtaaria. Viljelmän pinta-alaa ei ole tarkoitus pyöristää täysin hehtaareihin silloin, kun on kysymys viljelmän alarajaa koskevan soveltamisedon täyttämisestä. Maatalousmaan ja kasvullisen metsämaan pinta-alan hehtaareiksi pyöristämistä koskeva säännös liittyy

vain maatalousyrittäjän työtulon määrittämistä koskeviin säännöksiin, jonka vuoksi nykyisen lain 6 §:n 3 momentissa olevan säännöksen sanamuotoa on tarkoituksenmukaista selkeyttää ja siirtää säännös viljelmän työtuloa koskevaan lainkohtaan. Ehdotetulla muutoksella ei muuteta asiallisesti lain vaikiintunutta soveltamisalaa.

28 §. Työeläkevakuutusmaksun ulosotto-kelpoisuus. Lainkohdassa ehdotetaan muutettavaksi viittaus verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annettuun lakiin (367/1961) viittaukseksi lakiin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annettuun lakiin (706/2007).

41 §. Osa-aikaeläkkeen muuttuminen. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi TyEL 23 §:ää ja YEL 20 §:ää vastaava muutos koskien osa-aikaeläkkeen katsomista vanhuuseläkkeen osasuorituksiksi tilanteessa, jossa eläkelaitos on ehtinyt maksaa osa-aikaeläkettä ennen kuin se antaa vanhuuseläkepäätyksen.

42 §. Oikeus työeläkekuntoutukseen. Työeläkekuntoutusta koskevaa säännöstä ehdotetaan täsmennettäväksi vastaavalla tavalla kuin TyEL 25 §:ssä ja YEL 22 §:ssä. Säännöksen sanamuotoa ehdotetaan selkeytettäväksi siten, että siitä käy ilmi, että työeläkekuntoutuksen ansiorajaa arvioitaessa otetaan huomioon vain työskentelystä saamat ansiot.

45 §. Kuntoutusta koskevat muut säännökset ja kuntoutuksen ajalta maksettavat etuudet. Lainkohtaan ehdotetaan tehtäväksi vastaava kuntoutuskustannusten takaisinperintää koskeva muutos kuin TyEL 34 §:ään ja YEL 31 §:ään. Tällöin eläkelaitoksella olisi mahdollisuus periä takaisin aiheuttomasti maksetut kuntoutuskustannukset esimerkiksi silloin, kun opiskelija keskeyttää kuntoutuksen ilman pätevää syytä, eikä ilmoita tästä eläkelaitokselle. Takaisinperintä tapahtuisi vastaavin periaattein kuin aiheuttomasti maksetun eläkkeen takaisinperintä.

61 §. Lesken eläkeoikeus. Uusi kansaneläkelaki tulee voimaan 1.1.2008 lukien. Pykälän 2 momentin 2 kohdassa oleva viittaus vuoden 1956 kansaneläkelakiin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi uuteen kansaneläkelakiin.

76 §. Tulevan ajan eläke. Lainkohtaan ehdotetaan otettavaksi TyEL 76 §:n 1 momenttia ja YEL 70 §:n 1 momenttia vastaava mai-

ninta siitä, että tulevan ajan ansioihin luetaan myös tarkasteluaikana maksetun työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansio ja osa-aikaeläkkeen ansionalenema.

106 §. Perustevalitus maksuunpanosta. Lainkohdan 2 momentissa oleva viittaus verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annettuun lakiin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi lakiin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annettuun lakiin.

128 §. Tilintarkastus. Lain 128 §:n 1 momentissa oleva viittaus kumottuun tilintarkastuslakiin (936/1994) korvattaisiin viittauksella uuteen tilintarkastuslakiin (459/2007).

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jolloin nykyiset momentit 2–4 siirtyvät 3–5 momenteiksi. Uudessa 2 momentissa säädettäisiin, että eläkelaitoksen tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan sovelletaan niitä tilintarkastuslain säännöksiä, jotka koskevat julkisen kaupankäynnin kohteena olevan yhteisön tilintarkastajaa ja joista säädetään tilintarkastusdirektiivissä. Eläkelaitokseen sovellettaisiin siten, mitä tilintarkastuslain 40 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään julkisen kaupankäynnin kohteena olevan yhteisön tilintarkastuksen laaduntarkastuksesta ja mitä 25 §:n 1 momentin 8 kohdassa säädetään julkisen kaupankäynnin kohteena olevan yhteisön tilintarkastajan esteellisyydestä sekä 5 luvun säännöksiä tilintarkastajan enimmäistoimikaudesta, yhtiön hallitukselle annettavista tiedoista sekä hallintoa ja toimintaa koskevien tietojen julkistamisesta. Momentti vastaa ehdotettua merimieseläkelain 191 §:n 2 momenttia. Sama sääntely koskee myös vakuutusyhtiöitä vakuutusyhtiölain 9 luvun 1 §:n 5 momentin johdosta ja työeläkevakuutusyhtiöitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 1 §:n 2 momentin viittaussäännöksen johdosta.

Lisäksi pykälän 3 momentin pykäläviittaukset tilintarkastuslakiin sekä 3-4 momenttien tilintarkastajia koskeva terminologia muutettaisiin uuden tilintarkastuslain mukaisiksi.

133 §. Vahingonkorvausvelvollisuus. Lainkohdan mukaan hallituksen ja valtuuskunnan jäsen, eläkelaitoksen toimitusjohtaja ja tietyt hallitukseen kuulumattomat henkilöt ovat velvollisia korvaamaan vahingon, jonka he ovat toimessaan tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttaneet eläkelaitokselle.

Vahingonkorvausvelvollisuutta koskevassa lainkohdassa oleva viittaussäännös ehdotetaan tarkistettavaksi viittaukseksi lain 119 §:n 2 momenttiin, jossa ovat säännökset hallitukseen kuulumattomista henkilöistä, joilla on lainkohdassa tarkoitettu vahingonkorvausvastuu.

135 §. *Eläkelaitoksen ja valtion vastuu eläkkeistä ja muista etuuksista.* Lainkohdan 1 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että lainkohdassa nimenomaisesti mainittaisiin kustannukset, jotka aiheutuvat palkattomilta ajoilta karttuneen eläkkeiden osista vastaamisesta. MYEL 136 §:n mukaan Mela vastaa palkattomilta ajoilta karttuneen eläkkeen osista siten kuin työntekijän eläkelain 178 §:ssä säädetään. Mainitun lainkohdan mukaan TyEL 74 §:ssä tarkoitetuilta palkattomilta ajoilta karttuneesta eläkkeen osasta vastaavat TyEL 3 §:ssä mainittujen eläkeläisten mukaista eläketurvaa hoitavat laitokset yhteisesti eläkelaitoksessa vakuutettujen työansioden suhteessa. Mela vastaa siten yhteisvastuullisesti muiden työeläkelaitosten kanssa palkattomilta ajoilta karttuneista etuuksista vakuutettujen työansioden perusteella määritellyllä osuudella. Yrittäjän eläkelaisissa on järjestelmän rahoittamista koskevissa säännöksissä mainittu erikseen palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkkeiden osat, koska niitä ei pidetä yrittäjän eläkelain mukaisina eläkemenoina (YEL 138 §–139 §). Tämän johdosta maatalousyrittäjän eläkelakiin ehdotetaan otettavaksi vastaavasti nimenomainen säännös koskien palkattomilta ajoilta karttuneita etuuksia. Ehdotetun täsmennyksen mukaan MYEL:n mukaisten eläkkeiden, Melan vastuulle 136 §:n 1 momentin nojalla kuuluvien palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkkeen osien sekä muiden etuuksien kustannuksista vastaisivat Maatalousyrittäjien eläkelaitos ja valtio yhdessä.

1.21. Laki maatalousyrittäjän eläkelain voimaannpanosta

27 §. Lain 1 momenttiin ehdotetaan tehtävän vastaavat muutokset kuin TyEL:n voimaannanolain 28 §:n 1 momenttiin ja YEL:n voimaannanolain 28 §:n 1 momenttiin. Säännöstä ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että

ennen vuotta 1950 syntyneiden työttömyyseläkkeen ratkaiseva eläkelaitos määritellään ennen vuotta 2007 voimassa olleiden säännösten mukaisesti ottamalla viittaus työntekijäin eläkelain 10 d §:ään.

1.22. Maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaki

15 §. Lainkohdan 1 momentissa oleva viittaus ehdotetaan tarkistettavaksi viittaukseksi maatalousyrittäjien eläkelain 135 §:n 3 momenttiin, jossa on tarkemmat säännökset siitä, miten maatalousyrittäjien eläkelain mukaisten hoitokulujen perusteet lasketaan.

Lainkohdan 2 momenttiin ehdotetaan tehtävän uudesta kansaneläkelaista johtuvat viittaustekniset muutokset.

16 §. Pykälän 1 momentista ehdotetaan poistettavaksi viittaus vuoden 2008 alusta kumottavaan perhe-eläkelakiin.

18 §. Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan liittäväksi viittaus maatalousyrittäjän eläkelain 98 §:n 3 momenttiin. Lainkohta sisältää säännöksen etuuden maksamisjärjestyksestä. Ehdotetun täsmennyksen jälkeen maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain mukaisesta korvauksesta voitaisiin vähentää maksamattomat MYEL- ja MATA-vakuutusmaksut ennen ulosottoviranomaiselle tapahtuvaa tilitystä kuten on säädetty myös MYEL-eläkkeen osalta. Ennen vuoden 2007 alusta voimaan tullutta maatalousyrittäjän eläkelakia MATA-korvauksen ja maksamattomien vakuutusmaksujen kuittaamisen osalta on noudatettu edellä mainittua etusijajärjestystä.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivästä tammikuuta 2008.

Lakien voimaantullessa Kansaneläkelaitos korottaa maksussa olevaa eläkettä tai etuutta tasokorotuksen ja laitoshoidon vaikutuksen poistamisen johdosta. Korotus tehtäisiin viran puolesta ilman erillistä hakemusta ja eläkkeensaajalle annettaisiin päätös pyynnöstä.

Tämän hallituksen esityksen lakiehdotuksissa ilmoitetut rahamäärät ovat vuoden 2001 tammikuussa sovelletun kansaneläkeindeksin tasossa. Kansaneläkelaitos maksaa korotetut eläkkeet vuoden 2008 kansaneläkeindeksin tasossa.

3. Suhde perustuslakiin

Esityksessä ehdotetaan korotusta kansaneläkkeeseen ja sen määrään sidottuihin etuuksiin. Lisäksi kansaneläke ja sitä vastaavat etuudet maksettaisiin saman suuruusina sekä avo- että laitoshoidon asiakkaille. Työeläkelakien osalta esitys on pääosin lainsäädäntötekniinen.

Perustuslain 6 §:ssä säädetään ihmisten yhdenvertaisuudesta. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan esimerkiksi terveydentilan perustella. Kun kansaneläkettä aletaan maksaa täysimääräisenä myös laitoshoidossa oleville henkilöille, henkilön terveydentilasta johtuva hoitomuoto

ei enää vaikuttaisi etuuden määrään. Kaikki olisivat hoitopaikasta riippumatta oikeutettuja samantasoiseen etuuteen, jos etuuden muut myöntämisedellytykset ovat samanlaiset. Samoin työeläkkeen ja kansaneläkkeen saajat olisivat yhdenvertaisia hoitomuodosta riippumatta.

Ehdotetuissa laeissa on otettu huomioon perustuslain 80 §:ssä asetetut vaatimukset yksilön oikeuksia ja velvollisuuksia koskevien säännösten säädöstasosta. Ehdotetut lait vastaavat perustuslain edellyttämää säädöstasoa eivätkä ne sisällä perusoikeuksien rajoituksia.

Edellä esitetyillä perusteilla hallitus katsoo, että esitys voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

*Lakiehdotukset***1.****Laki****kansaneläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun kansaneläkelain (568/2007) 5 §:n 3–5 momentti, 56 §:n 1 momentin 4 kohta ja 2 momentin 6 kohta, 58 §:n 1 momentin 6 kohta sekä 68, 89 ja 108 §,

muutetaan 5 §:n otsikko ja 2 momentti, 6 §:n 1 momentin 7 kohta, 19 §, 22 §:n 3 momentti, 24 §:n 1 momentin 3 kohta, 28 §:n 1 momentti, 30 §:n 2 momentti, 33 §:n 1 momentin 3 kohta, 34 §:n 1 momentti, 56 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta sekä 2 momentin 4 ja 5 kohta, 58 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohta, 85 §:n 3 momentin 6 ja 8 kohta, 88 § sekä 94 §:n 2 momentti ja

lisätään 52 §:ään uusi 2 momentti ja 73 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

5 §

Avoliitto ja erillään asuminen

tai avoliitossa, määrä on 449,13 euroa kuukaudessa.

Jos aviopuolisot elävät jatkuvasti erillään eikä heillä ole yhteistä taloutta, heihin ei sovelleta tämän lain säännöksiä, jotka koskevat avioliitossa olevia.

22 §

Kansaneläkkeeseen vaikuttavat eläketulot

6 §

Työeläke

Tässä laissa työeläkkeellä tarkoitetaan seuraavien säädösten mukaisia työ- ja perhe-eläkkeitä:

Tämän lain 6 §:n 1 momentissa mainittujen lakien mukainen työeläkkeen varhennettu vanhuuseläke otetaan tulona huomioon ilman varhennusvähennystä.

7) evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaki (/);

24 §

Kansaneläkkeen tarkistaminen

19 §

Kansaneläkkeen määrä

Täysimääräinen kansaneläke on 506,35 euroa kuukaudessa. Jos eläkkeensaaja on avio-

Kansaneläke tarkistetaan, jos:

3) kansaneläkkeensaaja muuttaa erilleen aviopuolisostaan eikä hänellä enää ole yhteistä taloutta aviopuolisonsa kanssa.

28 §

Alkueläke

Leskellä on oikeus alkueläkkeeseen, jota maksetaan kuudelta kuukaudelta 261,15 euroa kuukaudessa.

30 §

Jatkoeläkkeen määrä

Jatkoeläkkeen täysimääräinen täydennysmäärä on 424,55 euroa kuukaudessa. Jos eläkkeensaaja on avio- tai avoliitossa, määrä on 367,33 euroa kuukaudessa.

33 §

Jatkoeläkkeen täydennysmäärään vaikuttavat vuositulot

Täydennysmäärää laskettaessa otetaan vuosituloina huomioon lesken jatkuvasti tai vuosittain toistuvasti saamat:

3) 34 §:n mukaiset työtulot ja niihin rinnastettavat tulot, joista otetaan huomioon 60 prosenttia lukuun ottamatta 34 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaista työtuloa, joka otetaan tulona huomioon vahvistetun määräisenä;

34 §

Jatkoeläkkeen täydennysmäärään vaikuttava työtulo ja siihen rinnastettava tulo

Työtuloa on

- 1) palkkatulo;
- 2) yrittäjän eläkelain ja maatalousyrittäjän eläkelain perusteella vahvistettu työtulo; ja
- 3) muu ansiotoiminnasta saatu tulo, jota on pidettävä kohtuullisena korvauksena ansiotoiminnassa suoritetusta työstä.

52 §

Lapsikorotuksen määrä

Lapsikorotusta ei makseta, jos sen määrä kuukaudessa on pienempi kuin 5,38 euroa.

56 §

Eläkkeen hakeminen ja ilmoitusvelvollisuus

Eläkehakemuksessa on ilmoitettava:

- 2) hakijan Suomessa ja ulkomailla asuma ja työskentelemä aika; sekä
 - 3) tiedot hakijan eläketuloista.
- Vanhuuseläkkeensaajan on ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle:

- 4) osoitteen muuttumisesta, ulkomaille muutosta ja Suomeen paluusta; sekä
- 5) eläkkeeseen vaikuttavien eläketulojen muutoksesta.

58 §

Leskeneläkkeen hakeminen ja ilmoitusvelvollisuus

Leskeneläkehakemuksessa on ilmoitettava:

- 4) tiedot leskeneläkkeeseen vaikuttavista ansio- ja muista tuloista; sekä
- 5) tiedot eläkkeistä, joita edunjättäjä oli saanut tai hakenut.

73 §

Maksamisen väliaikainen keskeyttäminen

Etuuden maksaminen voidaan keskeyttää väliaikaisesti, jos etuudensaaja ei pyynnöstä huolimatta toimita maksuosoitetta.

85 §

Tiedot viranomaisilta sekä eläke- ja vakuutuslaitoksilta

Kansaneläkelaitoksella on lisäksi vuosittain oikeus saada sen toimeenpantaviksi säädettyjen etuuksien hoitamista varten salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä verohallinnolta välttämättömät tiedot yksilöintitietoineen luonnollisten henkilöiden:

6) varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 4 §:ssä tarkoitetuista julkisesti noteerattujen osakkeiden ja sijoitusrahasto-osuuksien lukumääristä;

8) yrittäjän eläkelain ja maatalousyrittäjän eläkelain mukaisista kunakin vuonna vahvistetuista työtuloista; sekä

88 §

Tiedot vankeusrangaistuksesta

Vankilalla on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä tämän lain mukaisten etuuksien täytäntöönpanoa varten velvollisuus ilmoittaa Kansaneläkelaitokselle tiedot rangaistuksen alkamisesta, henkilön vapautumisesta sekä koevapauden alkamisesta ja keskeytymisestä. Tiedot on annettava etuudensaajasta, joka on alkanut suorittaa yli kolme kuukautta kestävä vankeusrangaistusta tai sen ohella suoritettavaa sakon muuntorangaistusta. Tiedot on annettava myös silloin, kun rangaistuksen täytäntöönpanoa välittömästi edeltänyt tutkintavankeusaika vähennetään rangaistukses-

ta ja vähennyksen ja rangaistuksen täytäntöönpanon yhteenlaskettu aika on yli kolme kuukautta.

Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada tässä pykälässä mainitut tiedot maksutta.

94 §

Tekninen käyttöyhteys

Mitä tässä pykälässä säädetään teknisen käyttöyhteyden avaamisesta ja tietojen antamisesta sen avulla, koskee myös Kansaneläkelaitoksen oikeutta saada teknisen käyttöyhteyden avulla salassa pidettäviä henkilötietoja, jotka on mainittu 85 §:ssä ja 86 §:n 1 momentin 1–6 kohdassa sekä 86 §:n 2 momentissa siltä osin kuin se koskee potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2 §:n 4 kohdan mukaista terveydenhuollon toimintayksikköä tai sosiaalipalvelun tuottajaa tai muuta hoitolaitosta. Sama koskee salassa pidettäviä tietoja, jotka on mainittu 87 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20.

Tämän lain voimaantullessa maksussa oleva kansaneläke ja leskeneläkkeen täydennysmäärä muutetaan tämän lain mukaisiksi 1 päivästä tammikuuta 2008. Muutos tehdään ilman hakemusta ja eläkkeen muuttamisesta annetaan päätös eläkkeensaajan pyynnöstä.

Tässä laissa säädetyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuonna 2001 maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**kansaneläkelain voimaanpanosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kansaneläkelain voimaanpanosta 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun lain (569/2007) 15 §,

muutetaan 1 §:n 4 ja 6 momentti, 2 §:n 4 momentti, 3 §:n 2 momentti, 4 §:n otsikko ja 1 momentti, 8 §:n 1 momentin 1, 2 ja 4 kohta sekä 2 momentti, 9 §, 10 §:n 1 momentti ja 14 §:n 1 momentti sekä

lisätään 10 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2, 3 ja 4 momentti siirtyvät 3, 4 ja 5 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Kansaneläkelain voimaantulo

Kansaneläkelain voimaan tullessa kuntien yleisestä kalleusluokituksesta annetun lain (955/1973) ja kuntien yleisestä kalleusluokituksesta annetun asetuksen (1230/2005) perusteella toisen kalleusluokan mukaisesti maksussa oleva kansaneläke ja leskeneläkkeen täydennysmäärä muutetaan 1 päivästä tammikuuta 2008 kansaneläkelain mukaan maksettaviksi.

Kansaneläkelain voimaan tullessa maksussa oleva perhe-eläke muutetaan 1 päivästä tammikuuta 2008 kansaneläkelain mukaiseksi siten, että

1) leskeneläkkeen täydennysmäärässä ei oteta tulona huomioon metsän laskennallista tuottoa eikä perhe-eläkelain 15 b §:n 2 momentissa tarkoitettua omaisuudesta laskettua tuloa; ja

2) lapsen perhe-eläkkeen täydennysmäärä maksetaan kansaneläkelain 42 §:n 2 momentin ja 43 §:n 1 momentin mukaisena.

2 §

Työttömyyseläke

Muutoin työttömyyseläkkeeseen sovelletaan, mitä kansaneläkelain 3–9 §:ssä säädetään määritelmistä ja soveltamisalasta, 4 luvussa kansaneläkkeen määrätymisperusteista, 54 ja 55 §:ssä, 56 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 62–64, 67 ja 69–76 §:ssä toimeenpanosta, 12 luvussa muutoksenhausta, 13 luvussa tietojen saamisesta, luovuttamisesta ja salassapidosta, 14 luvussa rahoituksesta ja 15 luvussa viivästysajalta maksettavasta korotuksesta, indeksisidonnaisuudesta, rahamäärien pyöristämisestä sekä ulosmittaus- ja siirtokiellosta.

3 §

Yksilöllinen varhaiseläke

Muutoin yksilölliseen varhaiseläkkeeseen sovelletaan, mitä kansaneläkelain 3–9 §:ssä säädetään määritelmistä ja soveltamisalasta,

4 luvussa kansaneläkkeen määräytymisperusteista, 54, 55, 57, 61–67 ja 69–76 §:ssä toimeenpanosta, 12 luvussa muutoksenhausta, 13 luvussa tietojen saamisesta, luovuttamisesta ja salassapidosta, 14 luvussa rahoituksesta ja 15 luvussa viivästysajalta maksettavasta korotuksesta, indeksisidonaisuudesta, rahamäärien pyöristämisestä sekä ulosmittaus- ja siirtokiellosta.

4 §

1 päivänä heinäkuuta 1950 tai sitä ennen syntyneen lesken oikeus leskeneläkkeeseen

Oikeus leskeneläkkeeseen on 1 päivänä heinäkuuta 1950 tai sitä ennen syntyneellä leskellä, jos:

- 1) hän oli edunjättäjän kuollessa täyttänyt 40 vuotta;
- 2) avioliitto oli solmittu 1 päivänä heinäkuuta 1990 tai sitä ennen;
- 3) avioliitto oli solmittu ennen kuin edunjättäjä oli täyttänyt 65 vuotta; ja
- 4) avioliitto oli edunjättäjän kuollessa jatkunut vähintään kolme vuotta.

8 §

Työeläkkeen tulona huomioon ottaminen, kun eläketapahtuma on ennen 1 päivää heinäkuuta 1975

Kansaneläkettä ja leskeneläkkeen täydennysmäärää laskettaessa otetaan tulona huomioon yhteensä enintään 5 550 euroa vuodessa ennen 1 päivää heinäkuuta 1975 sattuneeseen eläketapahtumaan perustuvasta:

- 1) työntekijäin eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) tai yrittäjien eläkelain (468/1969) vähimmäisehtojen mukaisesti vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeestä;
- 2) lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962) tai merimieseläkelain (72/1956) mukaisesta van-

huus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeestä;

4) työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentin 3–9 kohdassa tarkoitettua vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeestä siltä osin kuin se ei ylitä kunkin eläkkeen osalta sen perusteena olevasta palkasta 1/9 prosenttia jokaiselta eläkettä määrättäessä huomioon otetulta kuukaudelta, ei kuitenkaan useamalta kuin 360 kuukaudelta.

Muilta osin 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu eläke luetaan kokonaisuudessaan tuloksi kansaneläkkeessä ja leskeneläkkeen täydennysmäärässä.

9 §

Työeläkkeen huomioon ottaminen tulona 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen alkavassa tai tarkistettavassa kansaneläkkeessä ja leskeneläkkeen täydennysmäärässä

Jos kansaneläkelain 6 §:n 1 momentin mukainen työeläkkeen vanhuuseläke on alkanut 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen ja eläkkeensaaja on täyttänyt 63 vuotta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2004, työeläke otetaan kansaneläkkeessä ja leskeneläkkeen täydennysmäärässä tulona huomioon 31 päivään joulukuuta 2004 mennessä karttuneena eläkkeenä.

Kun kansaneläke tai leskeneläkkeen täydennysmäärä alkaa tai tarkistetaan 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen, otetaan ennen edellä mainittua ajankohtaa alkanut kansaneläkelain 6 §:n 1 momentin mukainen työeläkkeen vanhuuseläke tulona huomioon vuoden 1956 kansaneläkelain säännösten mukaisesti sellaisina kuin ne olivat voimassa kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain (639/2003) tullessa voimaan.

10 §

Etuoikeutetut eläketulot ja eräät ulkomailta maksettavat etuudet

Kansaneläkkeen määrää laskettaessa tulona ei oteta huomioon liikennevakuutusta koskevan lainsäädännön mukaista ansionmenetyk-

sen korvausta, jonka maksaminen on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 1985 eikä sellaista enintään vuoden ajalta maksettua ansionmenetyksen korvausta, jota maksetaan ennen 1 päivää tammikuuta 1995 sattuneen vahingon perusteella.

Kansaneläkkeen ja lapseneläkkeen täydennysmäärää laskettaessa tulona ei oteta huomioon tapaturmavakuutuslain 57 §:ään perustuvaa tapaturmaeläkettä, perhe-eläkettä, elinkorkoa ja huoltoeläkettä eikä maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain 21 §:ään perustuvaa tapaturmaeläkettä ja perhe-eläkettä, jos etuuden maksaminen on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 1994.

otetun eläkkeen tai muun etuuden määräytymisperusteissa tapahtuu tämän lain voimaantulon jälkeen muutos, kansaneläke tai leskeneläkkeen täydennysmäärä tarkistetaan ja eläke tai muu etuus otetaan tulona huomioon kansaneläkelain mukaan tarkistusajankohdan määräisenä. Sellainen eläke tai muu etuus, jonka määräytymisperusteissa ei ole tapahtunut muutosta, otetaan tarkistusta tehtäessä tulona huomioon entisen suuruisena kuitenkin kansaneläkeindeksillä tarkistettuna.

14 §

Ennen 1 päivää tammikuuta 2008 alkaneen kansaneläkkeen ja leskeneläkkeen tarkistaminen

Jos henkilö saa kansaneläkelain voimaan tullessa kansaneläkettä tai leskeneläkkeen täydennysmäärää ja kansaneläkkeessä tai leskeneläkkeen täydennysmäärässä tuloksi

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 8 §:ssä säädettyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuonna 2001 maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki

vammaisetuuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vammaisetuuksista 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun lain (570/2007) 56 §:n 12 momentti,
muutetaan 15 §:n 2 momentti, 17 §:n 2 momentin johdantokappale, 27 § ja 56 §:n 6–9 momentti sekä
lisätään 31 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, ja 34 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

15 §

Vammaisetuuden hakeminen

—————
 Jos henkilö sairauden, vanhuuden tai muun sellaisen syyn takia ei pysty itse hakemaan vammaisetuutta tai muutoin huolehtimaan etuutta koskevista oikeuksistaan eikä hänellä ole edunvalvojaa, voi Kansaneläkelaitoksen hyväksymä henkilön lähiomainen tai muikin henkilö, joka pääasiallisesti on huolehtinut hänestä, hänen puolestaan käyttää puhevaltaa vammaisetuutta koskevassa asiassa. Alle 16-vuotiaan vammaistukea voi hakea lapsen edunvalvoja, huoltaja, kunnan sosiaalihuoltolain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu toimielin tai henkilö, jonka hoitoon lapsi on lastensuojelulain (417/2007) 81 §:ssä tarkoitettulla tavalla sijoitettu.

17 §

Alle 16-vuotiaan vammaistuen hakeminen ja ilmoitusvelvollisuus

—————
 Alle 16-vuotiaan vammaistukea saavan lapsen edunvalvojan, huoltajan tai muun alle

16-vuotiaan vammaistukea 15 §:n 2 momentin mukaan hakemaan oikeutetun henkilön on ilmoitettava:
 —————

27 §

Alle 16-vuotiaan vammaistuen maksamisen erityissäännökset

Jos alle 16-vuotias vammaistukea saava lapsi ei asu edunvalvojansa kanssa samassa taloudessa, vammaistuki voidaan maksaa lapsen huoltajalle tai henkilölle, jonka hoitoon lapsi on lastensuojelulain 81 §:ssä tarkoitettulla tavalla sijoitettu. Kansaneläkelaitoksen on kuultava sosiaalihuoltolain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimieliintä ja lapsen edunvalvojaa.

Jos vammaistuen maksamista lapsen edunvalvojalle tai 1 momentissa tarkoitettulle ei erityisestä syystä voida pitää tarkoituksenmukaisena, Kansaneläkelaitos voi päättää, että vammaistuki maksetaan 1 momentissa mainitulle toimielimelle tai sen suostumuksella sopivalle henkilölle.

31 §

Maksamisen väliaikainen keskeyttäminen

 Vammaisetuuden maksaminen voidaan keskeyttää väliaikaisesti, jos etuudensaaja ei pyynnöstä huolimatta toimita maksuosoitetta.

34 §

Takaisinperintä

 Liikaa maksettu alle 16-vuotiaan vammaistuki peritään takaisin lapsen edunvalvojalta tai siltä, jolle se on maksettu.

56 §

Siirtymäsäännökset

 Jos tämän lain voimaan tullessa on maksettu eläkkeensaajien hoitotukea kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain (123/1988) voimaantulosäännöksen 3 tai 5 momentin perusteella, hoitotuen maksamista jatketaan lain voimaan tullessa voimassa olleiden perusteiden 32 §:n mukaiseen tarkistukseen tai 33 §:n mukaiseen lakkaamiseen saakka. Tässä momentissa tarkoitettu hoitotuki lakkaa myös, jos etuudensaajalle myönnetään vammaistuki tai vammaistuki tarkistetaan.

Jos tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen vammaistukilain 11 §:n 2 momentin perusteella on maksettu invalidirahan suurista vammaistukea tai jos vammaistukea on

maksettu vammaistukilain 11 §:n 5 momentin perusteella, tuen maksamista jatketaan 32 §:n mukaiseen tarkistukseen tai 33 §:n mukaiseen lakkaamiseen saakka. Tässä momentissa tarkoitettu vammaistuki lakkaa myös, jos etuudensaajalle myönnetään hoitotuki tai hoitotuki tarkistetaan.

Jos tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain (1491/1995) voimaantulosäännöksen 2 momentin perusteella on maksettu eläkkeensaajien hoitotukea, hoitotuen maksamista jatketaan 32 §:n mukaiseen tarkistukseen tai 33 §:n mukaiseen lakkaamiseen saakka. Tässä momentissa tarkoitettu hoitotuki lakkaa myös, jos etuudensaajalle myönnetään vammaistuki tai vammaistuki tarkistetaan.

Jos tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain (979/1996) voimaantulosäännöksen 6 momentin perusteella on maksettu eläkkeensaajien hoitotukea, hoitotuen maksamista jatketaan 32 §:n mukaiseen tarkistukseen tai 33 §:n mukaiseen lakkaamiseen saakka. Tässä momentissa tarkoitettu hoitotuki lakkaa myös, jos etuudensaajalle myönnetään vammaistuki tai vammaistuki tarkistetaan.

 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin

Jos alle 16-vuotiaan vammaistuen takaisinperintää koskeva päätös on annettu ennen tämän lain voimaantuloa, takaisinperintää jatketaan päätöksen mukaisesti.

4.

Laki**eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläkkeensaajan asumistuesta 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun lain (571/2007) 12 §, 14 §:n 1 momentin 15 kohta, 17 §:n 4 momentti, 28 §:n 1 momentti ja 48 §:n 1 momentti sekä väliaikaisesti 17 §:n 2 momentin 7 kohta sekä *lisätään* 31 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

12 §

Vuositulo

Asumistukea laskettaessa vuositulona otetaan huomioon hakijan ja hänen avio- tai avopuolisonsa jatkuvasti tai vuosittain toistuvasti saamat tulot lukuun ottamatta 14 §:ssä tarkoitettuja etuoikeutettuja tuloja.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään:

1) yrittäjän sekä maatalousyrittäjän tulona otetaan huomioon yrittäjän eläkelain (1272/2006) ja maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) perusteella vahvistettu työtulo; sekä

2) metsätalouden tulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrottuna metsän pinta-alalla.

Korko- ja osinkotulot otetaan tuloina huomioon, jos hakijan ja hänen avio- tai avopuolisonsa henkilökohtaiset korko- ja osinkotulot yhteensä ylittävät 60 euroa vuodessa. Korkotuloja arvioitaessa talletuksista vähennetään käyttövaroina 2 000 euroa. Vähennys tehdään avio- tai avopuolisoiden osalta molempien talletuksista erikseen.

Vuositulona otetaan lisäksi huomioon kahdeksan prosenttia siitä 13 §:n mukaisesta

omaisuudesta, josta on vähennetty velat ja jolla hakijan omaisuus ylittää 13 205 euroa tai avio- tai avopuolisoiden omaisuus yhteensä ylittää 21 128 euroa.

Vuositulosta vähennetään velkojen korot lukuun ottamatta omassa käytössä olevaan asuntoon kohdistuvia 5 §:n 3 ja 4 kohdan mukaisia velkojen korkoja, kulutusluottojen korkoja ja kuolinpesään kuuluvien velkojen korkoja.

14 §

Etuoikeutetut tulot

Asumistukea laskettaessa vuositulona ei oteta huomioon hakijan ja hänen avio- tai avopuolisonsa:

15) 2–14 kohdassa mainittuja etuuksia vastaavia ulkomailta maksettavia etuuksia; eikä

17 §

Asumistuen tarkistaminen

Asumistuki tarkistetaan myös, kun:

7) asumistukeen vaikuttava vuositulo on noussut vähintään 1 022 euroa tai alentunut vähintään 367 euroa (*vuositulon huomattava muutos*) verrattuna 11 §:n 3 momentissa mainittuun lisäomavastuurajaan tai siihen kansaneläkeindeksillä korotettuun vuosituloon, jonka perusteella asumistuki on laskettu; taikka

Jos muutos on tapahtunut kalenterikuukauden ensimmäisenä päivänä, asumistuki tarkistetaan sen kuukauden alusta. Muutoin asumistuki tarkistetaan muutosta seuraavan kuukauden alusta. Asumistuki tarkistetaan aina muutosta seuraavan kuukauden alusta, kun asumistukeen vaikuttava lapsi täyttää 18 vuotta tai asumistuen saajan avioliitto purkautuu tai avioliitto päättyy puolison kuoleman johdosta.

28 §

Maksaminen kunnan toimielimelle

Kansaneläkelaitos voi päättää, että asumistuki maksetaan saajan asuinkunnan sosiaalihuoltolain 6 §:n 1 momentissa tarkoitetulle toimielimelle käytettäväksi asumistuensaajan ja 9 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden asumismenojen alentamiseen, jos asumistuen maksaminen saajalle itselleen vaarantaa asumistuen saajan tai hänen perheenjäsentensä toimeentulon. Näin maksettua asumistukea ei saa vastoin asumistuensaajan nimenomaista suostumusta käyttää muuhun kuin sen kuukauden asumismenojen alentamiseen, jolta asumistuki on suoritettu.

31 §

Maksamisen väliaikainen keskeyttäminen

Eläkkeensaajan asumistuen maksaminen voidaan keskeyttää väliaikaisesti, jos etuudensaaja ei pyynnöstä huolimatta toimita maksuosoitetta.

48 §

Tekninen käyttöyhteys

Kansaneläkelaitoksella on sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 29 §:n 3 momentissa säädetään, oikeus saada mainitussa momentissa säädetyin edellytyksin teknisen käyttöyhteyden avulla 43 §:n 1 momentissa ja 44 §:ssä tarkoitettuja salassa pidettäviä tietoja.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008. Sen 17 §:n 2 momentin 7 kohta on voimassa vuoden 2009 loppuun.

Tämän lain 17 §:n 2 momentin 7 kohdassa säädetyt euromäärät vastaavat kansaneläkeindeksin pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu. Vuositulon nousua koskevaan euromäärään ei kuitenkaan sovelleta 53 §:n 1 momenttia.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

5.

Laki**rintamasotilaseläkelain 9 a ja 17 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 28 päivänä tammikuuta 1977 annetun rintamasotilaseläkelain (119/1977) 17 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 685/2002, ja
muutetaan 9 a §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 575/2007, seuraavasti:

9 a §

Jos kansaneläke on kansaneläkelain 21 §:n mukaisesti suhteutettu aikaan, jonka vakuutettu on asunut Suomessa, ylimääräinen rintamalisä lasketaan suhteuttamattomasta kansaneläkkeestä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

6.**Laki****ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetun lain 10 §:n 3 momentin kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Tällä lailla kumotaan ulkomaille maksettavasta rintamalisästä 25 päivänä marraskuuta 1988 annetun lain (988/1988) 10 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 686/2002.

2 §
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

7.

Laki

eräiden pitkäaikaisesti työttöminä olleiden henkilöiden eläketuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden pitkäaikaisesti työttöminä olleiden henkilöiden eläketuesta 28 päivänä tammikuuta 2005 annetun lain (39/2005) 6 §:n 1 momentti, 8 ja 9 § sekä 10 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 6 §:n 1 momentti sekä 8 ja 9 § laissa 574/2007, seuraavasti:

6 §

Kansaneläkeosuuden määrä

Täysimääräinen kansaneläkeosuus on 506,35 euroa kuukaudessa. Jos eläketuen saaja on avio- tai avoliitossa, täysimääräinen kansaneläkeosuus on 449,13 euroa kuukaudessa.

8 §

Eläketuki vankeusrangaistuksen aikana

Eläketuen maksamiseen eläketuen saajan vankeusrangaistuksen ajalta sovelletaan, mitä kansaneläkelain 66 §:ssä säädetään.

9 §

Ilmoitusvelvollisuus

Eläketuen saajan on ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle avioliiton solmimisesta tai purkautumisesta, avoliittoon menemisestä tai avoliiton päättymisestä, eläketukeen vaikuttavissa tuloissa tapahtuneesta muutoksesta, ulkomaille muuttamisesta sekä muista vastaavista eläketuen maksamiseksi välttämättömistä tiedoista.

10 §

Eläketuen hakeminen

Eläketukea haetaan sitä varten vahvistetulla Kansaneläkelaitoksen hyväksymällä lomakkeella Kansaneläkelaitokselta. Eläketuen hakijan on annettava eläketuen myöntämiseksi ja maksamiseksi tiedot omasta ja puolisonsa nimestä ja syntymäajasta, osoitteestaan, vankeudessa olostaan, saamistaan työttömyysturvain mukaisista päivärahoista ja työmarkkinatuesta, työttömyysetuuksiensa maksajista ja saamistaan eläketuloista sekä muut eläketuen maksamiseksi tarvittavat tiedot.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaantullessa maksussa oleva eläketuki muutetaan tämän lain mukaiseksi 1 päivästä tammikuuta 2008.

Tämän lain 6 §:ssä säädettyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuonna 2001 maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

8.

Laki**maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maahanmuuttajan erityistuesta 20 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain (1192/2002) 21 §, sellaisena kuin se on laissa 575/2007, ja
muutetaan 6 §:n 2 momentti, 7 §:n otsikko, 1 momentti ja 2 momentin 11 kohta, 18 §:n 1 momentti ja 33 §:n 5 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 6 §:n 2 momentti, 7 §:n otsikko ja 2 momentin 11 kohta, 18 §:n 1 momentti sekä 33 §:n 5 momentti mainitussa laissa 575/2007, seuraavasti:

6 §

Erityistuen määrä

—————
 Täysimääräinen erityistuki on 506,35 euroa kuukaudessa. Jos erityistuen saaja on avioliitossa, täysimääräinen erityistuki on 449,13 euroa kuukaudessa.

7 §

Huomioon otettavat tulot

Erityistukea myönnettäessä otetaan huomioon henkilön käytettävissä olevat tosiasialliset tulot (*vuositulo*), jotka hänen arvioidaan jatkuvasti tai toistuvasti vuosittain saavan. Lisäksi otetaan huomioon hänen puolisonsa vastaavat tulot siltä osin kuin ne ylittävät avioliitossa olevan henkilön täysimääräisen erityistuen.

Tulona ei kuitenkaan oteta huomioon (*etu-oikeutetut tulot*):

—————
 11) kohdassa 7 mainittuja etuuksia vastavia ulkomailta maksettavia etuuksia.
 —————

18 §

Ilmoitusvelvollisuus

Erityistuen saajan on ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle avioliiton solmimisesta, avioliittonsa purkautumisesta, erityistukeen vaikuttavissa tuloissaan tapahtuneesta muutoksesta, ulkomailta oleskelustaan sekä muista vastaavista erityistuen maksamiseksi välttämättömistä tiedoista.

33 §

Tietojensaantioikeus

—————
 Sen lisäksi, mitä tässä pykälässä säädetään, noudatetaan, mitä kansaneläkelain 88 §:ssä, 90 §:n 3 kohdassa, 95 ja 96 §:ssä säädetään.

—————
 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaantullessa maksussa oleva maahanmuuttajan erityistuki muutetaan

1 päivästä tammikuuta 2008 tämän lain 6 §:n mukaiseksi. Muutos tehdään ilman hakemusta ja erityistuen muuttamisesta annetaan päätös vain erityistuen saajan pyynnöstä.

Kansaneläkettä tai kansaneläkelain mukaisista leskeneläkkeen täydennysmäärää lain voimaantullessa saavan henkilön erityistuki tarkistetaan 19 §:n 2 momentin 2 kohdan perusteella 1 päivästä tammikuuta 2008.

Lain 21 §:n nojalla keskeytettyjen erityistukien maksaminen aloitetaan uudelleen 1 päivästä tammikuuta 2008. Jos 19 §:n mu-

kaisesta tarkistuksesta on kulunut yli vuosi, tuki tarkistetaan ennen maksamisen aloittamista.

Tämän lain 6 §:ssä säädettyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuonna 2001 maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

9.

Laki**maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain muuttamisesta 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun lain voimaantulosäännöksen 6 momentti seuraavasti:

Tämän lain 6, 9, 19 ja 21 §:ssä säädettyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuonna 2001 maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus _____

_____ on laskettu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

10.

Laki**asumistukilain 3 ja 25 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä kesäkuuta 1975 annetun asumistukilain (408/1975) 3 §:n 3 momentti ja 25 §:n 2 momentti,
 sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 3 momentti laissa 580/2007 ja 25 §:n 2 momentti laissa 689/2002, seuraavasti:

3 §

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin pysyviin kuukausituloihin luetaan ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden yhteenlasketusta 3 a §:n mukaisesta omaisuudesta viisi-toista prosenttia jaettuna kahdellatoista siltä osin kuin se ylittää valtioneuvoston asetuksella vuosittain ruokakunnan koon mukaan säädettävän määrän. Omaisuudesta vähennetään velat. Pysyviin kuukausituloihin ei lueta valtioneuvoston asetuksella säädettäviä tuloja eikä 6 §:n 4 momentissa tarkoitettuja alivuokralaiselta saatuja vuokratuloja. Korko- ja osinkotulot otetaan tulona huomioon, jos ruokakunnan jäsenen korko- ja osinkotulot yhteensä ylittävät viisi euroa kuukaudessa. Korkotuloja arvioitaessa jokaisen ruokakunnan jäsenen talletuksista vähennetään käyttövaroina 2 000 euroa. Metsätalouden tulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrottuna metsän pinta-alalla. Pysyviä kuukausituloja määriteltäessä voidaan käyttää muun luotettavan selvityksen puuttuessa perusteena henkilön veronalaisen ansio- ja pääomatulojen yhteismäärää viimeksi toimitetussa verotuksessa.

25 §

Kansaneläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on myös oikeus saada pyynnöstä salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta käsiteltävänä olevan tämän lain mukaisen asian ratkaisemista varten välttämättömät tiedot rahalaitoksilta koskien asumistuenhakijaa tai -saajaa tai muita ruokakuntaan kuuluvia, jollei riittäviä tietoja ja selvityksiä muutoin saada ja on perusteltua syytä epäillä etuuden hakijan tai saajan antamien tietojen riittävyyttä tai luotettavuutta eikä tämä ole antanut suostumustaan tietojen saamiseen. Pyyntö tietojen saamiseksi tulee esittää kirjallisena. Ennen pyynnön esittämistä hakijalle tai saajalle on annettava siitä tieto.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

11.**Laki****maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain 31 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta 21 päivänä heinäkuuta 2006 annetun lain (612/2006) 31 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

31 §

Luopumistuen täydennysosa

Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, muutetaan luopumistuen täydennysosaa 1 päivänä tammikuuta 2008 saavan henkilön täydennysosa mainitusta ajankohdasta kansaneläkelain 19 §:n mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tässä laissa tarkoitettu luopumistuen täydennysosa muutetaan ilman hakemusta. Muuttamisesta annetaan pyynnöstä päätös. Täydennysosaa ei muuttamisen yhteydessä tarkisteta.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

12.

Laki**maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain 19 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjien luopumistuesta 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1293/1994) 19 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 581/2007, seuraavasti:

19 §

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, muutetaan luopumistuen täydennysosaa 1 päivänä tammikuuta 2008 saavan henkilön täydennysosa mainitusta ajankohdasta kansaneläkelain 19 §:n mukaisesti.

20 .

Tässä laissa tarkoitettu luopumistuen täydennysosa muutetaan ilman hakemusta. Muuttamisesta annetaan pyynnöstä päätös. Täydennysosaa ei muuttamisen yhteydessä tarkisteta.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta _____

13.

Laki**maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain 16 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä 28 päivänä joulukuuta 1990
annetun lain (1317/1990) 16 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 582/2007,
seuraavasti:

16 §

Sen estämättä, mitä 1, 3 ja 4 momentissa
säädetään, muutetaan sukupolvenvaihdoseläkkeen täydennysosaa 1 päivänä tam-
mikuuta 2008 saavan henkilön täydennysosa
mainitusta ajankohdasta kansaneläkelain
(568/2007) 19 §:n mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta

20 .

Tässä laissa tarkoitettu sukupolvenvaihdoseläkkeen täydennysosa muutetaan ilman hakemusta. Muuttamisesta annetaan pyynnöstä päätös. Täydennysosaa ei muuttamisen yhteydessä tarkisteta.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

14.

Laki**työntekijän eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 19 päivänä toukokuuta 2006 annetun työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:n 2 momentin 3 ja 4 kohta, 23 §, 25 §:n 1 momentin 2 kohta sekä 4 ja 5 momentti, 34 §:n 1 momentti, 55 §:n 2 momentin 2 kohta, 74 §:n 5 momentti, 76 §:n 1 momentti, 91 §:n 1 momentti, 120 §:n 1 momentti, 131 §:n 2 momentti, 158 §:n 2 momentti ja 159 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 2 momentin 3 ja 4 kohta sekä 25 §:n 4 momentti laissa 1274/2006 ja 120 §:n 1 momentti laissa 1292/2006, seuraavasti:

3 §

Työeläkelait

Julkisten alojen työeläkelakeja ovat:

3) evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaki (/);

4) ortodoksisesta kirkosta annettu laki (985/2006);

23 §

Työkyvyttömyyseläke ja vanhuuseläke osa-aikaeläkkeen jälkeen

Jos osa-aikaeläkettä saavalle työntekijälle myönnetään työkyvyttömyyseläke tai vanhuuseläke samalle ajalle, jolta on jo maksettu osa-aikaeläkettä, osa-aikaeläke otetaan huomioon työkyvyttömyyseläkkeen tai vanhuuseläkkeen osasuorituksena.

25 §

Oikeus työeläkekuntoutukseen

Alle 63-vuotiaalla työntekijällä on oikeus saada työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn parantamiseksi tarkoitukseenmukaista ammatillista kuntoutusta, jos:

2) työntekijällä on työskentelystä saatuja vakuutettuja työansioita 76 §:ssä tarkoitettuna tulevan ajan tarkasteluaikana vähintään 25 133,40 euroa; ja

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu tulevan ajan tarkasteluaika määräytyy siten kuin työntekijä olisi tullut työkyvyttömäksi kuntoutushakemuksen tullessa vireille.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisen työntekijän kuntoutukseen, joka on 35 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla työkyvytön. Tällöin 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettut ansiot määräytyvät samoin kuin tulevan ajan ansiot hänen työkyvyttömyyseläkkeessään.

34 §

Kuntoutusta koskevat muut säännökset

Mitä tässä laissa säädetään työkyvyttömyyseläkkeen hakemisesta, määräytymisestä entisin perustein, kertakorotuksesta, palkka- ja hintatason muutosten huomioon ottamisesta, ensisijaisten etuuksien vähentämisestä, maksamisesta, työkyvyttömyyseläkkeen tarkistamisesta ja määrän muuttamisesta, viivästyskorotuksesta, takaisinperinnästä, tietojen antamisesta ja saamisesta, muutoksenhausta ja työkyvyttömyyseläkkeen saajan ilmoitusvelvollisuudesta, koskee kuntoutusrahaa, kuntoutuskorotusta sekä niiden saajaa, jollei tässä laissa muuta säädetä. Aiheetto-

masti maksetut ammatillisen kuntoutuksen kustannusten korvaukset voidaan periä takaisin siten kuin tässä laissa säädetään aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperinnästä.

55 §

Lesken eläkeoikeus

Leskeneläkkeeseen on oikeus myös sellaisella leskellä, jonka avioliitto on solmittu ennen kuin leski on täyttänyt 50 vuotta ja edunjättäjä 65 vuotta ja avioliitto jatkunut vähintään viisi vuotta, jos:

2) leski sai edunjättäjän kuollessa työeläkelain tai kansaneläkelain (568/2007) mukaista työkyvyttömyyseläkettä, joka oli jatkunut vähintään kolmen vuoden ajan.

74 §

Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat

Etuuden perusteena olevan tulon perusteella ei kartu eläkettä siltä ajalta, jolta työntekijä on saanut työeläkelakien mukaista eläkettä, vastaavaa ulkomaista etuutta taikka kansainvälisen järjestön tai Euroopan yhteisöjen toimielimen palvelukseen perustuvaa etuutta. Osa-aika- ja perhe-eläkkeen ajalta eläkettä karttuu kuitenkin myös etuuden perusteena olevan tulon perusteella.

76 §

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot (*tulevan ajan ansio*) määrätään niiden työeläkelakien mukaisten työansioden ja 74 §:ssä tarkoitettujen palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevien tulojen perusteella, jotka työntekijällä on ollut työkyvyttömyyden alkamisvuotta edeltäneiden

viiden kalenterivuoden aikana (*tarkasteluaika*). Tulevan ajan ansioihin luetaan myös tarkasteluaikana maksetun työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansio ja osa-aikaeläkkeen ansionalenema. Tulevan ajan ansio on kuukautta kohden näiden tarkasteluaikana saatujen työansioden, palkattoman ajan etuuksien perusteena olevien tulojen, työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansion, osa-aikaeläkkeen ansionaleneman ja 4 momentissa tarkoitettujen tulojen summa jaettuina kuudellakymmenellä.

91 §

Leskeneläkkeen vähentäminen erityistilanteissa

Leskeneläkettä vähennettäessä otetaan lesken hakemuksesta työeläkkeiden asemesta huomioon hänen saamansa keskimääräiset ansiotulot ja niihin perustuvat etuudet sekä osatyökyvyttömyyseläke tai osa-aikaeläke, jos:

1) leski ei saa omaan työhön perustuvaa työeläkettä tai jos leski saa osatyökyvyttömyyseläkettä tai osa-aikaeläkettä;

2) leski on tehnyt asiasta hakemuksen viiden vuoden kuluessa edunjättäjän kuolemasta tai silloin, kun leskeneläkettä vähennetään ensimmäisen kerran; ja

3) mainitut ansiotulot ja niihin perustuvat etuudet sekä osatyökyvyttömyyseläke tai osa-aikaeläke, kun ansiotuloista otetaan huomioon 60 prosenttia, ovat yhteensä vähintään 25 prosenttia pienemmät kuin lesken 88 §:n mukaisesti määrätty eläke.

120 §

Eläkkeen maksaminen Kansaneläkelaitokselle tai työttömyyskassalle

Jos työntekijä on väliaikaisesti saanut Kansaneläkelaitoksen maksamaa eläkettä kansaneläkelain 72 §:n mukaan tai edellä mainittua eläkettä ja eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain (571/2007) 8 §:n mukaista asumistukea samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään muutoksenhaun perusteella tämän lain

mukainen eläke takautuvasti, eläkelaitoksen on maksettava takautuva eläke Kansaneläkelaitoksen vaatimuksesta sille siltä osin kuin se vastaa määrältään Kansaneläkelaitoksen samalta ajalta liikaa maksaman etuuden määrää.

131 §

Perustevalitus maksuunpanosta

Jos perustevalitus tehdään ulosmittauksen takia, on lisäksi voimassa, mitä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (206/2007) säädetään perustevalituksesta.

158 §

Työeläkevakuutusmaksun vanhentuminen

Jos työntekijälle lisätään hänen selvityksensä perusteella 75 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla tai muulla perusteella takautuvasti yli viisi vuotta vanhoja eläkkeeseen oikeuttavia työansioita, eläkelaitoksen on mää-

rättävä näiden työansioiden perusteella työeläkevakuutusmaksu kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona kyseisen työsuhteen työeläkevakuutusmaksu olisi vakuutusehtojen mukaan erääntynyt maksettavaksi. Tilapäisen työnantajan työeläkevakuutusmaksu on kuitenkin määrättävä kymmenen vuoden kuluessa palkanmaksuvuotta seuraavan vuoden alusta lukien.

159 §

Työeläkevakuutusmaksun ulosottokelpoisuus

Eläkelaitoksen tämän lain perusteella määräämä työeläkevakuutusmaksu ja 163 §:ssä sekä 186 §:n 5 momentissa tarkoitettu korotettu työeläkevakuutusmaksu saadaan viivästyskorkoineen ulosmitata ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

15.

Laki**työntekijän eläkelain voimaanpanolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä toukokuuta 2006 annetun työntekijän eläkelain voimaanpanolain (396/2006) 5 §:n 3, 5 ja 7 momentti, 13 §:n 1 momentti ja 28 §:n 1 momentti sekä *lisätään* 8 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

5 §

Eläkelaitokset ovat yhteisesti vastuussa maksetusta täydennysmäärästä siten kuin työntekijän eläkelain 179 §:n 3 momentissa säädetään.

Jos 4 momentissa tarkoitettu erityinen kuolevuusperuste tuottaa merkittävästi ylijäämää, se on käytettävä työntekijän eläkelain 179 §:n mukaisten yhteisesti kustannettavien etuuksien kustantamiseen. Jos erityinen kuolevuusperuste tuottaa merkittävästi alijäämää, työeläkelaitokset vastaavat siitä yhteisesti työntekijän eläkelain 179 §:n 3 momentin mukaisesti.

Täydennysmäärän laskuperusteet vahvistetaan työntekijän eläkelain 166 §:n mukaisesti.

8 §

Työntekijän eläkelain 75 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetun eläkeotteen toimittaneen eläkelaitoksen sijasta 31 päivään joulukuuta 2012 asti eläkeotteella ilmoitettujen yksityisten alojen työeläkelakien mukaisten työansioiden oikeellisuuden selvittää ja selvityksen perusteella päätöksen antaa se eläkelaitos, joka on järjestänyt eläketurvan selvityksen kohteena olevasta työstä. Otteen toimittanut

eläkelaitos siirtää asian toimivaltaisen eläkelaitoksen käsiteltäväksi.

13 §

Jos eläketapahtuma sattuu vuosina 2006–2009, tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan vuoden 2004 työansiona huomioon vuosiansioksi muutettuna se eläkepalkka, jonka perusteella tulevan ajan eläkeosuus olisi laskettu, jos työntekijä olisi tullut työkyvyttömäksi 31 päivänä joulukuuta 2004, ja vuoden 2005 työansiot otetaan huomioon siten kuin työntekijän eläkelain 76–78 §:ssä säädetään. Tällöin tarkasteluaikana käytetään vastaavasti tulevan ajan ansion perusteena huomioon otettavien vuosien määrää. Jos eläketapahtuma sattuu vuonna 2010, otetaan vuoden 2005 työansiot huomioon siten kuin työntekijän eläkelain 68 ja 76–78 §:ssä sekä 80 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään ja tarkasteluaika määrätään vastaavasti vuosien 2005–2010 perusteella. Työntekijän eläkelain 25 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua ansioedellytystä määrättäessä otetaan huomioon työansioita kuntoutushakemuksen vireille tuloa edeltävän viiden kalenterivuoden ajalta.

28 §

Ennen vuotta 1950 syntyneellä pitkäaikaisesti työttömällä työntekijällä on oikeus työt-

tömyyseläkkeeseen siten kuin työntekijän eläkelain voimaan tullessa voimassa olevien työsuhde-eläkelakien, niiden muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännöksissä ja mainittujen voimaantulosäännösten muuttamisesta annetuissa laeissa säädetään. Muilta osin työttömyyseläkkeeseen ja sen saajaan sovelletaan, mitä työntekijän eläkelain voimaan tullessa voimassa olevan TEL-lain

4 c §:ssä, 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja 3 momentissa, 10 d §:ssä ja 17 b §:n 3 momentissa säädetään.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

16.

Laki**yrittäjän eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun yrittäjän eläkelain (1272/2006) 20 §, 22 §:n 1 momentin 2 kohta sekä 4 ja 5 momentti, 31 §:n 1 momentti, 52 §:n 2 momentin 2 kohta, 68 §:n 5 momentti, 70 §:n 1 momentti, 84 §:n 1 momentti, 120 §:n 1 momentti, 127 §:n 2 momentti ja 151 §:n 3 momentti seuraavasti:

20 §

Työkyvyttömyyseläke ja vanhuuseläke osa-aikaeläkkeen jälkeen

Jos osa-aikaeläkettä saavalle yrittäjälle myönnetään työkyvyttömyyseläke tai vanhuuseläke samalle ajalle, jolta on jo maksettu osa-aikaeläkettä, osa-aikaeläke otetaan huomioon työkyvyttömyyseläkkeen tai vanhuuseläkkeen osasuorituksena.

22 §

Oikeus työeläkekuntoutukseen

Alle 63-vuotiaalla yrittäjällä on oikeus saada työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn parantamiseksi tarkoituksenmukaista ammatillista kuntoutusta, jos:

2) hänellä on työskentelystä saatuja vaikutettuja työansioita 70 §:ssä tarkoitettuna tulevan ajan tarkasteluaikana vähintään 25 133,40 euroa; ja

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu tulevan ajan tarkasteluaika määräytyy siten kuin yrittäjä olisi tullut työkyvyttömäksi kuntoutushakemuksen tullessa vireille.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisen työntekijän kuntoutukseen, joka on 35 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla työkyvytön. Tällöin 2 kohdassa tarkoitettut ansiot määräytyvät samoin kuin tulevan ajan ansiot hänen työkyvyttömyyseläkkeessään.

31 §

Kuntoutusta koskevat muut säännökset

Mitä tässä laissa säädetään työkyvyttömyyseläkkeen hakemisesta, määräytymisestä entisin perustein, kertakorotuksesta, palkka- ja hintatason muutosten huomioon ottamisesta, ensisijaisten etuuksien vähentämisestä, maksamisesta, työkyvyttömyyseläkkeen tarkistamisesta ja määrän muuttamisesta, viivästyskorotuksesta, takaisinperinnästä, tietojen antamisesta ja saamisesta, muutoksenhausta ja työkyvyttömyyseläkkeen saajan ilmoitusvelvollisuudesta, koskee kuntoutusrahaa, kuntoutuskorotusta sekä niiden saajaa, jollei tässä laissa muuta säädetä. Aiheettomasti maksetut ammatillisen kuntoutuksen kustannusten korvaukset voidaan periä takaisin siten kuin tässä laissa säädetään aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperinnästä.

52 §

Lesken eläkeoikeus

Leskeneläkkeeseen on oikeus myös sellaisella leskellä, jonka avioliitto on solmittu ennen kuin leski on täyttänyt 50 vuotta ja edunjättäjä 65 vuotta ja avioliitto jatkunut vähintään viisi vuotta, jos:

2) leski sai edunjättäjän kuollessa työeläkelain tai kansaneläkelain (568/2007) mukaista

työkyvyttömyyseläkettä, joka oli jatkunut vähintään kolmen vuoden ajan.

68 §

Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat

Etuuden perusteena olevan tulon perusteella ei kartu eläkettä siltä ajalta, jolta yrittäjä on saanut työeläkelakien mukaista eläkettä taikka vastaavaa ulkomaista etuutta tai kansainvälisen järjestön tai Euroopan yhteisöjen toimielimen palvelukseen perustuvaa etuutta. Osa-aika- ja perhe-eläkkeen ajalta eläkettä karttuu kuitenkin myös etuuden perusteena olevan tulon perusteella.

70 §

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot (*tulevan ajan ansio*) määrätään niiden työansioden sekä palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevien tulojen perusteella, jotka yrittäjällä on ollut työkyvyttömyyden alkamisvuotta edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana (*tarkastelu-aika*). Tulevan ajan ansioihin luetaan myös tarkastelu-aikana maksetun työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansio ja osa-aika-eläkkeen ansionalenema. Tulevan ajan ansio on kuukautta kohden näiden tarkastelu-aikana saatujen työansioden, palkattoman ajan etuuksien perusteena olevien tulojen, työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansion, osa-aika-eläkkeen ansionaleneman ja 5 momentissa tarkoitettujen tulojen summa jaettuna kuukaudellakymmenellä.

84 §

Leskeneläkkeen vähentäminen erityistilanteissa

Leskeneläkettä vähennettäessä otetaan lesken hakemuksesta työeläkkeiden asemesta

huomioon hänen saamansa keskimääräiset ansiotulot ja niihin perustuvat etuudet sekä osatyökyvyttömyyseläke tai osa-aika-eläke, jos:

1) leski ei saa omaan työhön perustuvaa työeläkettä tai jos leski saa osatyökyvyttömyyseläkettä tai osa-aika-eläkettä;

2) leski on tehnyt asiasta hakemuksen viiden vuoden kuluessa edunjättäjän kuolemasta tai silloin, kun leskeneläkettä vähennetään ensimmäisen kerran; ja

3) mainitut ansiotulot ja niihin perustuvat etuudet sekä osatyökyvyttömyyseläke tai osa-aika-eläke, kun ansiotuloista otetaan huomioon 60 prosenttia, ovat yhteensä vähintään 25 prosenttia pienemmät kuin lesken 88 §:n mukaisesti määrätty eläke.

120 §

Työeläkevakuutusmaksun ulosottokelpoisuus

Eläkelaitoksen tämän lain perusteella määräämä työeläkevakuutusmaksu ja 122 §:ssä sekä 143 §:n 3 momentissa tarkoitettu korotettu työeläkevakuutusmaksu saadaan viivästyskorkoineen ulosmitata ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

127 §

Perustevalitus maksuunpanosta

Jos perustevalitus tehdään ulosmittauksen takia, on lisäksi voimassa, mitä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään perustevalituksesta.

151 §

Eläketurvakeskuksen ja eläkelaitoksen oikeus saada tietoja valvontaa varten

Eläketurvakeskuksella on oikeus saada 2 momentissa tarkoitettut tiedot, vaikka se ei olisi tietopyynnössään yksilöinyt joukkotie-

tona valvontakäsittelyyn otettavia yrityksiä tai yrittäjiä, vaikka valvontakäsittely ei olisi vielä vireillä ja vaikka verotusta ei olisi vielä vahvistettu. Valvontatehtävän täytäntöönpanoa varten Eläketurvakeskuksella on oikeus yhdistää ja käsitellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja henkilötietoja. Yhdistettyjä tietoja voidaan säilyttää viisi vuotta, kuitenkin enin-

tään valvontakäsittelyn päättymiseen saakka. Yhdistettyjä tietoja ei saa luovuttaa edelleen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

17.

Laki**yrittäjän eläkelain voimaanpanolain 28 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrittäjän eläkelain voimaanpanosta 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1273/2006) 28 §:n 1 momentti seuraavasti:

28 §

Ennen vuotta 1950 syntyneellä pitkäaikaisesti työttömällä yrittäjällä on oikeus työttömyyseläkkeeseen siten kuin yrittäjän eläkelain voimaan tullessa voimassa olleissa YEL-lain, sen muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännöksissä ja mainittujen voimaantulosäännösten muuttamisesta annetuissa laeissa säädetään. Muilta osin työttömyyseläkkeeseen ja sen saajaan sovelletaan, mitä

yrittäjän eläkelain voimaan tullessa voimassa olevien YEL-lain 17 §:ssä ja TEL:n 4 c §:ssä, 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja 3 momentissa, 10 d §:ssä ja 17 b §:n 3 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

18.

Laki**merimieseläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun merimieseläkelain (1290/2006) 3 §:n 2 momentin 3 ja 4 kohta, 23 §, 25 §:n 1 momentin 2 kohta sekä 4 ja 5 momentti, 34 §:n 1 momentti, 55 §:n 2 momentin 2 kohta, 80 §:n 5 momentti, 82 §:n 1 momentti, 96 §:n 1 momentti, 117 §:n 1 momentti, 128 §:n 2 momentti, 147 §:n 1 momentti, 148 §:n 2 momentti, 191 §:n 1 momentti, 192 §, 194 §:n 1 ja 3 momentti sekä

lisätään 191 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

3 §

Työeläkelait

Julkisten alojen työeläkelakeja ovat:

- 3) evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaki (/);
- 4) ortodoksisesta kirkosta annettu laki (985/2006);

23 §

Työkyvyttömyyseläke ja vanhuuseläke osaaikaeläkkeen jälkeen

Jos osa-aikaeläkettä saavalle työntekijälle myönnetään työkyvyttömyyseläke tai vanhuuseläke samalle ajalle, jolta hänelle on jo maksettu osa-aikaeläkettä, osa-aikaeläke ote-

taan huomioon työkyvyttömyyseläkkeen tai vanhuuseläkkeen osasuorituksena.

25 §

Oikeus työeläkekuntoutukseen

Alle 63-vuotiaalla työntekijällä on oikeus saada työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn parantamiseksi tarkoituksenmukaista ammatillista kuntoutusta, jos:

- 2) hänellä on työskentelystä saatuja vakuutettuja työansioita 82 §:ssä tarkoitettuna tulevan ajan tarkasteluaikana vähintään 25 133,40 euroa; ja

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu tulevan ajan tarkasteluaika määräytyy siten kuin työntekijä olisi tullut työkyvyttömäksi kuntoutushakemuksen tullessa vireille.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisen työntekijän kuntoutukseen, joka on 35 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla työkyvytön. Tällöin 1 momentin 2 koh-

dassa tarkoitetut ansiot määräytyvät samoin kuin tulevan ajan ansiot hänen työkyvyttömyyseläkkeessään.

34 §

Kuntoutusta koskevat muut säännökset

Mitä tässä laissa säädetään työkyvyttömyyseläkkeen hakemisesta, määräytymisestä entisin perustein, kertakorotuksesta, palkka- ja hintatason muutosten huomioon ottamisesta, ensisijaisten etuuksien vähentämisestä, maksamisesta, työkyvyttömyyseläkkeen tarkistamisesta ja määrän muuttamisesta, viivästyskorotuksesta, takaisinperinnästä, tietojen antamisesta ja saamisesta, muutoksenhausta ja työkyvyttömyyseläkkeen saajan ilmoitusvelvollisuudesta, koskee kuntoutusrahaa, kuntoutuskorotusta sekä niiden saajaa, jollei tässä laissa muuta säädetä. Aiheettomasti maksetut ammatillisen kuntoutuksen kustannusten korvaukset voidaan periä takaisin siten kuin tässä laissa säädetään aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperinnästä.

55 §

Lesken eläkeoikeus

Leskeneläkkeeseen on oikeus myös sellaisella leskellä, jonka avioliitto on solmittu ennen kuin leski on täyttänyt 50 vuotta ja edunjättäjä 65 vuotta ja avioliitto jatkunut vähintään viisi vuotta, jos:

2) leski sai edunjättäjän kuollessa työeläkelain tai kansaneläkelain (568/2007) mukaista työkyvyttömyyseläkettä, joka oli jatkunut vähintään kolmen vuoden ajan.

80 §

Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat

Etuuden perusteena olevan tulon perusteella ei kartu eläkettä siltä ajalta, jolta työntekijä

on saanut työeläkelakien mukaista eläkettä taikka vastaavaa ulkomaista etuutta tai kansainvälisen järjestön tai Euroopan yhteisöjen toimielimen palvelukseen perustuvaa etuutta. Osa-aika- ja perhe-eläkkeen ajalta eläkettä karttuu kuitenkin myös etuuden perusteena olevan tulon perusteella.

82 §

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot (*tulevan ajan ansio*) määrätään niiden työeläkelakien mukaisten työansioden ja 80 §:ssä tarkoitettujen palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevien tulojen perusteella, jotka työntekijällä on ollut työkyvyttömyyden alkamisvuotta edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana (*tarkasteluai-ka*). Tulevan ajan ansioihin luetaan myös tarkasteluajana maksetun työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansio ja osa-aikaeläkkeen ansionalenema. Tulevan ajan ansio on kuukautta kohden näiden tarkasteluajana saatujen työansioden, palkattoman ajan etuuksien perusteena olevien tulojen, työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansion, osa-aikaeläkkeen ansionaleneman ja 4 momentissa tarkoitettujen tulojen summa jaettu- na kuudellakymmenellä.

96 §

Leskeneläkkeen vähentäminen erityistilanteissa

Leskeneläkettä vähennettäessä otetaan lesken hakemuksesta työeläkkeiden asemesta huomioon hänen saamansa keskimääräiset ansiotulot ja niihin perustuvat etuudet sekä osatyökyvyttömyyseläke tai osa-aikaeläke, jos:

1) leski ei saa omaan työhön perustuvaa työeläkettä tai jos leski saa osatyökyvyttömyyseläkettä tai osa-aikaeläkettä;

2) leski on tehnyt asiasta hakemuksen viiden vuoden kuluessa edunjättäjän kuolemasta

tai silloin, kun leskeneläkettä vähennetään ensimmäisen kerran; ja

3) mainitut ansiotulot ja niihin perustuvat etuudet sekä osatyökyvyttömyyseläke tai osa-aikaeläke, kun ansiotuloista otetaan huomioon 60 prosenttia, ovat yhteensä vähintään 25 prosenttia pienemmät kuin lesken 93 §:n mukaisesti määrätty eläke.

117 §

Eläkkeen maksaminen Kansaneläkelaitokselle tai työttömyyskassalle

Jos työntekijä on väliaikaisesti saanut Kansaneläkelaitoksen maksamaa eläkettä kansaneläkelain 72 §:n mukaan tai edellä mainittua eläkettä ja eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain (571/2007) 8 §:n mukaista asumistukea samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään muutoksenhaun perusteella tämän lain mukainen eläke takautuvasti, eläkekassan on maksettava takautuva eläke Kansaneläkelaitoksen vaatimuksesta sille siltä osin kuin se vastaa määrältään Kansaneläkelaitoksen samalta ajalta liikaa maksaman etuuden määrää.

128 §

Perustevalitus maksuunpanosta

Jos perustevalitus tehdään ulosmittauksen takia, on lisäksi voimassa, mitä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään perustevalituksesta.

147 §

Eläkevakuutusmaksun ulosottokelpoisuus

Tämän lain perusteella määrätty eläkevakuutusmaksu viivästyskorkoineen saadaan ulosmitata ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään.

148 §

Eläkevakuutusmaksun vanhentuminen

Jos työntekijälle lisätään hänen selvityksensä perusteella 81 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla tai muulla perusteella takautuvasti yli viisi vuotta vanhoja eläkkeeseen oikeuttavia työansioita, eläkekassan on määrättävä näiden työansioiden perusteella eläkevakuutusmaksu kymmenen vuoden kuluessa 142 §:n 2 momentin mukaisesta eläkevakuutusmaksun eräpäivästä lukien.

191 §

Sovellettava laki

Eläkekassan tilintarkastuksesta on voimassa, mitä tässä luvussa ja tilintarkastuslaissa (459/2007) säädetään.

Eläkekassan tilintarkastukseen sovelletaan, mitä tilintarkastuslain 25 §:n 1 momentin 8 kohdassa, 5 luvussa ja 40 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään julkisen kaupankäynnin kohteena olevan yhteisön tilintarkastuksesta ja tilintarkastajasta.

192 §

Tilintarkastajien valinta ja kelpoisuus

Eläkekassan kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta sekä hallintoa tarkastamaan on valittava vähintään kaksi tilintarkastajaa ja heille vastaavat kelpoisuusehdot täyttävät varatilintarkastajat. Vähintään yhden tilintarkastajan ja varatilintarkastajan on oltava tilintarkastuslain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö.

Yksi tilintarkastaja on nimettävä valvontatilintarkastajana huolehtimaan eläkekassan kirjanpidon ja hallinnon tehokkaasta valvonnasta tilikauden aikana. Lisäksi on nimettävä yksi tilintarkastaja tai varatilintarkastaja valvontatilintarkastajan sijaiseksi. Valvontatilintarkastajan ja tämän sijaisen on oltava KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö.

194 §

Oikeus vaatia tilintarkastajan määräämistä

Vakuutusvalvontaviraston on ilmoituksesta määrättävä eläkekassalle kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos:

1) tilintarkastajaa ei ole valittu tämän luvun tai tilintarkastuslain mukaisesti; tai

2) tilintarkastajalla ei ole tässä laissa tai tilintarkastuslain 3 §:ssä tarkoitettua kelpoisuutta tai jos tilintarkastaja ei ole tilintarkas-

tuslain 24 ja 25 §:ssä tarkoitetulla tavalla riippumaton.

Vakuutusvalvontaviraston on pyydettävä Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunnalta lausunto 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa riippumattomuutta koskevassa asiassa ennen sen ratkaisemista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

19.

Laki**merimieseläkelain voimaanpanosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merimieseläkelain voimaanpanosta 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1291/2006) 4 §:n 4 momentti, 9 §:n 1 momentti ja 22 §:n 1 momentti seuraavasti:

4 §

Uuden lain 81 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetun eläkeotteen toimittaneen eläkelaitoksen sijasta 31 päivään joulukuuta 2012 asti eläkeotteella ilmoitettujen yksityisten alojen työeläkelakien mukaisten työansioden oikeellisuuden selvittää ja selvityksen perusteella päätöksen antaa se eläkelaitos, joka on järjestänyt eläketurvan selvityksen kohteena olevasta työstä. Otteen toimittanut eläkelaitos siirtää asian toimivaltaisen eläkelaitoksen käsiteltäväksi.

9 §

Jos eläketapahtuma on vuosina 2006–2009, tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan vuoden 2004 työansiona huomioon vuosiansioksi muutettuna se eläkepalkka, jonka perusteella tulevan ajan eläkeosuus olisi laskettu, jos työntekijä olisi tullut työkyvyttömäksi 31 päivänä joulukuuta 2004, ja vuoden 2005 työansiot otetaan huomioon siten kuin uuden lain 82–84 §:ssä säädetään. Tällöin tarkasteluaikana käytetään vastaavasti tulevan ajan ansion perusteena huomioon otettavien vuosien määrää. Jos eläketapahtuma on vuonna 2010, otetaan vuoden 2005 työansiot huomioon siten kuin uuden lain 69, 75 ja 82–

84 §:ssä sekä 86 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään ja tarkasteluaika määrätään vastaavasti vuosien 2005–2010 perusteella. Uuden lain 25 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua ansioedellytystä määrättäessä otetaan huomioon työansioita kuntoutushakemuksen viireille tuloa edeltävän viiden kalenterivuoden ajalta.

22 §

Ennen vuotta 1950 syntyneellä pitkäaikaisesti työttömällä työntekijällä on oikeus työttömyyseläkkeeseen siten kuin uuden lain voimaan tullessa voimassa olleessa vanhassa laissa ja sen muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännöksissä säädetään. Muilta osin työttömyyseläkkeeseen ja sen saajaan sovelletaan, mitä uuden lain voimaan tullessa voimassa olleessa vanhan lain 2 §:ssä, 15 e §:ssä, 16 §:n 2 momentin 1 kohdassa ja 4 momentissa, 17 §:n 2 momentin 1 kohdassa ja 4 momentissa sekä työntekijäin eläkelain 17 b §:n 3 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

20.

Laki**maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 6 §:n 3 momentti,
muutetaan 28 §, 41 §:n 3 kohta, 42 §:n 1 momentin 2 kohta sekä 4 ja 5 momentti, 45 §:n 2 momentti, 61 §:n 2 momentin 2 kohta, 76 §:n 1 momentti, 106 §:n 2 momentti, 128 §, 133 §:n 1 momentti, 135 §:n 1 momentti sekä
lisätään 15 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

15 §

Viljelmän työtulo

—————
 Työtuloa määrättäessä viljellyn maatalousmaan ja kasvullisen metsämaan pinta-ala lasketaan hehtaarin tarkkuudella. Jos pyöritys on mahdollinen molempiin suuntiin, se tehdään ylöspäin.

28 §

Työeläkevakuutusmaksun ulosottokelpoisuus

Eläkelaitoksen tämän lain perusteella määräämä työeläkevakuutusmaksu ja 12 §:n 4 momentissa sekä 24 §:ssä tarkoitettu korotettu työeläkevakuutusmaksu saadaan viivästyskorkoineen ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

41 §

Osa-aikaeläkkeen muuttuminen

Tätä lakia toimeenpantaessa sovelletaan osa-aikaeläkkeeseen lisäksi, mitä

—————
 3) työntekijän eläkelain 23 §:ssä säädetään työkyvyttömyyseläkkeestä ja vanhuuseläkkeestä osa-aikaeläkkeen jälkeen; ja
 —————

42 §

Oikeus työeläkekuntoutukseen

Alle 63-vuotiaalla maatalousyrittäjällä on oikeus saada työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn parantamiseksi tarkoituksenmukaista ammatillista kuntoutusta, jos:

—————
 2) hänellä on työskentelystä saatuja vakuutettuja työansioita 76 §:ssä tarkoitettuna tulevan ajan tarkasteluaikana vähintään 25 133,40 euroa; ja
 —————

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu tulevan ajan tarkasteluaika määräytyy siten kuin maatalousyrittäjä olisi tullut työkyvyttömäksi kuntoutushakemuksen tullessa viireille.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisen maatalousyrittäjän kuntoutukseen, joka on 47 §:n 1 momentissa tarkoitulla tavalla työkyvytön. Tällöin 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettut ansiot määräytyvät samoin kuin tulevan ajan ansiot hänen työkyvyttömyyseläkkeessään.

45 §

Kuntoutusta koskevat muut säännökset ja kuntoutuksen ajalta maksettavat etuudet

—————
 Mitä tässä laissa säädetään työkyvyttömyyseläkkeen hakemisesta, määräytymisestä

entisin perustein, kertakorotuksesta, palkka- ja hintatason muutosten huomioon ottamisesta, ensisijaisten etuuksien vähentämisestä, maksamisesta, työkyvyttömyyseläkkeen tarkistamisesta ja määrän muuttamisesta, viivästyskorotuksesta, takaisinperinnästä, tietojen antamisesta ja saamisesta, muutoksenhausta ja työkyvyttömyyseläkkeen saajan ilmoitusvelvollisuudesta, koskee kuntoutusrahaa ja kuntoutuskorotusta sekä niiden saajaa, jollei tässä laissa muuta säädetä. Aiheettomasti maksetut ammatillisen kuntoutuksen kustannusten korvaukset voidaan periä takaisin siten kuin tässä laissa säädetään aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperinnästä.

61 §

Lesken eläkeoikeus

Leskeneläkkeeseen on oikeus myös sellaisella leskellä, jonka avioliitto on solmittu ennen kuin leski oli täyttänyt 50 vuotta ja edunjättäjä 65 vuotta ja avioliitto jatkunut vähintään viisi vuotta, jos:

2) leski sai edunjättäjän kuollessa työeläkelain tai kansaneläkelain (568/2007) mukaista työkyvyttömyyseläkettä, joka oli jatkunut vähintään viisi vuotta; tai

76 §

Tulevan ajan eläke

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot (*tulevan ajan ansio*) määrätään niiden työansioden sekä tämän lain 74 §:ssä tarkoitettujen palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevien tulojen perusteella, jotka maatalousyrittäjällä on ollut työkyvyttömyyden alkamisvuotta edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana (*tarkasteluaika*) ja siten kuin työntekijän eläkelain 76 §:ssä tarkemmin säädetään. Tulevan ajan ansioihin luetaan myös tarkasteluaikana maksetun työ-

kyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansio ja osa-aika-eläkkeen ansionalenema.

106 §

Perustevalitus maksuunpanosta

Jos perustevalitus tehdään ulosmittauksen takia, on lisäksi voimassa, mitä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään perustevalituksesta.

128 §

Tilintarkastus

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen tilintarkastuksesta on voimassa, mitä tässä laissa ja tilintarkastuslaissa (459/2007) säädetään.

Eläkelaitoksen tilintarkastukseen sovelletaan, mitä tilintarkastuslain 25 §:n 1 momentin 8 kohdassa, 5 luvussa ja 40 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään julkisen kaupankäynnin kohteena olevan yhteisön tilintarkastuksesta ja tilintarkastajasta.

Eläkelaitoksen kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta sekä hallintoa tarkastamaan valtuuskunnan on tilikaudeksi kerrallaan valittava vähintään kaksi tilintarkastajaa ja heille varatilintarkastajat. Vähintään yhden tilintarkastajan ja varatilintarkastajan on oltava tilintarkastuslain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö. Tilintarkastajan tehtävä päättyy tilikauden päätyttyä pidettävässä eläkelaitoksen valtuuskunnan varsinaisessa kokouksessa tai milloin uusi tilintarkastaja on valittu tämän tilalle.

Valtuuskunnan on nimettävä yksi tilintarkastaja valvontatilintarkastajana huolehtimaan eläkelaitoksen kirjanpidon ja hallinnon tehokkaasta valvonnasta tilikauden aikana. Lisäksi on nimettävä yksi tilintarkastaja tai varatilintarkastaja valvontatilintarkastajan sijaiseksi. Valvontatilintarkastajan ja tämän sijaisen on oltava KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarvittaessa ohjeita eläkelaitoksen tilintarkastuksen suorittamisesta.

133 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Hallituksen ja valtuuskunnan jäsen, eläkelaitoksen toimitusjohtaja ja 119 §:n 2 momentissa mainittu hallitukseen kuulumaton henkilö on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on toimessaan tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttanut eläkelaitokselle. Sama koskee vahinkoa, joka tätä lakia, eläkelaitoksen ohjesääntöä, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston määräyksiä tai vakuutusta koskevia perusteita rikkomalla on aiheutettu eläkelaitoksen toimintapiiriin kuuluvalla tai kuuluneella henkilölle, eläkkeen tai muun etuuden saajalle tai muulle henkilölle. Vahingonkorvauksen sovitusta sekä korvausvastuun jakautumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken on voimassa, mitä vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa säädetään.

135 §

Eläkelaitoksen ja valtion vastuu eläkkeistä ja muista etuuksista

Tämän lain mukaisten eläkkeiden, 136 §:n

1 momentin mukaisten palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkkeiden osien sekä muiden etuuksien kustannuksista vastaavat Maatalousyrittäjien eläkelaitos ja valtio. Eläkelaitoksen kustannettava osuus muodostuu eläkelaitoksen saamista vakuutusmaksuista, joista on vähennetty eläkelaitoksen kohtuulliset hoitokulut, ja sijoitusten tuotoista. Valtio vastaa edellä tässä momentissa tarkoitetuista kustannuksista muilta osin. Ryhmähenkivakuutuksen korvausmenoista valtion vastuulla on kuitenkin yksi kolmannes. Vakuutusmaksuina ei oteta huomioon niitä maksamatta jääneitä vakuutusmaksuja, jotka on jätetty ulosottotoimin perittäviksi tai valvottu konkursissa. Vakuutusmaksuina ei myöskään oteta huomioon sellaisia maksamatta olevia vakuutusmaksuja, jotka sisältyvät yrityksen saneerauslaissa (47/1993) tarkoitettuun saneerausohjelmaan tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetussa laissa (57/1993) tarkoitettuun maksuohjelmaan taikka sellaiseen vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn, joka sisällöltään vastaa mainituissa laeissa säädettyjä periaatteita.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

21.

Laki**maatalousyrittäjän eläkelain voimaanpanosta annetun lain 27 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatalousyrittäjän eläkelain voimaanpanosta 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1281/2006) 27 §:n 1 momentti seuraavasti:

27 §

Ennen vuotta 1950 syntyneellä pitkäaikaisesti työttömällä maatalousyrittäjällä on oikeus työttömyyseläkkeeseen siten kuin maatalousyrittäjän eläkelain voimaan tullessa voimassa olleissa MYEL-laissa, sen muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännöksissä ja mainittujen voimaantulosäännösten muuttamisesta annetuissa laeissa säädetään. Muilta osin työttömyyseläkkeeseen ja sen saajaan sovelletaan, mitä maatalousyrit-

täjän eläkelain voimaan tullessa voimassa olleissa MYEL-lain 19 §:ssä ja TEL:n 4 c §:ssä, 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja 3 momentissa, 10 d §:ssä sekä 17 b §:n 3 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

22.

Laki

maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 päivänä joulukuuta 1981 annetun maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981) 15 §:n 1 ja 2 momentti, 16 §:n 1 momentti sekä 18 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1287/2006, seuraavasti:

15 §

Kokonaiskustannukset rahoitetaan perusturvaosuudella, maatalousyrittäjien vakuutusmaksuosuudella, valtion osuudella ja sijoitusten tuotolla. Sijoitusten tuotto lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön maatalousyrittäjien eläkelain 135 §:n 3 momentin nojalla vahvistamien perusteiden mukaisesti. Kokonaiskustannuksista vähennetään ennen rahoitusosuuksien määrittämistä perustekorkokannan ylittävä sijoitusten nettotuotto. Vastavasti jos sijoitusten tuotto ei saavuta perustekorkokannan mukaista tasoa, alitteen määrä lisätään kokonaiskustannuksiin.

Perusturvaosuuteen katsotaan kuuluvan kokonaiskustannuksista sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaisia päivärahakuluja 14,3 prosenttia ja sairaanhoitokuluja 6,8 prosenttia, kansaneläkelain (568/2007) mukaisia eläkekuluja tai niitä vastaavia kuluja 8,8 prosenttia, kansaneläkelain mukaisia perhe-eläkekuluja 0,9 prosenttia sekä maatalousyrittäjän eläkelain mukaisia eläkekuluja 9,6 prosenttia.

16 §

Kansaneläkelaitos suorittaa vuosittain tapaturmavakuutuslaitokselle 15 §:n 2 momentissa mainittujen sairausvakuutuslain ja kansaneläkelain mukaisten kulujen yhteismäärän ja Maatalousyrittäjien eläkelaitos vastaavasti maatalousyrittäjän eläkelain mukaiset kulut. Valtio suorittaa vuosittain 15 §:n 3 momentissa mainitun valtion osuuden.

18 §

Työvahinkokorvauksesta saadaan vähentää korvauksensaajan maksamatta jääneet tämän lain ja maatalousyrittäjän eläkelain mukaiset maksut noudattaen, mitä maatalousyrittäjän eläkelain 97 §:ssä säädetään sekä mitä mainitun lain 98 §:n 3 momentissa säädetään etuuden maksamisjärjestyksestä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Helsingissä 28 päivänä syyskuuta 2007

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

kansaneläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun kansaneläkelain (568/2007) 5 §:n 3–5 momentti, 56 §:n 1 momentin 4 kohta ja 2 momentin 6 kohta, 58 §:n 1 momentin 6 kohta sekä 68, 89 ja 108 §,

muutetaan 5 §:n otsikko ja 2 momentti, 6 §:n 1 momentin 7 kohta, 19 §, 22 §:n 3 momentti, 24 §:n 1 momentin 3 kohta, 28 §:n 1 momentti, 30 §:n 2 momentti, 33 §:n 1 momentin 3 kohta, 34 §:n 1 momentti, 56 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta sekä 2 momentin 4 ja 5 kohta, 58 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohta, 85 §:n 3 momentin 6 ja 8 kohta, 88 § sekä 94 §:n 2 momentti ja

lisätään 52 §:ään uusi 2 momentti ja 73 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

Voimaan tuleva laki

5 §

Avoliitto, erillään asuminen ja laitoshoido

Jos aviopuolisot elävät jatkuvasti erillään *julkisen laitoshoidon tai muun syyn vuoksi* eikä heillä ole yhteistä taloutta, heihin ei sovelleta tämän lain säännöksiä, jotka koskevat avioliitossa olevia.

Laitoshoidolla tarkoitetaan ylläpidon, hoidon ja huolenpidon sisältävää toimintaa sairaalassa, hoitolaitoksessa tai muussa vastaavassa toimintayksikössä.

Laitoshoido on julkista, jos hoitoa annetaan:

1) valtion, kunnan tai kuntayhtymän ylläpitämässä sosiaali- tai terveydenhuollon laitoksessa;

2) muussa laitoksessa, jossa annettavan hoidon valtio kustantaa;

Ehdotus

5 §

Avoliitto ja erillään asuminen

Jos aviopuolisot elävät jatkuvasti erillään eikä heillä ole yhteistä taloutta, heihin ei sovelleta tämän lain säännöksiä, jotka koskevat avioliitossa olevia.

(3–5 mom. kumotaan)

3) muussa laitoshoidon toimintayksikössä, jos valtio, kunta tai kuntayhtymä jatkuvasti osallistuu hoidon kustantamiseen antamalla toimintayksikölle taikka sen ylläpitäjälle tukea, avustusta tai korvausta, jonka määrä ylittää puolet hoidon kokonaiskustannuksista;

4) sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (733/1992) 4 §:n 1 tai 4 momentin mukaisesti kunnan järjestämänä, tai jos tosiasiasa on kysymys näiden lainkohtien mukaisesta järjestelystä; taikka

5) yksityisen palvelujen tuottajan toimintayksikössä, jos kunta jatkuvasti osallistuu hoidettavan henkilön hoidon kustantamiseen kustantamalla vähintään puolet hoitomaksusta.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin siitä, milloin 3 ja 4 momentissa tarkoitettu hoito on laitoshoidoa sekä milloin laitoshoido on jatkuvaa ja julkisilla varoilla rahoitettua. Tarvittaessa Kansaneläkelaitos ja kunnat neuvottelevat, onko toiminta tässä pykälässä tarkoitettua julkista laitoshoidoa tai avohoidoa. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin Kansaneläkelaitoksen ja kuntien välisestä neuvottelumenettelystä sekä siihen liittyvästä lausuntomenettelystä.

6 §

Työeläke

Tässä laissa työeläkkeellä tarkoitetaan seuraavien säädösten mukaisia työ- ja perhe-eläkkeitä:

7) evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaki (298/1966) ja evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelaki (258/1970);

6 §

Työeläke

Tässä laissa työeläkkeellä tarkoitetaan seuraavien säädösten mukaisia työ- ja perhe-eläkkeitä:

7) evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaki (/);

19 §

Kansaneläkkeen määrä

Täysimääräinen kansaneläke on 487,76 euroa kuukaudessa. Jos eläkkeensaaja on avio- tai avoliitossa, määrä on 430,54 euroa kuukaudessa.

19 §

Kansaneläkkeen määrä

Täysimääräinen kansaneläke on 506,35 euroa kuukaudessa. Jos eläkkeensaaja on avio- tai avoliitossa, määrä on 449,13 euroa kuukaudessa.

22 §

Kansaneläkkeeseen vaikuttavat eläketulot

Työeläkkeen varhennettu vanhuuseläke otetaan tulona huomioon ilman varhennusvähennystä.

22 §

Kansaneläkkeeseen vaikuttavat eläketulot

Tämän lain 6 §:n 1 momentissa mainittujen lakien mukainen työeläkkeen varhennettu vanhuuseläke otetaan tulona huomioon ilman varhennusvähennystä.

24 §

Kansaneläkkeen tarkistaminen

Kansaneläke tarkistetaan, jos:

3) kansaneläkkeensaajalla ei enää ole yhteistä taloutta aviopuolisonsa kanssa 5 §:n 2 momentissa mainituista syistä.

24 §

Kansaneläkkeen tarkistaminen

Kansaneläke tarkistetaan, jos:

3) kansaneläkkeensaaja muuttaa erilleen aviopuolisostaan eikä hänellä enää ole yhteistä taloutta aviopuolisonsa kanssa.

28 §

Alkueläke

Leskellä on oikeus alkueläkkeeseen, jota maksetaan kuudelta kuukaudelta 242,56 euroa kuukaudessa.

28 §

Alkueläke

Leskellä on oikeus alkueläkkeeseen, jota maksetaan kuudelta kuukaudelta 261,15 euroa kuukaudessa.

30 §

Jatkoeläkkeen määrä

Jatkoeläkkeen täysimääräinen täydennysmäärä on 405,96 euroa kuukaudessa. Jos eläkkeensaaja on avio- tai avoliitossa, määrä on 348,74 euroa kuukaudessa.

30 §

Jatkoeläkkeen määrä

Jatkoeläkkeen täysimääräinen täydennysmäärä on 424,55 euroa kuukaudessa. Jos eläkkeensaaja on avio- tai avoliitossa, määrä on 367,33 euroa kuukaudessa.

33 §

Jatkoeläkkeen täydennysmäärään vaikuttavat vuositulot

Täydennysmäärää laskettaessa otetaan vuosituloina huomioon lesken jatkuvasti tai vuosittain toistuvasti saamat:

3) 34 §:n mukaiset työtulot ja niihin rinnastettavat tulot, joista otetaan huomioon 60 prosenttia;

33 §

Jatkoeläkkeen täydennysmäärään vaikuttavat vuositulot

Täydennysmäärää laskettaessa otetaan vuosituloina huomioon lesken jatkuvasti tai vuosittain toistuvasti saamat:

3) 34 §:n mukaiset työtulot ja niihin rinnastettavat tulot, joista otetaan huomioon 60 prosenttia lukuun ottamatta 34 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaista työtuloa, joka otetaan tulona huomioon vahvistetun määräisenä;

34 §

Jatkoeläkkeen täydennysmäärään vaikuttava työtulo ja siihen rinnastettava tulo

Työtuloa on palkkatulo sekä se osa liike- ja ammatitulosta tai maatilataloudesta taikka muusta ansiotoiminnasta saadusta tulosta, jota on pidettävä korvauksena ansiotoiminnassa suoritetusta työstä.

34 §

Jatkoeläkkeen täydennysmäärään vaikuttava työtulo ja siihen rinnastettava tulo

Työtuloa on
1) palkkatulo;
2) yrittäjän eläkelain ja maatalousyrittäjän eläkelain perusteella vahvistettu työtulo; ja
3) muu ansiotoiminnasta saatu tulo, jota on pidettävä kohtuullisena korvauksena ansiotoiminnassa suoritetusta työstä.

52 §

52 §

Lapsikorotuksen määrä

Lapsikorotusta ei makseta, jos sen määrä kuukaudessa on pienempi kuin 5,38 euroa.

56 §

56 §

*Eläkkeen hakeminen ja ilmoitusvelvollisuus**Eläkkeen hakeminen ja ilmoitusvelvollisuus*

Eläkehakemuksessa on ilmoitettava:

Eläkehakemuksessa on ilmoitettava:

-
- 2) hakijan Suomessa ja ulkomailla asumat ja työskentelemät ajat;
 - 3) tiedot hakijan eläketuloista; sekä
 - 4) tiedot hakijan 5 §:n 3 momentin mukaisen jatkuvan laitoshoidon alkamisesta ja päättymisestä.

-
- 2) hakijan Suomessa ja ulkomailla asumat ja työskentelemä aika; sekä
 - 3) tiedot hakijan eläketuloista.

Vanhuuseläkkeensaajan on ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle:

Vanhuuseläkkeensaajan on ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle:

-
- 4) osoitteen muuttumisesta, ulkomaille muutosta ja Suomeen paluusta;
 - 5) eläkkeeseen vaikuttavien eläketulojen muutoksesta; ja
 - 6) 5 §:n 3 momentin mukaisen jatkuvan laitoshoidon alkamisesta ja päättymisestä.
-

-
- 4) osoitteen muuttumisesta, ulkomaille muutosta ja Suomeen paluusta; sekä
 - 5) eläkkeeseen vaikuttavien eläketulojen muutoksesta.
-

58 §

58 §

*Leskeneläkkeen hakeminen ja ilmoitusvelvollisuus**Leskeneläkkeen hakeminen ja ilmoitusvelvollisuus*

Leskeneläkehakemuksessa on ilmoitettava:

Leskeneläkehakemuksessa on ilmoitettava:

-
- 4) tiedot leskeneläkkeeseen vaikuttavista ansio- ja muista tuloista;
 - 5) tiedot eläkkeistä, joita edunjättäjä oli saanut tai hakenut; ja

-
- 4) tiedot leskeneläkkeeseen vaikuttavista ansio- ja muista tuloista; sekä
 - 5) tiedot eläkkeistä, joita edunjättäjä oli saanut tai hakenut.

6) tiedot lesken 5 §:n 3 momentin mukaisen jatkuvan laitoshoidon alkamisesta ja päättymisestä.

68 §

Lapseneläkkeen maksamisen erityissäännökset

Jos lapseneläkettä saava alaikäinen lapsi ei ole edunvalvojansa huollettavana, lapseneläke voidaan maksaa lapsen huoltajalle. Kansaneläkelaitoksen on kuultava sosiaalihuoltolain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimielintä, lapsen edunvalvojaa sekä 15 vuotta täyttänyttä lasta ennen eläkkeen maksamista lapsen huoltajalle.

Lapseneläke voidaan maksaa 15 vuotta täyttäneelle lapselle, jos edunvalvoja siihen suostuu.

Lapseneläke voidaan maksaa 1 momentissa tarkoitettulle toimielimelle tai toimielimen suostumuksella muullekin henkilölle, jos lapseneläkkeen maksaminen sen nostamiseen oikeutetulle vaarantaisi lapsen toimeentulon.

73 §

(kumotaan)

68 §

Maksamisen väliaikainen keskeyttäminen

Etuuden maksaminen voidaan keskeyttää väliaikaisesti, jos etuudensaaja ei pyynnöstä huolimatta toimita maksuosoitetta.

85 §

Tiedot viranomaisilta sekä eläke- ja vakuutuslaitoksilta

Kansaneläkelaitoksella on lisäksi vuosittain oikeus saada sen toimeenpantaviksi säädettyjen etuuksien hoitamista varten salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä verohallinnolta välttämättömät tiedot yksilöintitietoineen luonnollisten henkilöiden:

6) varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 4 §:ssä tarkoitetuista julkisesti noteerattujen osakkeiden ja sijoitusrahasto-osuuksien lukumääristä;

8) yrittäjän eläkelain ja maatalousyrittäjien eläkelain mukaisista kunakin vuonna vahvistetuista työtuloista; sekä

85 §

Tiedot viranomaisilta sekä eläke- ja vakuutuslaitoksilta

Kansaneläkelaitoksella on lisäksi vuosittain oikeus saada sen toimeenpantaviksi säädettyjen etuuksien hoitamista varten salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä verohallinnolta välttämättömät tiedot yksilöintitietoineen luonnollisten henkilöiden:

6) varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 4 §:ssä tarkoitetuista julkisesti noteerattujen osakkeiden ja sijoitusrahasto-osuuksien lukumääristä;

8) yrittäjän eläkelain ja *maatalousyrittäjän* eläkelain mukaisista kunakin vuonna vahvistetuista työtuloista; sekä

88 §

Tiedot laitoshoidosta ja vankeusrangaistuksesta

Edellä 5 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetulla laitoksella ja sosiaalihuoltolain 6 §:ssä tarkoitetulla toimielimellä on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä tämän lain mukaisten etuuksien täytäntöönpanoa varten velvollisuus ilmoittaa Kansaneläkelaitokselle tiedot etuudensaajan joutumisesta laitoshoidon ja hoidon päättymisestä. Tiedot on annettava sellaisesta hoidosta, jonka voidaan arvioida kestävän vähintään kolme kuukautta tai joka on kestänyt kaksi kuukautta ja jatkuu edelleen.

Vankilalla on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä tämän lain mukaisten etuuksien täytäntöönpanoa varten velvollisuus ilmoittaa Kansaneläkelaitokselle tiedot rangaistuksesta.

88 §

Tiedot vankeusrangaistuksesta

Vankilalla on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä tämän lain mukaisten etuuksien täytäntöönpanoa varten velvollisuus ilmoittaa Kansaneläkelaitokselle tiedot rangaistuksesta.

tuksen alkamisesta, henkilön vapautumisesta sekä koevapauden alkamisesta ja keskeytymisestä. Tiedot on annettava etuudensaa-
jasta, joka on alkanut suorittaa yli kolme
kuukautta kestävästä vankeusrangaistusta tai
sen ohella suoritettavaa sakon muuntoran-
gaistusta. Tiedot on annettava myös silloin,
kun rangaistuksen täytäntöönpanoa välittö-
mästi edeltänyt tutkintavankeusaika vähen-
netään rangaistuksesta ja vähennyksen ja
rangaistuksen täytäntöönpanon yhteenlas-
kettu aika on yli kolme kuukautta.

Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada
tässä pykälässä mainitut tiedot maksutta.

tuksen alkamisesta, henkilön vapautumisesta
sekä koevapauden alkamisesta ja keskey-
tymisestä. Tiedot on annettava etuudensaa-
jasta, joka on alkanut suorittaa yli kolme
kuukautta kestävästä vankeusrangaistusta tai
sen ohella suoritettavaa sakon muuntoran-
gaistusta. Tiedot on annettava myös silloin,
kun rangaistuksen täytäntöönpanoa välittö-
mästi edeltänyt tutkintavankeusaika vähen-
netään rangaistuksesta ja vähennyksen ja
rangaistuksen täytäntöönpanon yhteenlas-
kettu aika on yli kolme kuukautta.

Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada
tässä pykälässä mainitut tiedot maksutta.

89 §

89 §

*Tiedot laitoshoidtoa koskevaa neuvottelume-
nettelyä varten*

*Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada
pyynnöstä salassapitosäännösten ja muiden
tiedon saantia koskevien rajoitusten estä-
mättä maksutta 5 §:n 5 momentissa tarkoi-
tettua neuvottelumenettelyä varten asian
ratkaisemiseksi välttämättömät tiedot toi-
mintayksikön toiminnasta, tiloista, henkilö-
kunnan määrästä, annetun hoidon sisällös-
tä, laadusta ja määrästä, hoidosta tehdystä
sopimuksesta ja hoidosta maksettavasta
korvauksesta.*

*Kansaneläkelaitoksella on lisäksi oikeus
sanotussa neuvottelumenettelyssä saada
pyynnöstä käsiteltävänä olevan asian rat-
kaisemiseksi välttämättömiä salassa pidet-
täviä tietoja potilasasiakirjoista, hoidetta-
van henkilön terveydentilasta, lääkkeistä ja
tuloista kunnan sosiaali- ja terveysviran-
omaisilta tai laitoksilta taikka asianomai-
selta valtion ja yksityisen terveydenhuollon
toimintayksiköltä.*

*Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään Kan-
saneläkelaitoksen oikeudesta saada salassa
pidettäviä tietoja, koskee myös sosiaali- ja
terveysministeriötä.*

(kumotaan)

94 §

Tekninen käyttöyhteys

Mitä tässä pykälässä säädetään teknisen käyttöyhteyden avaamisesta ja tietojen antamisesta sen avulla, koskee myös Kansaneläkelaitoksen oikeutta saada teknisen käyttöyhteyden avulla salassa pidettäviä henkilötietoja, jotka on mainittu 85 §:ssä ja 86 §:n 1 momentin 1–6 kohdassa sekä 86 §:n 2 momentissa siltä osin kuin se koskee potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2 §:n 4 kohdan mukaista terveydenhuollon toimintayksikköä tai sosiaalipalvelun tuottajaa tai muuta hoitolaitosta. Sama koskee salassa pidettäviä tietoja, jotka on mainittu 87 ja 89 §:ssä.

94 §

Tekninen käyttöyhteys

Mitä tässä pykälässä säädetään teknisen käyttöyhteyden avaamisesta ja tietojen antamisesta sen avulla, koskee myös Kansaneläkelaitoksen oikeutta saada teknisen käyttöyhteyden avulla salassa pidettäviä henkilötietoja, jotka on mainittu 85 §:ssä ja 86 §:n 1 momentin 1–6 kohdassa sekä 86 §:n 2 momentissa siltä osin kuin se koskee potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2 §:n 4 kohdan mukaista terveydenhuollon toimintayksikköä tai sosiaalipalvelun tuottajaa tai muuta hoitolaitosta. Sama koskee salassa pidettäviä tietoja, jotka on mainittu 87 §:ssä.

108 §

Eläkkeen alentaminen laitoshoidon vuoksi

Jos kansaneläkkeen- tai leskeneläkkeensaaja on 5 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettussa jatkuvassa julkisessa laitoshoidossa, eläkettä alennetaan sen jälkeen, kun hoito on kestänyt kolme kuukautta, seuraavasti:

1) kansaneläkkeestä ei makseta sitä osaa, joka ylittää 256,36 euroa kuukaudessa taikka avio- tai avoliitossa olevalla kansaneläkkeensaajalla 231,76 euroa kuukaudessa;

2) leskeneläkkeen täydennysmäärästä ei makseta sitä osaa, joka ylittää 174,56 euroa kuukaudessa taikka avio- tai avoliitossa olevalla leskeneläkkeen täydennysmäärän saajalla 149,96 euroa kuukaudessa.

Eläke maksetaan alentamattomana sen kuukauden loppuun, jona laitoshoido on kestänyt kolme kuukautta.

Jos vanhuuseläkettä on 10 §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti lykätty tai varhennettu, 1 momentissa mainittuja määriä korotetaan tai vähennetään vastaavasti.

Jos jatkuvassa julkisessa laitoshoidossa oleva henkilö saa eläkkeensaajan asumistu-

(kumotaan)

108 §

kea, eläkettä maksetaan kuitenkin alentamattomana sen kuukauden loppuun, jona laitoshoidon on kestänyt yhdeksän kuukautta.

Eläke maksetaan alentamattomana laitoshoidon päättymistä seuraavan kuukauden alusta, jos laitoshoidon päättyy kuukauden 16 päivänä tai sen jälkeen. Muutoin eläke maksetaan alentamattomana laitoshoidon päättymiskuukauden alusta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaantullessa maksussa oleva kansaneläke ja leskeneläkkeen täydennysmäärä muutetaan tämän lain mukaisiksi 1 päivästä tammikuuta 2008. Muutos tehdään ilman hakemusta ja eläkkeen muuttamisesta annetaan päätös eläkkeensaajan pyynnöstä.

Tässä laissa säädetyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuonna 2001 maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**kansaneläkelain voimaanpanosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan kansaneläkelain voimaanpanosta 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun lain (569/2007) 15 §,

muutetaan 1 §:n 4 ja 6 momentti, 2 §:n 4 momentti, 3 §:n 2 momentti, 4 §:n otsikko ja 1 momentti, 8 §:n 1 momentin 1, 2 ja 4 kohta sekä 2 momentti, 9 §, 10 §:n 1 momentti ja 14 §:n 1 momentti sekä

lisätään 10 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2, 3 ja 4 momentti siirtyvät 3, 4 ja 5 momentiksi, seuraavasti:

Voimaan tuleva laki

1 §

Kansaneläkelain voimaantulo

Kansaneläkelain voimaan tullessa kuntien yleisestä kalleusluokituksesta annetun lain (955/1973) ja kuntien yleisestä kalleusluokituksesta annetun asetuksen (1230/2005) perusteella toisen kalleusluokan mukaisesti maksussa oleva kansaneläke muutetaan 1 päivästä tammikuuta 2008 kansaneläkelain 19 §:n ja 108 §:n mukaan maksettavaksi sekä leskeneläkkeen täydennysmäärä kansaneläkelain 30 §:n ja 108 §:n mukaan maksettavaksi.

Kansaneläkelain voimaan tullessa maksussa oleva perhe-eläke muutetaan 1 päivästä tammikuuta 2008 kansaneläkelain mukaiseksi siten, että leskeneläkkeen täydennysmäärässä ei oteta tulona huomioon metsän laskennallista tuottoa eikä perhe-eläkelain 15 b §:n 2 momentissa tarkoitettua omaisuudesta laskettua tuloa.

Ehdotus

1 §

Kansaneläkelain voimaantulo

Kansaneläkelain voimaan tullessa kuntien yleisestä kalleusluokituksesta annetun lain (955/1973) ja kuntien yleisestä kalleusluokituksesta annetun asetuksen (1230/2005) perusteella toisen kalleusluokan mukaisesti maksussa oleva kansaneläke ja leskeneläkkeen täydennysmäärä muutetaan 1 päivästä tammikuuta 2008 kansaneläkelain mukaan maksettaviksi.

Kansaneläkelain voimaan tullessa maksussa oleva perhe-eläke muutetaan 1 päivästä tammikuuta 2008 kansaneläkelain mukaiseksi siten, että

1) leskeneläkkeen täydennysmäärässä ei oteta tulona huomioon *metsän laskennallista tuottoa* eikä perhe-eläkelain 15 b §:n 2 momentissa tarkoitettua omaisuudesta laskettua tuloa; ja

2) *lapsen perhe-eläkkeen täydennysmäärä maksetaan kansaneläkelain 42 §:n 2 momentin ja 43 §:n 1 momentin mukaisena.*

2 §

Työttömyyseläke

Muutoin työttömyyseläkkeeseen sovelletaan, mitä kansaneläkelain 3–9 §:ssä säädetään määritelmistä ja soveltamisalasta, 4 luvussa kansaneläkkeen määräytymisperusteista, 54 ja 55 §:ssä, 56 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 62–64, 67 ja 69–76 §:ssä toimeenpanosta, 12 luvussa muutoksenhausta, 13 luvussa tietojen saamisesta, luovuttamisesta ja salassapidosta, 14 luvussa rahoituksesta ja 15 luvussa viivästysajalta maksettavasta korotuksesta, *laitoshoidosta*, indeksisidonnaisuudesta, rahamäärien pyöristämisestä sekä ulosmittaus- ja siirtokiellosta.

3 §

Yksilöllinen varhaiseläke

Muutoin yksilölliseen varhaiseläkkeeseen sovelletaan, mitä kansaneläkelain 3–9 §:ssä säädetään määritelmistä ja soveltamisalasta, 4 luvussa kansaneläkkeen määräytymisperusteista, 54, 55, 57, 61–67 ja 69–76 §:ssä toimeenpanosta, 12 luvussa muutoksenhausta, 13 luvussa tietojen saamisesta, luovuttamisesta ja salassapidosta, 14 luvussa rahoituksesta ja 15 luvussa viivästysajalta maksettavasta korotuksesta, *laitoshoidosta*, indeksisidonnaisuudesta, rahamäärien pyöristämisestä sekä ulosmittaus- ja siirtokiellosta.

4 §

Ennen 1 päivää heinäkuuta 1950 syntyneen lesken oikeus leskeneläkkeeseen

Oikeus leskeneläkkeeseen on 1 päivänä heinäkuuta 1950 tai sitä ennen syntyneellä

2 §

Työttömyyseläke

Muutoin työttömyyseläkkeeseen sovelletaan, mitä kansaneläkelain 3–9 §:ssä säädetään määritelmistä ja soveltamisalasta, 4 luvussa kansaneläkkeen määräytymisperusteista, 54 ja 55 §:ssä, 56 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 62–64, 67 ja 69–76 §:ssä toimeenpanosta, 12 luvussa muutoksenhausta, 13 luvussa tietojen saamisesta, luovuttamisesta ja salassapidosta, 14 luvussa rahoituksesta ja 15 luvussa viivästysajalta maksettavasta korotuksesta, indeksisidonnaisuudesta, rahamäärien pyöristämisestä sekä ulosmittaus- ja siirtokiellosta.

3 §

Yksilöllinen varhaiseläke

Muutoin yksilölliseen varhaiseläkkeeseen sovelletaan, mitä kansaneläkelain 3–9 §:ssä säädetään määritelmistä ja soveltamisalasta, 4 luvussa kansaneläkkeen määräytymisperusteista, 54, 55, 57, 61–67 ja 69–76 §:ssä toimeenpanosta, 12 luvussa muutoksenhausta, 13 luvussa tietojen saamisesta, luovuttamisesta ja salassapidosta, 14 luvussa rahoituksesta ja 15 luvussa viivästysajalta maksettavasta korotuksesta, indeksisidonnaisuudesta, rahamäärien pyöristämisestä sekä ulosmittaus- ja siirtokiellosta.

4 §

1 päivänä heinäkuuta 1950 tai sitä ennen syntyneen lesken oikeus leskeneläkkeeseen

Oikeus leskeneläkkeeseen on 1 päivänä heinäkuuta 1950 tai sitä ennen syntyneellä

leskellä, jos:

- 1) hän oli 1 päivästä heinäkuuta 1990 tai sitä aikaisemmasta ajasta avioliitossa edunjättäjän kanssa;
- 2) avioliitto oli solmittu ennen kuin edunjättäjä oli täyttänyt 65 vuotta; ja
- 3) avioliitto oli edunjättäjän kuollessa jatkunut vähintään kolme vuotta.

leskellä, jos:

- 1) *hän oli edunjättäjän kuollessa täyttänyt 40 vuotta;*
- 2) avioliitto oli solmittu 1 päivänä heinäkuuta 1990 tai sitä ennen;
- 3) avioliitto oli solmittu ennen kuin edunjättäjä oli täyttänyt 65 vuotta; ja
- 4) avioliitto oli edunjättäjän kuollessa jatkunut vähintään kolme vuotta.

8 §

Työeläkkeen tulona huomioon ottaminen, kun eläketapahtuma on ennen 1 päivää heinäkuuta 1975

Kansaneläkettä ja leskeneläkkeen täydennysmäärää laskettaessa otetaan tulona huomioon yhteensä enintään 5 550 euroa vuodessa ennen 1 päivää heinäkuuta 1975 satuneeseen eläketapahtumaan perustuvasta:

1) työntekijäin eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) tai yrittäjien eläkelain (468/1969) vähimmäisehtojen mukainen vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeestä;

2) lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962) tai merimieseläkelain (72/1956) mukainen vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeestä;

4) työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentin 3–9 kohdassa tarkoitettu vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeestä siltä osin kuin se ei ylitä kunkin eläkkeen osalta sen perusteena olevasta palkasta 1/9 prosenttia jokaiselta eläkettä määrättäessä huomioon otetulta kuukaudelta, ei kuitenkaan useammalta kuin 360 kuukaudelta.

Muilta osin 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu eläke luetaan kokonaisuudessaan tuloksi kansaneläkkeessä.

8 §

Työeläkkeen tulona huomioon ottaminen, kun eläketapahtuma on ennen 1 päivää heinäkuuta 1975

Kansaneläkettä ja leskeneläkkeen täydennysmäärää laskettaessa otetaan tulona huomioon yhteensä enintään 5 550 euroa vuodessa ennen 1 päivää heinäkuuta 1975 satuneeseen eläketapahtumaan perustuvasta:

1) työntekijäin eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) tai yrittäjien eläkelain (468/1969) vähimmäisehtojen *mukaisesta* vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeestä;

2) lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962) tai merimieseläkelain (72/1956) *mukaisesta* vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeestä;

4) työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentin 3–9 kohdassa tarkoitettu vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeestä siltä osin kuin se ei ylitä kunkin eläkkeen osalta sen perusteena olevasta palkasta 1/9 prosenttia jokaiselta eläkettä määrättäessä huomioon otetulta kuukaudelta, ei kuitenkaan useammalta kuin 360 kuukaudelta.

Muilta osin 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu eläke luetaan kokonaisuudessaan tuloksi kansaneläkkeessä *ja leskeneläkkeen täydennysmäärässä.*

9 §

Työeläkkeen huomioon ottaminen tulona 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen alkavassa kansaneläkkeessä ja leskeneläkkeen täydennysmäärässä

Jos kansaneläkelain 22 §:n 1 momentin 1 kohdan mukainen työeläkkeen vanhuuseläke on alkanut 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen ja eläkkeensaaja on täyttänyt 63 vuotta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2004, työeläke otetaan tulona huomioon 31 päivään joulukuuta 2004 mennessä karttuneena eläkkeenä.

Kun kansaneläke tai leskeneläkkeen täydennysmäärä alkaa tai tarkistetaan 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen, otetaan ennen edellä mainittua ajankohtaa alkanut kansaneläkelain 22 §:n 1 momentin 1 kohdan mukainen työeläkkeen vanhuuseläke tulona huomioon vuoden 1956 kansaneläkelain säännösten mukaisesti sellaisina kuin ne olivat voimassa kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain (639/2003) tullessa voimaan.

10 §

Etuoikeutetut eläketulot ja eräät ulkomailta maksettavat etuudet

Kansaneläkkeen määrää laskettaessa tulona ei oteta huomioon:

1) liikennevakuutusta koskevan lainsäädännön mukaista ansionmenetyksen korvausta, jonka maksaminen on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 1985 eikä sellaista enintään vuoden ajalta maksettua ansionmenetyksen korvausta, jota maksetaan ennen 1 päivää tammikuuta 1995 sattuneen vahingon perusteella;

2) vapaaehtoista tapaturmavakuutusta koskevaan lainsäädäntöön perustuvaa tapaturmaeläkettä, perhe-eläkettä, elinkorkoa ja

9 §

*Työeläkkeen huomioon ottaminen tulona 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen alkavassa **tai tarkistettavassa** kansaneläkkeessä ja leskeneläkkeen täydennysmäärässä*

Jos kansaneläkelain 6 §:n 1 momentin mukainen työeläkkeen vanhuuseläke on alkanut 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen ja eläkkeensaaja on täyttänyt 63 vuotta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2004, työeläke otetaan kansaneläkkeessä ja leskeneläkkeen täydennysmäärässä tulona huomioon 31 päivään joulukuuta 2004 mennessä karttuneena eläkkeenä.

Kun kansaneläke tai leskeneläkkeen täydennysmäärä alkaa tai tarkistetaan 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen, otetaan ennen edellä mainittua ajankohtaa alkanut kansaneläkelain 6 §:n 1 momentin mukainen työeläkkeen vanhuuseläke tulona huomioon vuoden 1956 kansaneläkelain säännösten mukaisesti sellaisina kuin ne olivat voimassa kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain (639/2003) tullessa voimaan.

10 §

Etuoikeutetut eläketulot ja eräät ulkomailta maksettavat etuudet

Kansaneläkkeen määrää laskettaessa tulona ei oteta huomioon liikennevakuutusta koskevan lainsäädännön mukaista ansionmenetyksen korvausta, jonka maksaminen on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 1985 eikä sellaista enintään vuoden ajalta maksettua ansionmenetyksen korvausta, jota maksetaan ennen 1 päivää tammikuuta 1995 sattuneen vahingon perusteella.

huoltoeläkettä, jos etuuden maksaminen on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 1994.

Kansaneläkkeen ja lapsaneläkkeen täydennysmäärää laskettaessa tulona ei oteta huomioon tapaturmavakuutuslain 57 §:ään perustuvaa tapaturmaeläkettä, perhe-eläkettä, elinkorkoa ja huoltoeläkettä eikä maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain 21 §:ään perustuvaa tapaturmaeläkettä ja perhe-eläkettä, jos etuuden maksaminen on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 1994.

14 §

Ennen 1 päivää tammikuuta 2008 alkaneen kansaneläkkeen ja leskeneläkkeen tarkistaminen

Jos henkilö saa kansaneläkelain voimaan tullessa kansaneläkettä tai leskeneläkkeen täydennysmäärää ja kansaneläkkeessä tai leskeneläkkeen täydennysmäärässä tuloksi otetun eläkkeen tai muun etuuden määräytymisperusteissa tapahtuu tämän lain voimaantulon jälkeen muutos, kansaneläke tai leskeneläkkeen täydennysmäärä tarkistetaan ja eläke tai muu etuus otetaan tulona huomioon kansaneläkelain mukaan tarkistusajankohdan määräisenä.

14 §

Ennen 1 päivää tammikuuta 2008 alkaneen kansaneläkkeen ja leskeneläkkeen tarkistaminen

Jos henkilö saa kansaneläkelain voimaan tullessa kansaneläkettä tai leskeneläkkeen täydennysmäärää ja kansaneläkkeessä tai leskeneläkkeen täydennysmäärässä tuloksi otetun eläkkeen tai muun etuuden määräytymisperusteissa tapahtuu tämän lain voimaantulon jälkeen muutos, kansaneläke tai leskeneläkkeen täydennysmäärä tarkistetaan ja eläke tai muu etuus otetaan tulona huomioon kansaneläkelain mukaan tarkistusajankohdan määräisenä. *Sellainen eläke tai muu etuus, jonka määräytymisperusteissa ei ole tapahtunut muutosta, otetaan tarkistusta tehtäessä tulona huomioon entisen suuruisena kuitenkin kansaneläkeindeksillä tarkistettuna.*

15 §

Saatavan vanhentuminen

Kansaneläkelain 75 §:n 2 momenttia sovelletaan myös ennen 1 päivää kesäkuuta 2004 aiheuttomasti maksettuun etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen 1 päivää kesäkuuta

15 §

(kumotaan)

2004 kulunut aika. Saatava vanhentuu kuitenkin aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua edellä mainitusta ajankohdasta, jollei se vanhentuisi myös 31 päivänä joulukuuta 2003 voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

Tämän lain 8 §:ssä säädettyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukuja, jonka mukaan vuonna 2001 maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki**vammaisetuuksista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vammaisetuuksista 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun lain (570/2007) 56 §:n 12 momentti,
muutetaan 15 §:n 2 momentti, 17 §:n 2 momentin johdantokappale, 27 § ja 56 §:n 6–9 momentti sekä
lisätään 31 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, ja 34 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

Voimaan tuleva laki

15 §

Vammaisetuuden hakeminen

Jos henkilö sairauden, vanhuuden tai muun sellaisen syyn takia ei pysty itse hakemaan vammaisetuutta tai muutoin huolehtimaan etuutta koskevista oikeuksistaan eikä hänellä ole edunvalvojaa, voi Kansaneläkelaitoksen hyväksymä henkilön lähiomainen tai muukin henkilö, joka pääasiallisesti on huolehtinut hänestä, hänen puolestaan käyttää puhevaltaa vammaisetuutta koskevassa asiassa. Alle 16-vuotiaan vammaistukea voi hakea lapsen edunvalvoja, huoltaja tai muu laillinen edustaja.

Ehdotus

15 §

Vammaisetuuden hakeminen

Jos henkilö sairauden, vanhuuden tai muun sellaisen syyn takia ei pysty itse hakemaan vammaisetuutta tai muutoin huolehtimaan etuutta koskevista oikeuksistaan eikä hänellä ole edunvalvojaa, voi Kansaneläkelaitoksen hyväksymä henkilön lähiomainen tai muukin henkilö, joka pääasiallisesti on huolehtinut hänestä, hänen puolestaan käyttää puhevaltaa vammaisetuutta koskevassa asiassa. Alle 16-vuotiaan vammaistukea voi hakea lapsen edunvalvoja, huoltaja, *kunnan sosiaalihuoltolain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu toimielin tai henkilö, jonka hoitoon lapsi on lastensuojelulain (417/2007) 81 §:ssä tarkoitettulla tavalla sijoitettu.*

17 §

*Alle 16-vuotiaan vammaistuen hakeminen
ja ilmoitusvelvollisuus*

Alle 16-vuotiaan vammaistukea saavan lapsen, edunvalvojan, huoltajan tai muun laillisen edustajan on ilmoitettava:

17 §

*Alle 16-vuotiaan vammaistuen hakeminen
ja ilmoitusvelvollisuus*

Alle 16-vuotiaan vammaistukea saavan lapsen edunvalvojan, huoltajan tai muun alle 16-vuotiaan vammaistukea 15 §:n 2 momentin mukaan hakemaan oikeutetun henkilön on ilmoitettava:

27 §

*Alle 16-vuotiaan vammaistuen maksamisen
erityissäännökset*

Jos alle 16-vuotias vammaistukea saava lapsi ei ole edunvalvojansa huollettavana, vammaistuki voidaan maksaa lapsen huoltajalle. Kansaneläkelaitoksen on kuultava sosiaalihuoltolain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimielintä, lapsen edunvalvojaa sekä 15 vuotta täyttänyttä lasta ennen vammaistuen maksamista lapsen huoltajalle. Jos vammaistuen maksamista lapsen edunvalvojalle tai sille, jonka huollossa lapsi on, ei erityisestä syystä voida pitää tarkoituksenmukaisena, Kansaneläkelaitos voi päättää, että vammaistuki maksetaan edellä mainitulle toimielimelle tai sen suostumuksella sopivalle henkilölle.

27 §

*Alle 16-vuotiaan vammaistuen maksamisen
erityissäännökset*

Jos alle 16-vuotias vammaistukea saava lapsi ei asu edunvalvojansa kanssa samassa taloudessa, vammaistuki voidaan maksaa lapsen huoltajalle tai henkilölle, jonka hoitoon lapsi on lastensuojelulain 81 §:ssä tarkoitettulla tavalla sijoitettu. Kansaneläkelaitoksen on kuultava sosiaalihuoltolain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimielintä ja lapsen edunvalvojaa.

Jos vammaistuen maksamista lapsen edunvalvojalle tai 1 momentissa tarkoitettulle ei erityisestä syystä voida pitää tarkoituksenmukaisena, Kansaneläkelaitos voi päättää, että vammaistuki maksetaan 1 momentissa mainitulle toimielimelle tai sen suostumuksella sopivalle henkilölle.

31 §

31 §

Maksamisen väliaikainen keskeyttäminen

Vammaisetuuden maksaminen voidaan keskeyttää väliaikaisesti, jos etuudensaaja ei pyynnöstä huolimatta toimita maksuosoitetta.

34 §

34 §

Takaisinperintä

Liikaa maksettu alle 16-vuotiaan vammaistuki peritään takaisin lapsen edunvalvojalta tai siltä, jolle se on maksettu.

56 §

56 §

*Siirtymäsäännökset**Siirtymäsäännökset*

Jos tämän lain voimaan tullessa on maksettu eläkkeensaajien hoitotukea kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain (123/1988) voimaantulosäännöksen 5 momentin perusteella, hoitotuen maksamista jatketaan lain voimaan tullessa voimassa olleiden perusteiden 32 §:n mukaiseen tarkistukseen tai 33 §:n lakkaamiseen saakka.

Jos tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden vammaistukilain 11 §:n 2 momentin perusteella on maksettu invalidirahan suuruista vammaistukea tai jos vammaistukea on maksettu vammaistukilain 11 §:n 5 momentin perusteella, tuen maksamista jatketaan 32 §:n mukaiseen tarkistukseen tai 33 §:n mukaiseen lakkaamiseen saakka.

Jos tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain (1491/1995) voimaantulosäännöksen 2 momentin perusteella on maksettu eläkkeensaajien hoitotukea, hoitotuen maksamista jatketaan 32 §:n mukaiseen tarkistukseen tai 33 §:n mukaiseen lakkaamiseen saakka.

Jos tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain (979/1996) voimaantulosäännöksen 6 momentin perusteella on maksettu eläkkeensaajien hoitotukea, hoitotuen maksamista jatketaan 32 §:n mukaiseen tarkistukseen tai 33 §:n mukaiseen lakkaamiseen saakka.

Jos tämän lain voimaan tullessa on maksettu eläkkeensaajien hoitotukea kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain (123/1988) voimaantulosäännöksen 3 tai 5 momentin perusteella, hoitotuen maksamista jatketaan lain voimaan tullessa voimassa olleiden perusteiden 32 §:n mukaiseen tarkistukseen tai 33 §:n mukaiseen lakkaamiseen saakka. *Tässä momentissa tarkoitettu hoitotuki lakkaa myös, jos etuudensaajalle myönnetään vammaistuki tai vammaistuki tarkistetaan.*

Jos tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden vammaistukilain 11 §:n 2 momentin perusteella on maksettu invalidirahan suuruista vammaistukea tai jos vammaistukea on maksettu vammaistukilain 11 §:n 5 momentin perusteella, tuen maksamista jatketaan 32 §:n mukaiseen tarkistukseen tai 33 §:n mukaiseen lakkaamiseen saakka. *Tässä momentissa tarkoitettu vammaistuki lakkaa myös, jos etuudensaajalle myönnetään hoitotuki tai hoitotuki tarkistetaan.*

Jos tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain (1491/1995) voimaantulosäännöksen 2 momentin perusteella on maksettu eläkkeensaajien hoitotukea, hoitotuen maksamista jatketaan 32 §:n mukaiseen tarkistukseen tai 33 §:n mukaiseen lakkaamiseen saakka. *Tässä momentissa tarkoitettu hoito-*

tuki lakkaa myös, jos etuudensaajalle myönnetään vammaistuki tai vammaistuki tarkistetaan.

Jos tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain (979/1996) voimaantulosäännöksen 6 momentin perusteella on maksettu eläkkeensaajien hoitotukea, hoitotuen maksamista jatketaan 32 §:n mukaiseen tarkistukseen tai 33 §:n mukaiseen lakkaamiseen saakka. Tässä momentissa tarkoitettu hoitotuki lakkaa myös, jos etuudensaajalle myönnetään vammaistuki tai vammaistuki tarkistetaan.

Tämän lain 34 §:n 2 momenttia ja 35 §:ää sovelletaan myös ennen 1 päivää kesäkuuta 2004 aiheettomasti maksettuihin etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen 1 päivää kesäkuuta 2004 kulunut aika. Saatava vanhentuu kuitenkin aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua edellä mainitusta ajankohdasta, jollei se vanhentuisi myös 31 päivänä joulukuuta 2003 voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

(12 mom. kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin

Jos alle 16-vuotiaan vammaistuen takaisinperintää koskeva päätös on annettu ennen tämän lain voimaantuloa, takaisinperintää jatketaan päätöksen mukaisesti

4.

Laki**eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eläkkeensaajan asumistuesta 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun lain (571/2007) 12 §, 14 §:n 1 momentin 15 kohta, 17 §:n 4 momentti, 28 §:n 1 momentti ja 48 §:n 1 momentti sekä väliaikaisesti 17 §:n 2 momentin 7 kohta sekä

lisätään 31 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

*Voimaan tuleva laki**Ehdotus*

12 §

12 §

*Vuositulo**Vuositulo*

Asumistukea laskettaessa vuositulona otetaan huomioon hakijan ja hänen avio- tai avopuolisonsa jatkuvasti tai vuosittain toistuvasti saamat tulot lukuun ottamatta 14 §:ssä mainittuja etuoikeutettuja tuloja.

Korko- ja osinkotulot otetaan tulona huomioon, jos hakijan tai avio- taikka avopuolison henkilökohtaiset korko- ja osinkotulot yhteensä ylittävät 60 euroa vuodessa. Korkotuloja arvioitaessa talletuksista vähennetään käyttövaroina 2 000 euroa. Vähennys tehdään avio- tai avopuolisoiden osalta molempien talletuksista erikseen.

Metsätalouden tulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 2 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrottuna metsän pinta-alalla.

Asumistukea laskettaessa vuositulona otetaan huomioon hakijan ja hänen avio- tai avopuolisonsa jatkuvasti tai vuosittain toistuvasti saamat tulot lukuun ottamatta 14 §:ssä tarkoitettuja etuoikeutettuja tuloja.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään:

1) *yrittäjän sekä maatalousyrittäjän tulona otetaan huomioon yrittäjän eläkelain (1272/2006) ja maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) perusteella vahvistettu työtulo; sekä*

2) *metsätalouden tulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrottuna metsän pinta-alalla.*

Korko- ja osinkotulot otetaan tuloina huomioon, jos hakijan ja hänen avio- tai avopuolisonsa henkilökohtaiset korko- ja osinkotulot yhteensä ylittävät 60 euroa vuodessa. Korkotuloja arvioitaessa talletuksista vähennetään käyttövaroina 2 000 euroa.

Vuositulona otetaan lisäksi huomioon kahdeksan prosenttia siitä 13 §:n mukaisesta omaisuudesta, josta on vähennetty velat ja jolla hakijan omaisuus ylittää 13 205 euroa tai avio- tai avopuolisoiden omaisuus ylittää 21 128 euroa.

Vuositulosta vähennetään velkojen korot lukuun ottamatta omassa käytössä olevan asunnon hankkimiseksi tai kunnostamiseksi otettujen velkojen korkoja ja kulutusluottojen korkoja.

14 §

Etuoikeutetut tulot

Asumistukea laskettaessa vuositulona ei oteta huomioon hakijan ja hänen avio- tai avopuolisensa:

15) edellä 1–14 kohdassa mainittuja etuuksia vastaavia ulkomailta maksettavia etuuksia; eikä

17 §

Asumistuen tarkistaminen

Asumistuki tarkistetaan myös, kun:

7) asumistukeen vaikuttava vuositulo on noussut vähintään 734 euroa tai alentunut vähintään 367 euroa (*vuositulon huomattava muutos*) verrattuna 11 §:n 3 momentissa mainittuun lisäomavastuurajaan tai siihen kansaneläkeindeksillä korotettuun vuosituloon, jonka perusteella asumistuki on laskettu; taikka

Jos muutos on tapahtunut kalenterikauden ensimmäisenä päivänä, asumistuki

Vähennys tehdään avio- tai avopuolisoiden osalta molempien talletuksista erikseen.

Vuositulona otetaan lisäksi huomioon kahdeksan prosenttia siitä 13 §:n mukaisesta omaisuudesta, josta on vähennetty velat ja jolla hakijan omaisuus ylittää 13 205 euroa tai avio- tai avopuolisoiden omaisuus ylittää yhteensä 21 128 euroa.

Vuositulosta vähennetään velkojen korot lukuun ottamatta omassa käytössä olevaan asuntoon kohdistuvia 5 §:n 3 ja 4 kohdan mukaisia velkojen korkoja, kulutusluottojen korkoja ja kuolinpesään kuuluvien velkojen korkoja.

14 §

Etuoikeutetut tulot

Asumistukea laskettaessa vuositulona ei oteta huomioon hakijan ja hänen avio- tai avopuolisensa:

15) 2–14 kohdassa mainittuja etuuksia vastaavia ulkomailta maksettavia etuuksia; eikä

17 §

Asumistuen tarkistaminen

Asumistuki tarkistetaan myös, kun:

7) asumistukeen vaikuttava vuositulo on noussut vähintään 1 022 euroa tai alentunut vähintään 367 euroa (*vuositulon huomattava muutos*) verrattuna 11 §:n 3 momentissa mainittuun lisäomavastuurajaan tai siihen kansaneläkeindeksillä korotettuun vuosituloon, jonka perusteella asumistuki on laskettu; taikka

Jos muutos on tapahtunut kalenterikauden ensimmäisenä päivänä, asumistuki

tarkistetaan sen kuukauden alusta. Muutoin asumistuki tarkistetaan muutosta seuraavan kuukauden alusta. Viimeksi mainitulla tavalla menetellään aina, kun asumistuki tarkistetaan asumistuen saajan avioliiton purkautumisen tai avoliiton päättymisen johdosta silloin, kun asumistuen saajan avioliitto on avopuoliso on kuollut.

tarkistetaan sen kuukauden alusta. Muutoin asumistuki tarkistetaan muutosta seuraavan kuukauden alusta. *Asumistuki tarkistetaan aina muutosta seuraavan kuukauden alusta, kun asumistukeen vaikuttava lapsi täyttää 18 vuotta tai asumistuen saajan avioliitto purkautuu tai avoliitto päättyy puolison kuoleman johdosta.*

28 §

Maksaminen kunnan toimelemelle

Kansaneläkelaitos voi päättää, että asumistuki maksetaan saajan asuinkunnan sosiaalihuoltolain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettulle toimelemelle käytettäväksi asumistuen saajan ja 9 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden asumiskustannusten alentamiseen, jos asumistuen maksaminen saajalle itselleen vaarantaa asumistuen saajan tai hänen perheenjäsentensä toimeentulon. Näin maksettua asumistukea ei saa vastoin asumistuen saajan nimenomaista suostumusta käyttää muuhun kuin sen kuukauden asumiskustannusten alentamiseen, jolta asumistuki on suoritettu.

28 §

Maksaminen kunnan toimelemelle

Kansaneläkelaitos voi päättää, että asumistuki maksetaan saajan asuinkunnan sosiaalihuoltolain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettulle toimelemelle käytettäväksi asumistuen saajan ja 9 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden *asumismenojen* alentamiseen, jos asumistuen maksaminen saajalle itselleen vaarantaa asumistuen saajan tai hänen perheenjäsentensä toimeentulon. Näin maksettua asumistukea ei saa vastoin asumistuen saajan nimenomaista suostumusta käyttää muuhun kuin sen kuukauden *asumismenojen* alentamiseen, jolta asumistuki on suoritettu.

31 §

31 §

Maksamisen väliaikainen keskeyttäminen

Eläkkeensaajan asumistuen maksaminen voidaan keskeyttää väliaikaisesti, jos etuudensaaja ei pyynnöstä huolimatta toimita maksuosoitetta.

48 §

Tekninen käyttöyhteys

Kansaneläkelaitoksella on sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 29 §:n 3 momentissa säädetään, oikeus saada mainitussa momentissa säädetyin edellytyksin teknisen käyttöyhteyden avulla 43 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohdassa ja 44 §:ssä tarkoitettuja salassa pidettäviä tietoja.

48 §

Tekninen käyttöyhteys

Kansaneläkelaitoksella on sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 29 §:n 3 momentissa säädetään, oikeus saada mainitussa momentissa säädetyin edellytyksin teknisen käyttöyhteyden avulla 43 §:n 1 momentissa ja 44 §:ssä tarkoitettuja salassa pidettäviä tietoja.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008. Sen 17 §:n 2 momentin 7 kohta on voimassa vuoden 2009 loppuun.

Tämän lain 17 §:n 2 momentin 7 kohdassa säädetyt euromäärät vastaavat kansaneläkeindeksin pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu. Vuositulon nousua koskevaan euromäärään ei kuitenkaan sovelleta 53 §:n 1 momenttia.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

5.

Laki**rintamasotilaseläkelain 9 a ja 17 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 28 päivänä tammikuuta 1977 annetun rintamasotilaseläkelain (119/1977) 17 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 685/2002, ja
muutetaan 9 a §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 575/2007, seuraavasti:

Voimaan tuleva laki

9 a §

—————
Jos eläkkeensaajan kansaneläkettä olisi alennettava kansaneläkelain 108 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti laitoshoidon perusteella, ylimääräinen rintamalisä lasketaan kuitenkin alentamattomasta kansaneläkkeestä. Jos kansaneläke on kansaneläkelain 21 §:n mukaisesti suhteutettu aikaan, jonka vakuutettu on asunut Suomessa, ylimääräinen rintamalisä lasketaan suhteuttamattomasta kansaneläkkeestä.

Voimassa oleva laki

17 §

—————
Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada rintamalisäoikeuden selvittämistä varten maksutta sotilasviranomaiselta, veteraanitunnuslautakunnalta ja Sota-arkistolta tiedot 9 §:ssä tarkoitetuista tunnuksista ja todistuksista. Sama oikeus on myös tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä.

Ehdotus

9 a §

—————
Jos kansaneläke on kansaneläkelain 21 §:n mukaisesti suhteutettu aikaan, jonka vakuutettu on asunut Suomessa, ylimääräinen rintamalisä lasketaan suhteuttamattomasta kansaneläkkeestä.

Ehdotus

17 §

(kumotaan)

—————
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

—————

6.

Laki

ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetun lain 10 §:n 3 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Tällä lailla kumotaan ulkomaille maksettavasta rintamalisästä 25 päivänä marraskuuta 1988 annetun lain (988/1988) 10 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 686/2002.

10 §

—————
Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada rintamalisäoikeuden selvittämistä varten sotilasviranomaiselta, veteraanitunnuslautakunnalta ja Sota-arkistolta tiedot 1 §:ssä tarkoitetuista tunnuksista ja todistuksesta. Sama oikeus on myös tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä.

10 §

(kumotaan)

2 §

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

7.

Laki**eräiden pitkäaikaisesti työttöminä olleiden henkilöiden eläketuesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden pitkäaikaisesti työttöminä olleiden henkilöiden eläketuesta 28 päivänä tammikuuta 2005 annetun lain (39/2005) 6 §:n 1 momentti, 8 ja 9 § sekä 10 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 6 §:n 1 momentti sekä 8 ja 9 § laissa 574/2007, seuraavasti:

Voimaan tuleva laki

6 §

Kansaneläkeosuuden määrä

Täysimääräinen kansaneläkeosuus on 487,76 euroa kuukaudessa. Jos eläketuen saaja on avio- tai avoliitossa, täysimääräinen kansaneläkeosuus on 430,54 euroa kuukaudessa.

8 §

*Eläketuki **laitoshoidon** ja vankeusrangaistuksen aikana*

Eläketuen kansaneläkeosuuden maksamiseen eläketuen saajan laitoshoidon ajalta sovelletaan, mitä kansaneläkelain 5 ja 107 §:ssä säädetään.

Eläketuen maksamiseen eläketuen saajan vankeusrangaistuksen ajalta sovelletaan, mitä kansaneläkelain 66 §:ssä säädetään.

Ehdotus

6 §

Kansaneläkeosuuden määrä

Täysimääräinen kansaneläkeosuus on 506,35 euroa kuukaudessa. Jos eläketuen saaja on avio- tai avoliitossa, täysimääräinen kansaneläkeosuus on 449,13 euroa kuukaudessa.

8 §

Eläketuki vankeusrangaistuksen aikana

Eläketuen maksamiseen eläketuen saajan vankeusrangaistuksen ajalta sovelletaan, mitä kansaneläkelain 66 §:ssä säädetään.

9 §

Ilmoitusvelvollisuus

Eläketuen saajan on ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle avioliiton solmimisesta tai purkautumisesta, avoliittoon menemisestä tai avoliiton päättymisestä, eläketukeen vaikuttavissa tuloissa tapahtuneesta muutoksesta, ulkomaille muuttamisesta, *laitoshoidon joutumisesta* sekä muista vastaavista eläketuen maksamiseksi välttämättömistä tiedoista.

10 §

Eläketuen hakeminen

Eläketukea haetaan sitä varten vahvistetulla Kansaneläkelaitoksen hyväksymällä lomakkeella Kansaneläkelaitokselta. Eläketuen hakijan on annettava eläketuen myöntämiseksi ja maksamiseksi tiedot hakijan ja hänen puolisonsa nimestä ja syntymäajasta, *asuinkunnasta, laitoshoidossa tai* rangastuslaitoksessa olosta, saamistaan työttömyysturvalain mukaisista päivärahoista ja työmarkkinatuesta, työttömyysetuuksien maksajista sekä saamistaan eläketuloista, sekä muut eläketuen maksamiseksi tarvittavat tiedot.

9 §

Ilmoitusvelvollisuus

Eläketuen saajan on ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle avioliiton solmimisesta tai purkautumisesta, avoliittoon menemisestä tai avoliiton päättymisestä, eläketukeen vaikuttavissa tuloissa tapahtuneesta muutoksesta, ulkomaille muuttamisesta sekä muista vastaavista eläketuen maksamiseksi välttämättömistä tiedoista.

10 §

Eläketuen hakeminen

Eläketukea haetaan sitä varten vahvistetulla Kansaneläkelaitoksen hyväksymällä lomakkeella Kansaneläkelaitokselta. Eläketuen hakijan on annettava eläketuen myöntämiseksi ja maksamiseksi tiedot omasta ja puolisonsa nimestä ja syntymäajasta, *osoitteestaan, vankilassa olostaan*, saamistaan työttömyysturvalain mukaisista päivärahoista ja työmarkkinatuesta, työttömyysetuuksiensa maksajista ja saamistaan eläketuloista sekä muut eläketuen maksamiseksi tarvittavat tiedot.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaantullessa maksussa oleva eläketuki muutetaan tämän lain mukaiseksi 1 päivästä tammikuuta 2008.

Tämän lain 6 §:ssä säädettyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuonna 2001 maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

8.

Laki**maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maahanmuuttajan erityistuesta 20 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain (1192/2002) 21 §, sellaisena kuin se on laissa 575/2007, ja
muutetaan 6 §:n 2 momentti, 7 §:n otsikko, 1 momentti ja 2 momentin 11 kohta, 18 §:n 1 momentti ja 33 §:n 5 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 6 §:n 2 momentti, 7 §:n otsikko ja 2 momentin 11 kohta, 18 §:n 1 momentti sekä 33 §:n 5 momentti mainitussa laissa 575/2007, seuraavasti:

Voimaan tuleva laki

6 §

Erityistuen määrä

—————
 Täysimääräinen erityistuki on 487,76 euroa kuukaudessa. Jos erityistuen saaja on avioliitossa, täysimääräinen erityistuki on 430,54 euroa kuukaudessa.

Ehdotus

6 §

Erityistuen määrä

—————
 Täysimääräinen erityistuki on 506,35 euroa kuukaudessa. Jos erityistuen saaja on avioliitossa, täysimääräinen erityistuki on 449,13 euroa kuukaudessa.

7 §

Huomioon otettavat tulot ja omaisuus (vuositulo)

Erityistukea myönnettäessä otetaan huomioon henkilön käytettävissä olevat tosi-asialliset tulot, jotka hänen arvioidaan jatkuvasti tai toistuvasti vuosittain saavan. Lisäksi otetaan huomioon hänen puolisonsa vastaavat tulot siltä osin kuin ne ylittävät avioliitossa olevan henkilön täysimääräisen erityistuen.

Tulona ei kuitenkaan oteta huomioon (*etuoikeutetut tulot*):

7 §

Huomioon otettavat tulot

Erityistukea myönnettäessä otetaan huomioon henkilön käytettävissä olevat tosi-asialliset tulot (**vuositulo**), jotka hänen arvioidaan jatkuvasti tai toistuvasti vuosittain saavan. Lisäksi otetaan huomioon hänen puolisonsa vastaavat tulot siltä osin kuin ne ylittävät avioliitossa olevan henkilön täysimääräisen erityistuen.

Tulona ei kuitenkaan oteta huomioon (*etuoikeutetut tulot*):

11) edellä mainittuja etuuksia vastaavia ulkomailta maksettavia etuuksia.

11) *kohdassa 7* mainittuja etuuksia vastaavia ulkomailta maksettavia etuuksia.

18 §

Ilmoitusvelvollisuus

Erityistuen saajan on ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle avioliiton solmimisesta, avioliittonsa purkautumisesta, erityistukeen vaikuttavissa tuloissaan tapahtuneesta muutoksesta, ulkomailla oleskelustaan, *laitoshoidon joutumisestaan* sekä muista vastaavista erityistuen maksamiseksi välttämättömistä tiedoista.

18 §

Ilmoitusvelvollisuus

Erityistuen saajan on ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle avioliiton solmimisesta, avioliittonsa purkautumisesta, erityistukeen vaikuttavissa tuloissaan tapahtuneesta muutoksesta, ulkomailla oleskelustaan sekä muista vastaavista erityistuen maksamiseksi välttämättömistä tiedoista.

21 §

Erityistuki laitoshoidon aikana

Erityistukea ei makseta, kun tuen saaja on ollut kansaneläkelain 5 §:ssä tarkoitetussa hoidossa yli kolme kuukautta, siltä osin kuin tuki yhdessä maksettavan kansaneläkkeen kanssa ylittää 256,36 euroa kuukaudessa tai, jos tuensaaja on avioliitossa, siltä osin kuin se ylittää 231,76 euroa kuukaudessa.

Jos jatkuvassa julkisessa laitoshoidossa oleva tuen saaja saa eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain (571/2007) mukaista asumistukea, erityistukea maksetaan kuitenkin alentamattomana sen kuukauden loppuun, jona laitoshoido on kestänyt yhdeksän kuukautta.

Etuutta maksetaan alentamattomana laitoshoidon päättymistä seuraavan kuukauden alusta, jos laitoshoido päättyy kuukauden 16 päivänä tai sen jälkeen. Muutoin etuus maksetaan alentamattomana laitoshoidon päättymiskuukauden alusta.

21 §

(kumotaan)

33 §

Tietojensaantioikeus

Sen lisäksi, mitä tässä pykälässä säädetään, noudatetaan, mitä kansaneläkelain 88 ja 89 §:ssä, 90 §:n 3 kohdassa sekä 95 ja 96 §:ssä säädetään.

33 §

Tietojensaantioikeus

Sen lisäksi, mitä tässä pykälässä säädetään, noudatetaan, mitä kansaneläkelain 88 §:ssä, 90 §:n 3 kohdassa, 95 ja 96 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaantullessa maksussa oleva maahanmuuttajan erityistuki muutetaan 1 päivästä tammikuuta 2008 tämän lain 6 §:n mukaiseksi. Muutos tehdään ilman hakemusta ja erityistuen muuttamisesta annetaan päätös vain erityistuen saajan pyynnöstä.

Kansaneläkettä tai kansaneläkelain mukaista leskeneläkkeen täydennysmäärää lain voimaantullessa saavan henkilön erityistuki tarkistetaan 19 §:n 2 momentin 2 kohdan perusteella 1 päivästä tammikuuta 2008.

Lain 21 §:n nojalla keskeytettyjen erityistukien maksaminen aloitetaan uudelleen 1 päivästä tammikuuta 2008. Jos 19 §:n mukaisesta tarkistuksesta on kulunut yli vuosi, tuki tarkistetaan ennen maksamisen aloittamista.

Tämän lain 6 §:ssä säädetyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuonna 2001 maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

9.

Laki**maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäätö-
nöksen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain muuttamisesta 11 päivänä toukokuu-
ta 2007 annetun lain (575/ 2007) voimaantulosäätönnöksen 6 momentti seuraavasti:

Voimaan tuleva laki

Tämän lain 6, 19 ja 21 §:ssä säädettyt ra-
hamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin si-
tä pistelukua, jonka mukaan vuonna 2001
maksettavina olevien kansaneläkkeiden
suuruus on laskettu.

Ehdotus

Tämän lain 6, 9, 19 ja 21 §:ssä säädetty
rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin
sitä pistelukua, jonka mukaan vuonna 2001
maksettavina olevien kansaneläkkeiden
suuruus on laskettu

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

10.

Laki**asumistukilain 3 ja 25 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä kesäkuuta 1975 annetun asumistukilain (408/1975) 3 §:n 3 momentti ja 25 §:n 2 momentti,
 sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 3 momentti laissa 580/2007 ja 25 §:n 2 momentti laissa 689/2002, seuraavasti:

Voimaan tuleva laki

3 §

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin pysyviin kuukausituloihin luetaan ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden yhteenlasketusta 3 a §:n mukaisesta omaisuudesta viisitoista prosenttia jaettuna kahdelatoista siltä osin kuin se ylittää valtioneuvoston asetuksella vuosittain ruokakunnan koon mukaan säädettyä määrän. Omaisuudesta vähennetään velat. Pysyviin kuukausituloihin ei lueta valtioneuvoston asetuksella säädettyjä tuloja eikä 6 §:n 4 momentissa tarkoitettuja alivuokralaiselta saatuja vuokratuloja. Korko- ja osinkotulot otetaan tulona huomioon, jos ruokakunnan jäsenen korko- ja osinkotulot yhteensä ylittävät viisi euroa kuukaudessa. Korkotuloja arvioitaessa jokaisen ruokakunnan jäsenen talletuksista vähennetään käyttövaroina 2 000 euroa. Metsätalouden tulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 2 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrottuna metsän pinta-alalla. Pysyviä kuukausituloja määriteltäessä voidaan käyttää muun luotettavan selvityksen puuttuessa perusteena henkilön veronalaisen ansio- ja pääomatulojen yhteismäärää viimeksi toimitetussa verotuksessa.

Ehdotus

3 §

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin pysyviin kuukausituloihin luetaan ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden yhteenlasketusta 3 a §:n mukaisesta omaisuudesta viisitoista prosenttia jaettuna kahdelatoista siltä osin kuin se ylittää valtioneuvoston asetuksella vuosittain ruokakunnan koon mukaan säädettyä määrän. Omaisuudesta vähennetään velat. Pysyviin kuukausituloihin ei lueta valtioneuvoston asetuksella säädettyjä tuloja eikä 6 §:n 4 momentissa tarkoitettuja alivuokralaiselta saatuja vuokratuloja. Korko- ja osinkotulot otetaan tulona huomioon, jos ruokakunnan jäsenen korko- ja osinkotulot yhteensä ylittävät viisi euroa kuukaudessa. Korkotuloja arvioitaessa jokaisen ruokakunnan jäsenen talletuksista vähennetään käyttövaroina 2 000 euroa. Metsätalouden tulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrottuna metsän pinta-alalla. Pysyviä kuukausituloja määriteltäessä voidaan käyttää muun luotettavan selvityksen puuttuessa perusteena henkilön veronalaisen ansio- ja pääomatulojen yhteismäärää viimeksi toimitetussa verotuksessa.

25 §

Kansaneläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on myös oikeus saada pyynnöstä salassapitosäännösten ja tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta käsiteltävänä olevan asian ratkaisemista varten välttämättömät tiedot rahalaitoksilta koskien asumistuenhakijaa tai -saajaa tai muita ruokakuntaan kuuluvia sekä kuolinpesää, jossa asumistuenhakija tai -saaja tai muu ruokakuntaan kuuluva on osakkaana, jollei riittäviä tietoja ja selvityksiä muutoin saada ja on perusteltua syytä epäillä etuuden hakijan tai saajan antamien tietojen riittävyyttä tai luotettavuutta eikä hän ole antanut suostumustaan tietojen saamiseen. Pyyntö tietojen saamiseksi tulee esittää kirjallisena, ja ennen pyynnön esittämistä hakijalle tai saajalle on annettava siitä tieto.

25 §

Kansaneläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on myös oikeus saada pyynnöstä salassapitosäännösten ja *muiden* tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta käsiteltävänä olevan tämän lain mukaisen asian ratkaisemista varten välttämättömät tiedot rahalaitoksilta koskien asumistuenhakijaa tai -saajaa tai muita ruokakuntaan kuuluvia, jollei riittäviä tietoja ja selvityksiä muutoin saada ja on perusteltua syytä epäillä etuuden hakijan tai saajan antamien tietojen riittävyyttä tai luotettavuutta eikä tämä ole antanut suostumustaan tietojen saamiseen. Pyyntö tietojen saamiseksi tulee esittää kirjallisena. Ennen pyynnön esittämistä hakijalle tai saajalle on annettava siitä tieto.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2008.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

12.

Laki**maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain 19 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjien luopumistuesta 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1293/1994) 19 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 581/2007, seuraavasti:

Voimaan tuleva laki

19 §

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, muutetaan:

1) luopumistuen täydennysosaa 1 päivänä kesäkuuta 2001 saavan henkilön täydennysosa mainitusta ajankohdasta kansaneläkelain 24 ja 42 b §:n muuttamisesta annetun lain (1224/2000) mukaisesti;

2) luopumistuen täydennysosaa 1 päivänä maaliskuuta 2005 saavan henkilön täydennysosa mainitusta ajankohdasta kansaneläkelain 24 ja 42 b §:n muuttamisesta annetun lain (1023/2004) mukaisesti;

3) luopumistuen täydennysosaa 1 päivänä syyskuuta 2006 saavan henkilön täydennysosa mainitusta ajankohdasta kansaneläkelain 24 ja 42 b §:n muuttamisesta annetun lain (940/2005) mukaisesti; ja

4) luopumistuen täydennysosaa 1 päivänä tammikuuta 2008 saavan henkilön täydennysosa mainitusta ajankohdasta kansaneläkelain (568/2007) 19 §:n mukaisesti.

Ehdotus

19 §

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, muutetaan luopumistuen täydennysosaa 1 päivänä tammikuuta 2008 saavan henkilön täydennysosa mainitusta ajankohdasta kansaneläkelain 19 §:n mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tässä laissa tarkoitettu luopumistuen täydennysosa muutetaan ilman hakemusta. Muuttamisesta annetaan pyynnöstä päätös. Täydennysosaa ei muuttamisen yhteydessä tarkisteta.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

13.

Laki**maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain 16 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun lain (1317/1990) 16 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 582/2007, seuraavasti:

Voimaan tuleva laki

16 §

Sen estämättä, mitä 1, 3 ja 4 momentissa säädetään, muutetaan:

1) sukupolvenvaihdoseläkkeen täydennysosaa 1 päivänä kesäkuuta 2001 saavan henkilön täydennysosa mainitusta ajankohdasta kansaneläkelain 24 ja 42 b §:n muuttamisesta annetun lain (1224/2000) mukaisesti;

2) sukupolvenvaihdoseläkkeen täydennysosaa 1 päivänä maaliskuuta 2005 saavan henkilön täydennysosa mainitusta ajankohdasta kansaneläkelain 24 ja 42 b §:n muuttamisesta annetun lain (1023/2004) mukaisesti;

3) sukupolvenvaihdoseläkkeen täydennysosaa 1 päivänä syyskuuta 2006 saavan henkilön täydennysosa mainitusta ajankohdasta kansaneläkelain 24 ja 42 b §:n muuttamisesta annetun lain (940/2005) mukaisesti; ja

4) sukupolvenvaihdoseläkkeen täydennysosaa 1 päivänä tammikuuta 2008 saavan henkilön täydennysosa mainitusta ajankohdasta kansaneläkelain (568/2007) 19 §:n mukaisesti.

Ehdotus

16 §

Sen estämättä, mitä 1, 3 ja 4 momentissa säädetään, muutetaan sukupolvenvaihdoseläkkeen täydennysosaa 1 päivänä tammikuuta 2008 saavan henkilön täydennysosa mainitusta ajankohdasta kansaneläkelain (568/2007) 19 §:n mukaisesti.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .*

Tässä laissa tarkoitettu sukupolvenvaihdoseläkkeen täydennysosa muutetaan ilman hakemusta. Muuttamisesta annetaan pyynnöstä päätös. Täydennysosaa ei muuttamisen yhteydessä tarkisteta.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

14.

Laki

työntekijän eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 19 päivänä toukokuuta 2006 annetun työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:n 2 momentin 3 ja 4 kohta, 23 §, 25 §:n 1 momentin 2 kohta sekä 4 ja 5 momentti, 34 §:n 1 momentti, 55 §:n 2 momentin 2 kohta, 74 §:n 5 momentti, 76 §:n 1 momentti, 91 §:n 1 momentti, 120 §:n 1 momentti, 131 §:n 2 momentti, 158 §:n 2 momentti ja 159 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 2 momentin 3 ja 4 kohta sekä 25 §:n 4 momentti laissa 1274/2006 ja 120 §:n 1 momentti laissa 1292/2006, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Työeläkelait

Julkisten alojen työeläkelakeja ovat

3) evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaki (298/1966) ja evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelaki (258/1970);

4) ortodoksisesta kirkkokunnasta annettuun lakiin (521/1969) perustuvat eläkesäännökset;

23 §

Työkyvyttömyyseläke osa-aikaeläkkeen jälkeen

Jos osa-aikaeläkettä saavalle työntekijälle myönnetään työkyvyttömyyseläke samalle ajalle, jolta on jo maksettu osa-aikaeläkettä, osa-aikaeläke otetaan huomioon työkyvyttömyyseläkkeen osasuorituksena.

Ehdotus

3 §

Työeläkelait

Julkisten alojen työeläkelakeja ovat:

3) evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaki (/);

4) ortodoksisesta kirkosta annettu laki (985/2006);

23 §

Työkyvyttömyyseläke ja vanhuuseläke osa-aikaeläkkeen jälkeen

Jos osa-aikaeläkettä saavalle työntekijälle myönnetään työkyvyttömyyseläke tai vanhuuseläke samalle ajalle, jolta on jo maksettu osa-aikaeläkettä, osa-aikaeläke otetaan huomioon työkyvyttömyyseläkkeen tai vanhuuseläkkeen osasuorituksena.

25 §

Oikeus työeläkekuntoutukseen

Alle 63-vuotiaalla työntekijällä on oikeus saada työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn parantamiseksi tarkoituksenmukaista ammatillista kuntoutusta, jos:

2) työntekijällä on työskentelystä saatuja ansioita siten, että hänen 76 §:ssä tarkoitetut tulevan ajan ansionsa ovat vähintään 25 133,40 euroa; ja

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut tulevan ajan ansiot määräytyvät samoin kuin silloin, jos työntekijä olisi tullut työkyvyttömäksi kuntoutushakemuksen tullessa vireille. *Ansioita määrättäessä ei kuitenkaan oteta huomioon palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevia tuloja tai 76 §:n 4 momentissa tarkoitettuja tuloja.*

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisen työntekijän kuntoutukseen, joka on 35 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla työkyvytön. Tällöin tulevan ajan ansiot määräytyvät samoin kuin hänen työkyvyttömyyseläkkeessään.

34 §

Kuntoutusta koskevat muut säännökset

Mitä tässä laissa säädetään työkyvyttömyyseläkkeen hakemisesta, määräytymisestä entisin perustein, kertakorotuksesta, palkka- ja hintatason muutosten huomioon ottamisesta, ensisijaisten etuuksien vähentämisestä, maksamisesta, työkyvyttömyyseläkkeen tarkistamisesta ja määrän muuttamisesta, viivästyskorotuksesta, takaisinperinnästä, tietojen antamisesta ja saamisesta, muutoksenhausta ja työkyvyttömyyseläk-

25 §

Oikeus työeläkekuntoutukseen

Alle 63-vuotiaalla työntekijällä on oikeus saada työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn parantamiseksi tarkoituksenmukaista ammatillista kuntoutusta, jos:

2) työntekijällä on työskentelystä saatuja *vakuutettuja työansioita* 76 §:ssä tarkoitettuna tulevan ajan tarkasteluaikana vähintään 25 133,40 euroa; ja

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu tulevan ajan *tarkasteluaika* määräytyy siten kuin työntekijä olisi tullut työkyvyttömäksi kuntoutushakemuksen tullessa vireille.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisen työntekijän kuntoutukseen, joka on 35 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla työkyvytön. Tällöin *1 momentin 2 kohdassa* tarkoitetut ansiot määräytyvät samoin kuin *tulevan ajan ansiot* hänen työkyvyttömyyseläkkeessään.

34 §

Kuntoutusta koskevat muut säännökset

Mitä tässä laissa säädetään työkyvyttömyyseläkkeen hakemisesta, määräytymisestä entisin perustein, kertakorotuksesta, palkka- ja hintatason muutosten huomioon ottamisesta, ensisijaisten etuuksien vähentämisestä, maksamisesta, työkyvyttömyyseläkkeen tarkistamisesta ja määrän muuttamisesta, viivästyskorotuksesta, takaisinperinnästä, tietojen antamisesta ja saamisesta, muutoksenhausta ja työkyvyttömyyseläk-

keen saajan ilmoitusvelvollisuudesta, koskee kuntoutusrahaa ja kuntoutuskorotusta sekä niiden saajaa, jollei tässä laissa muuta säädetä.

keen saajan ilmoitusvelvollisuudesta, koskee kuntoutusrahaa, kuntoutuskorotusta sekä niiden saajaa, jollei tässä laissa muuta säädetä. *Aiheettomasti maksetut ammatillisen kuntoutuksen kustannusten korvaukset voidaan periä takaisin siten kuin tässä laissa säädetään aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperinnästä.*

55 §

Lesken eläkeoikeus

Leskeneläkkeeseen on oikeus myös sellaisella leskellä, jonka avioliitto on solmittu ennen kuin leski oli täyttänyt 50 vuotta ja edunjähtäjä 65 vuotta ja avioliitto oli jatkunut vähintään viisi vuotta, jos:

2) leski sai edunjähtäjän kuollessa työeläkelain tai kansaneläkelain (347/1956) mukaista työkyvyttömyyseläkettä, joka oli jatkunut vähintään kolmen vuoden ajan.

55 §

Lesken eläkeoikeus

Leskeneläkkeeseen on oikeus myös sellaisella leskellä, jonka avioliitto on solmittu ennen kuin leski on täyttänyt 50 vuotta ja edunjähtäjä 65 vuotta ja avioliitto jatkunut vähintään viisi vuotta, jos:

2) leski sai edunjähtäjän kuollessa työeläkelain tai kansaneläkelain (568/2007) mukaista työkyvyttömyyseläkettä, joka oli jatkunut vähintään kolmen vuoden ajan.

74 §

Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat

Etuuden perusteena olevan tulon perusteella ei kartu eläkettä siltä ajalta, jolta työntekijä on saanut työeläkelakien mukaisista muuta eläkettä kuin osa-aika- tai perhe-eläkettä.

74 §

Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat

Etuuden perusteena olevan tulon perusteella ei kartu eläkettä siltä ajalta, jolta työntekijä on saanut työeläkelakien mukaisista eläkettä, *vastaavaa ulkomaista etuutta taikka kansainvälisen järjestön tai Euroopan yhteisöjen toimielimen palvelukseen perustuvaa etuutta. Osa-aika- ja perhe-eläkkeen ajalta eläkettä karttuu kuitenkin myös etuuden perusteena olevan tulon perusteella.*

76 §

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot (tulevan ajan ansio) määrätään niiden työeläkelakien mukaisten työansioden ja 74 §:ssä tarkoitettujen palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevien tulojen perusteella, jotka työntekijällä on ollut työkyvyttömyyden alkamisvuotta edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana (tarkasteluaika). Tulevan ajan ansio on kuukautta kohden näiden tarkasteluaikana saatujen työansioden, palkattoman ajan etuuksien perusteena olevien tulojen ja 4 momentissa tarkoitettujen tulojen summa jaettuna kuudellakymmenellä.

76 §

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot (tulevan ajan ansio) määrätään niiden työeläkelakien mukaisten työansioden ja 74 §:ssä tarkoitettujen palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevien tulojen perusteella, jotka työntekijällä on ollut työkyvyttömyyden alkamisvuotta edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana (tarkasteluaika). *Tulevan ajan ansioihin luetaan myös tarkasteluaikana maksetun työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansio ja osa-aikaeläkkeen ansionalenema.* Tulevan ajan ansio on kuukautta kohden näiden tarkasteluaikana saatujen työansioden, palkattoman ajan etuuksien perusteena olevien tulojen, *työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansion, osa-aikaeläkkeen ansionaleneman* ja 4 momentissa tarkoitettujen tulojen summa jaettuna kuudellakymmenellä.

91 §

Leskeneläkkeen vähentäminen erityistilanteissa

Leskeneläkettä vähennettäessä otetaan lesken hakemuksesta työeläkkeiden asemesta huomioon hänen saamansa keskimääräiset ansiotulot ja niihin perustuvat etuudet sekä osatyökyvyttömyyseläke, jos:

- 1) leski ei saa omaan työhön perustuvaa työeläkettä tai jos leski saa osatyökyvyttömyyseläkettä;
- 2) leski on tehnyt asiasta hakemuksen viiden vuoden kuluessa edunjättäjän kuolemasta tai silloin, kun leskeneläkettä vähennetään ensimmäisen kerran; ja

91 §

Leskeneläkkeen vähentäminen erityistilanteissa

Leskeneläkettä vähennettäessä otetaan lesken hakemuksesta työeläkkeiden asemesta huomioon hänen saamansa keskimääräiset ansiotulot ja niihin perustuvat etuudet sekä osatyökyvyttömyyseläke *tai osa-aikaeläke*, jos:

- 1) leski ei saa omaan työhön perustuvaa työeläkettä tai jos leski saa osatyökyvyttömyyseläkettä *tai osa-aikaeläkettä*;
- 2) leski on tehnyt asiasta hakemuksen viiden vuoden kuluessa edunjättäjän kuolemasta tai silloin, kun leskeneläkettä vähennetään ensimmäisen kerran; ja

3) mainitut ansiotulot ja niihin perustuvat etuudet sekä osatyökyvyttömyyseläke, kun ansiotuloista otetaan huomioon 60 prosenttia, ovat yhteensä vähintään 25 prosenttia pienemmät kuin lesken 88 §:n mukaisesti määrätty eläke.

3) mainitut ansiotulot ja niihin perustuvat etuudet sekä osatyökyvyttömyyseläke tai *osa-aikaeläke*, kun ansiotuloista otetaan huomioon 60 prosenttia, ovat yhteensä vähintään 25 prosenttia pienemmät kuin lesken 88 §:n mukaisesti määrätty eläke.

120 §

Eläkkeen maksaminen Kansaneläkelaitokselle tai työttömyyskassalle

Jos työntekijä on väliaikaisesti saanut Kansaneläkelaitoksen maksamaa eläkettä kansaneläkelain 45 §:n mukaan tai edellä mainittua eläkettä ja eläkkeensaajien asumistukilain (591/1978) 1 §:n mukaista asumistukea samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään muutoksenhaun perusteella tämän lain mukainen eläke takautuvasti, eläkelaitoksen on maksettava takautuva eläke Kansaneläkelaitoksen vaatimuksesta sille siltä osin kuin se vastaa määrältään Kansaneläkelaitoksen samalta ajalta liikaa maksaman etuuden määrää.

120 §

Eläkkeen maksaminen Kansaneläkelaitokselle tai työttömyyskassalle

Jos työntekijä on väliaikaisesti saanut Kansaneläkelaitoksen maksamaa eläkettä kansaneläkelain 72 §:n mukaan tai edellä mainittua eläkettä ja *eläkkeensaajan* asumistuesta annetun lain (571/2007) 8 §:n mukaista asumistukea samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään muutoksenhaun perusteella tämän lain mukainen eläke takautuvasti, eläkelaitoksen on maksettava takautuva eläke Kansaneläkelaitoksen vaatimuksesta sille siltä osin kuin se vastaa määrältään Kansaneläkelaitoksen samalta ajalta liikaa maksaman etuuden määrää.

131 §

Perustevalitus maksuunpanosta

Jos perustevalitus tehdään ulosmittauksen takia, on lisäksi voimassa, mitä verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annettussa laissa (367/1961) säädetään perustevalituksesta.

131 §

Perustevalitus maksuunpanosta

Jos perustevalitus tehdään ulosmittauksen takia, on lisäksi voimassa, mitä verojen ja maksujen *täytäntöönpanosta annetussa laissa* (206/2007) säädetään perustevalituksesta.

158 §

Työeläkevakuutusmaksun vanhentuminen

Jos työntekijälle lisätään hänen selvityksensä perusteella 75 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla tai muulla perusteella takautuvasti yli viisi vuotta vanhoja eläkkeeseen oikeuttavia työansioita, eläkelaitoksen on määrättävä näiden työansioiden perusteella työeläkevakuutusmaksu kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona kyseisen työsuhteen työeläkevakuutusmaksu olisi vakuutusehtojen mukaan erääntynyt maksettavaksi. Tilapäisen työnantajan työeläkevakuutusmaksu on kuitenkin määrättävä kymmenen vuoden kuluessa palkanmaksuvuotta seuraavan vuoden alusta lukien.

159 §

Työeläkevakuutusmaksun ulosottokelpoisuus

Eläkelaitoksen tämän lain perusteella määräämä työeläkevakuutusmaksu ja 163 §:ssä sekä 186 §:n 5 momentissa tarkoitettu korotettu työeläkevakuutusmaksu saadaan viivästyskorkoineen ulosmitata ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen *perimisestä ulosotto*toimin annetussa laissa säädetään.

158 §

Työeläkevakuutusmaksun vanhentuminen

Jos työntekijälle lisätään hänen selvityksensä perusteella 75 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla tai muulla perusteella takautuvasti yli viisi vuotta vanhoja eläkkeeseen oikeuttavia työansioita, eläkelaitoksen on määrättävä näiden työansioiden perusteella työeläkevakuutusmaksu kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona kyseisen työsuhteen työeläkevakuutusmaksu olisi vakuutusehtojen mukaan erääntynyt maksettavaksi. Tilapäisen työnantajan työeläkevakuutusmaksu on kuitenkin määrättävä kymmenen vuoden kuluessa palkanmaksuvuotta seuraavan vuoden alusta lukien.

159 §

Työeläkevakuutusmaksun ulosottokelpoisuus

Eläkelaitoksen tämän lain perusteella määräämä työeläkevakuutusmaksu ja 163 §:ssä sekä 186 §:n 5 momentissa tarkoitettu korotettu työeläkevakuutusmaksu saadaan viivästyskorkoineen ulosmitata ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen *täytäntöönpanosta* annetussa laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

15.

Laki**työntekijän eläkelain voimaanpanolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä toukokuuta 2006 annetun työntekijän eläkelain voimaanpanolain (396/2006) 5 §:n 3, 5 ja 7 momentti, 13 §:n 1 momentti ja 28 §:n 1 momentti sekä lisätään 8 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

5 §

Eläkelaitokset ovat yhteisesti vastuussa maksetusta täydennysmäärästä siten kuin työntekijän eläkelain 179 §:n 2 momentissa säädetään.

Jos 4 momentissa tarkoitettu erityinen kuolevuusperuste tuottaa merkittävästi ylijäämää, se on käytettävä työntekijän eläkelain 179 §:n mukaisten yhteisesti kustannettavien etuuksien kustantamiseen. Jos erityinen kuolevuusperuste tuottaa merkittävästi alijäämää, työeläkelaitokset vastaavat siitä yhteisesti työntekijän eläkelain 179 §:n 2 momentin mukaisesti.

Täydennysmäärän laskuperusteet vahvistetaan työntekijän eläkelain 168 §:n mukaisesti.

8 §

Ehdotus

5 §

Eläkelaitokset ovat yhteisesti vastuussa maksetusta täydennysmäärästä siten kuin työntekijän eläkelain 179 §:n 3 momentissa säädetään.

Jos 4 momentissa tarkoitettu erityinen kuolevuusperuste tuottaa merkittävästi ylijäämää, se on käytettävä työntekijän eläkelain 179 §:n mukaisten yhteisesti kustannettavien etuuksien kustantamiseen. Jos erityinen kuolevuusperuste tuottaa merkittävästi alijäämää, työeläkelaitokset vastaavat siitä yhteisesti työntekijän eläkelain 179 §:n 3 momentin mukaisesti.

Täydennysmäärän laskuperusteet vahvistetaan työntekijän eläkelain 166 §:n mukaisesti.

8 §

Työntekijän eläkelain 75 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetun eläkeotteen toimittaneen eläkelaitoksen sijasta 31 päivään joulukuuta 2012 asti eläkeotteella ilmoitettujen yksityisten alojen työeläkelakien mukaisten työansioden oikeellisuuden selvittää ja selvityksen perusteella päätöksen antaa se

eläkelaitos, joka on järjestänyt eläketurvan selvityksen kohteena olevasta työstä. Otteen toimittanut eläkelaitos siirtää asian toimivaltaisen eläkelaitoksen käsiteltäväksi.

13 §

Jos eläketapahtuma sattuu vuosina 2006–2009, tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan vuoden 2004 työansiona huomioon vuosiansioksi muutettuna se eläkepalkka, jonka perusteella tulevan ajan eläkeosuus olisi laskettu, jos työntekijä olisi tullut työkyvyttömäksi 31 päivänä joulukuuta 2004, ja vuoden 2005 työansiot otetaan huomioon siten kuin työntekijän eläkelain 76–78 §:ssä säädetään. Tällöin tarkasteluaikana käytetään vastaavasti tulevan ajan ansion perusteena huomioon otettavien vuosien määrää. Jos eläketapahtuma sattuu vuonna 2010, otetaan vuoden 2005 työansiot huomioon siten kuin työntekijän eläkelain 68 ja 76–78 §:ssä sekä 80 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään ja tarkasteluaika määrätään vastaavasti vuosien 2005–2010 perusteella. Työntekijän eläkelain 25 §:n 1 momentin 2 kohdassa *tai 2 momentissa* tarkoitettua ansioedellytystä määrättäessä otetaan huomioon työansioita kuntoutushakemuksen vireille tuloa edeltävän viiden kalenterivuoden ajalta.

13 §

Jos eläketapahtuma sattuu vuosina 2006–2009, tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan vuoden 2004 työansiona huomioon vuosiansioksi muutettuna se eläkepalkka, jonka perusteella tulevan ajan eläkeosuus olisi laskettu, jos työntekijä olisi tullut työkyvyttömäksi 31 päivänä joulukuuta 2004, ja vuoden 2005 työansiot otetaan huomioon siten kuin työntekijän eläkelain 76–78 §:ssä säädetään. Tällöin tarkasteluaikana käytetään vastaavasti tulevan ajan ansion perusteena huomioon otettavien vuosien määrää. Jos eläketapahtuma sattuu vuonna 2010, otetaan vuoden 2005 työansiot huomioon siten kuin työntekijän eläkelain 68 ja 76–78 §:ssä sekä 80 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään ja tarkasteluaika määrätään vastaavasti vuosien 2005–2010 perusteella. Työntekijän eläkelain 25 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua ansioedellytystä määrättäessä otetaan huomioon työansioita kuntoutushakemuksen vireille tuloa edeltävän viiden kalenterivuoden ajalta.

28 §

Ennen vuotta 1950 syntyneellä pitkäaikaisesti työttömällä työntekijällä on oikeus työttömyyseläkkeeseen siten kuin työntekijän eläkelain voimaan tullessa voimassa olevien työsuhde-eläkelakien, niiden muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännöksissä ja mainittujen voimaantulosäännösten muuttamisesta annetuissa laeissa säädetään. Muilta osin työttömyyseläkkeeseen ja sen saajaan sovelletaan, mitä työntekijän eläkelain voimaan tullessa voi-

28 §

Ennen vuotta 1950 syntyneellä pitkäaikaisesti työttömällä työntekijällä on oikeus työttömyyseläkkeeseen siten kuin työntekijän eläkelain voimaan tullessa voimassa olevien työsuhde-eläkelakien, niiden muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännöksissä ja mainittujen voimaantulosäännösten muuttamisesta annetuissa laeissa säädetään. Muilta osin työttömyyseläkkeeseen ja sen saajaan sovelletaan, mitä työntekijän eläkelain voimaan tullessa voi-

massa olevan TEL-lain 4 c §:ssä, 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja 3 momentissa ja 17 b §:n 3 momentissa säädetä.

massa olevan TEL-lain 4 c §:ssä, 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja 3 momentissa, 10 d §:ssä ja 17 b §:n 3 momentissa säädetään

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
ta 20 .*

16.

Laki**yrittäjän eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun yrittäjän eläkelain (1272/2006) 20 §, 22 §:n 1 momentin 2 kohta sekä 4 ja 5 momentti, 31 §:n 1 momentti, 52 §:n 2 momentin 2 kohta, 68 §:n 5 momentti, 70 §:n 1 momentti, 84 §:n 1 momentti, 120 §:n 1 momentti, 127 §:n 2 momentti ja 151 §:n 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

20 §

Työkyvyttömyyseläke osa-aikaeläkkeen jälkeen

Jos osa-aikaeläkettä saavalle yrittäjälle myönnetään työkyvyttömyyseläke samalle ajalle, jolta on jo maksettu osa-aikaeläkettä, osa-aikaeläke otetaan huomioon työkyvyttömyyseläkkeen osasuorituksena.

22 §

Oikeus työeläkekuntoutukseen

Alle 63-vuotiaalla yrittäjällä on oikeus saada työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn parantamiseksi tarkoituksenmukaista ammatillista kuntoutusta, jos:

2) hänellä on työskentelystä saatuja ansiota siten, että hänen 70 §:ssä tarkoitetut tulevan ajan ansionsa ovat vähintään 25 133,40 euroa; ja

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut tulevan ajan ansiot määräytyvät samoin kuin silloin, jos yrittäjä olisi tullut työky-

Ehdotus

20 §

Työkyvyttömyyseläke ja vanhuuseläke osa-aikaeläkkeen jälkeen

Jos osa-aikaeläkettä saavalle yrittäjälle myönnetään työkyvyttömyyseläke tai vanhuuseläke samalle ajalle, jolta on jo maksettu osa-aikaeläkettä, osa-aikaeläke otetaan huomioon työkyvyttömyyseläkkeen tai vanhuuseläkkeen osasuorituksena.

22 §

Oikeus työeläkekuntoutukseen

Alle 63-vuotiaalla yrittäjällä on oikeus saada työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn parantamiseksi tarkoituksenmukaista ammatillista kuntoutusta, jos:

2) hänellä on työskentelystä saatuja vakuutettuja työansioita 70 §:ssä tarkoitettuna tulevan ajan tarkasteluaikana vähintään 25 133,40 euroa; ja

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu tulevan ajan tarkasteluaika määräytyy siten kuin yrittäjä olisi tullut työkyvyttömäksi

vyttömäksi kuntoutushakemuksen tullessa vireille. *Ansioita määrättäessä ei kuitenkaan oteta huomioon palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevia tuloja tai 70 §:n 5 momentissa tarkoitettuja tuloja.*

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisen yrittäjän kuntoutukseen, joka on 32 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla työkyvytön. Tällöin tulevan ajan ansiot määräytyvät samoin kuin hänen työkyvyttömyyseläkkeessään.

31 §

Kuntoutusta koskevat muut säännökset

Mitä tässä laissa säädetään työkyvyttömyyseläkkeen hakemisesta, määräytymisestä entisin perustein, kertakorotuksesta, palkka- ja hintatason muutosten huomioon ottamisesta, ensisijaisten etuuksien vähentämisestä, maksamisesta, työkyvyttömyyseläkkeen tarkistamisesta ja määrän muuttamisesta, viivästyskorotuksesta, takaisinperinnästä, tietojen antamisesta ja saamisesta, muutoksenhausta ja työkyvyttömyyseläkkeen saajan ilmoitusvelvollisuudesta, koskee kuntoutusrahaa ja kuntoutuskorotusta sekä niiden saajaa, jollei tässä laissa muuta säädetä.

52 §

Lesken eläkeoikeus

Leskeneläkkeeseen on oikeus myös sellaisella leskellä, jonka avioliitto on solmittu ennen kuin leski oli täyttänyt 50 vuotta ja edunjähtäjä 65 vuotta ja avioliitto oli jatkunut vähintään viisi vuotta, jos:

kuntoutushakemuksen tullessa vireille.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisen työntekijän kuntoutukseen, joka on 35 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla työkyvytön. Tällöin 2 kohdassa tarkoitettut ansiot määräytyvät samoin kuin tulevan ajan ansiot hänen työkyvyttömyyseläkkeessään.

31 §

Kuntoutusta koskevat muut säännökset

Mitä tässä laissa säädetään työkyvyttömyyseläkkeen hakemisesta, määräytymisestä entisin perustein, kertakorotuksesta, palkka- ja hintatason muutosten huomioon ottamisesta, ensisijaisten etuuksien vähentämisestä, maksamisesta, työkyvyttömyyseläkkeen tarkistamisesta ja määrän muuttamisesta, viivästyskorotuksesta, takaisinperinnästä, tietojen antamisesta ja saamisesta, muutoksenhausta ja työkyvyttömyyseläkkeen saajan ilmoitusvelvollisuudesta, koskee kuntoutusrahaa, kuntoutuskorotusta sekä niiden saajaa, jollei tässä laissa muuta säädetä. *Aiheettomasti maksetut ammatillisen kuntoutuksen kustannusten korvaukset voidaan periä takaisin siten kuin tässä laissa säädetään aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperinnästä.*

52 §

Lesken eläkeoikeus

Leskeneläkkeeseen on oikeus myös sellaisella leskellä, jonka avioliitto on solmittu ennen kuin leski on täyttänyt 50 vuotta ja edunjähtäjä 65 vuotta ja avioliitto jatkunut vähintään viisi vuotta, jos:

2) leski sai edunjättäjän kuollessa työeläkelain tai kansaneläkelain (347/1956) mukaista työkyvyttömyyseläkettä, joka oli jatkunut vähintään kolmen vuoden ajan.

2) leski sai edunjättäjän kuollessa työeläkelain tai kansaneläkelain (568/2007) mukaista työkyvyttömyyseläkettä, joka oli jatkunut vähintään kolmen vuoden ajan.

68 §

Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat

Etuuden perusteena olevan tulon perusteella ei kartu eläkettä siltä ajalta, jolta yrittäjä on saanut työeläkelakien mukaista muuta eläkettä kuin osa-aika- tai perhe-eläkettä.

68 §

Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat

Etuuden perusteena olevan tulon perusteella ei kartu eläkettä siltä ajalta, jolta yrittäjä on saanut työeläkelakien mukaista eläkettä taikka vastaavaa ulkomaista etuutta tai kansainvälisen järjestön tai Euroopan yhteisöjen toimielimen palvelukseen perustuvaa etuutta. Osa-aika- ja perhe-eläkkeen ajalta eläkettä karttuu kuitenkin myös etuuden perusteena olevan tulon perusteella.

70 §

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot (tulevan ajan ansio) määrätään niiden työansioden sekä palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevien tulojen perusteella, jotka yrittäjällä on ollut työkyvyttömyyden alkamisvuotta edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana (tarkasteluaika). Tulevan ajan ansio on kuukautta kohden näiden tarkasteluaikana saatujen työansioden, palkattoman ajan etuuksien perusteena olevien tulojen ja 5 momentissa tarkoitettujen tulojen summa jaettuna kuudellakymmenellä.

70 §

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot (tulevan ajan ansio) määrätään niiden työansioden sekä palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevien tulojen perusteella, jotka yrittäjällä on ollut työkyvyttömyyden alkamisvuotta edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana (tarkasteluaika). Tulevan ajan ansioihin luetaan myös tarkasteluaikana maksetun työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansio ja osa-aikaeläkkeen ansionalenema. Tulevan ajan ansio on kuukautta kohden näiden tarkasteluaikana saatujen työansioden, palkattoman ajan etuuksien perusteena olevien tulojen, työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansion, osa-aikaeläkkeen ansionaleneman ja 5 momentissa tarkoitettujen tulojen summa jaettuna kuudellakymmenellä.

84 §

Leskeneläkkeen vähentäminen erityistilanteissa

Leskeneläkettä vähennettäessä otetaan lesken hakemuksesta työeläkkeiden asemesta huomioon hänen saamansa keskimääräiset ansiotulot ja niihin perustuvat etuudet sekä osatyökyvyttömyyseläke, jos:

1) leski ei saa omaan työhön perustuva työeläkettä tai jos leski saa osatyökyvyttömyyseläkettä;

2) leski on tehnyt asiasta hakemuksen viiden vuoden kuluessa edunjättäjän kuolemasta tai silloin, kun lesken eläkettä vähennetään ensimmäisen kerran; ja

3) mainitut ansiotulot ja niihin perustuvat etuudet sekä osatyökyvyttömyyseläke, kun ansiotuloista otetaan huomioon 60 prosenttia, ovat yhteensä vähintään 25 prosenttia pienemmät kuin lesken 81 §:n mukaisesti määrätty eläke.

84 §

Leskeneläkkeen vähentäminen erityistilanteissa

Leskeneläkettä vähennettäessä otetaan lesken hakemuksesta työeläkkeiden asemesta huomioon hänen saamansa keskimääräiset ansiotulot ja niihin perustuvat etuudet sekä osatyökyvyttömyyseläke tai osa-aikaeläke, jos:

1) leski ei saa omaan työhön perustuva työeläkettä tai jos leski saa osatyökyvyttömyyseläkettä tai osa-aikaeläkettä;

2) leski on tehnyt asiasta hakemuksen viiden vuoden kuluessa edunjättäjän kuolemasta tai silloin, kun leskeneläkettä vähennetään ensimmäisen kerran; ja

3) mainitut ansiotulot ja niihin perustuvat etuudet sekä osatyökyvyttömyyseläke tai osa-aikaeläke, kun ansiotuloista otetaan huomioon 60 prosenttia, ovat yhteensä vähintään 25 prosenttia pienemmät kuin lesken 88 §:n mukaisesti määrätty eläke.

120 §

Työeläkevakuutusmaksun ulosottokelpoisuus

Eläkelaitoksen tämän lain perusteella määräämä työeläkevakuutusmaksu ja 122 §:ssä sekä 143 §:n 3 momentissa tarkoitettu korotettu työeläkevakuutusmaksu saadaan viivästyskorkoineen ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

120 §

Työeläkevakuutusmaksun ulosottokelpoisuus

Eläkelaitoksen tämän lain perusteella määräämä työeläkevakuutusmaksu ja 122 §:ssä sekä 143 §:n 3 momentissa tarkoitettu korotettu työeläkevakuutusmaksu saadaan viivästyskorkoineen ulosmittata ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

127 §

Perustevalitus maksuunpanosta

Jos perustevalitus tehdään ulosmittauksen takia, on lisäksi voimassa, mitä verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa säädetään perustevalituksesta.

127 §

Perustevalitus maksuunpanosta

Jos perustevalitus tehdään ulosmittauksen takia, on lisäksi voimassa, mitä verojen ja maksujen *täytäntöönpanosta* annetussa laissa säädetään perustevalituksesta.

151 §

Eläketurvakeskuksen ja eläkelaitoksen oikeus saada tietoja valvontaa varten

Eläketurvakeskuksella on oikeus saada 2 momentissa tarkoitetut tiedot, vaikka se ei olisi tietopyynnössään yksilöinyt joukkotietona valvontakäsittelyyn otettavia yrityksiä tai yrittäjiä, vaikka valvontakäsittely ei olisi vielä vireillä ja vaikka verotusta ei olisi vielä vahvistettu. Valvontatehtävän täytäntöönpanoa varten Eläketurvakeskuksella on oikeus yhdistää ja käsitellä 2 momentissa tarkoitettuja henkilötietoja. Yhdistettyjä tietoja voidaan säilyttää viisi vuotta, kuitenkin enintään valvontakäsittelyn päättymiseen saakka. Yhdistettyjä tietoja ei saa luovuttaa edelleen.

151 §

Eläketurvakeskuksen ja eläkelaitoksen oikeus saada tietoja valvontaa varten

Eläketurvakeskuksella on oikeus saada 2 momentissa tarkoitetut tiedot, vaikka se ei olisi tietopyynnössään yksilöinyt joukkotietona valvontakäsittelyyn otettavia yrityksiä tai yrittäjiä, vaikka valvontakäsittely ei olisi vielä vireillä ja vaikka verotusta ei olisi vielä vahvistettu. Valvontatehtävän täytäntöönpanoa varten Eläketurvakeskuksella on oikeus yhdistää ja käsitellä *1 ja 2* momentissa tarkoitettuja henkilötietoja. Yhdistettyjä tietoja voidaan säilyttää viisi vuotta, kuitenkin enintään valvontakäsittelyn päättymiseen saakka. Yhdistettyjä tietoja ei saa luovuttaa edelleen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

17.

Laki**yrittäjän eläkelain voimaanpanolain 28 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrittäjän eläkelain voimaanpanosta 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1273/2006) 28 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

28 §

Ennen vuotta 1950 syntyneellä pitkäaikaisesti työttömällä yrittäjällä on oikeus työttömyyseläkkeeseen siten kuin yrittäjän eläkelain voimaan tullessa voimassa olleissa YEL-lain, sen muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännöksissä ja mainittujen voimaantulosäännösten muuttamisesta annetuissa laeissa säädetään. Muilta osin työttömyyseläkkeeseen ja sen saajaan sovelletaan, mitä yrittäjän eläkelain voimaan tullessa voimassa olevien YEL-lain 17 §:ssä ja TEL:n 4 c §:ssä, 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja 3 momentissa, 10 d §:n 7 momentissa ja 17 b §:n 3 momentissa säädetään.

Ehdotus

28 §

Ennen vuotta 1950 syntyneellä pitkäaikaisesti työttömällä yrittäjällä on oikeus työttömyyseläkkeeseen siten kuin yrittäjän eläkelain voimaan tullessa voimassa olleissa YEL-lain, sen muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännöksissä ja mainittujen voimaantulosäännösten muuttamisesta annetuissa laeissa säädetään. Muilta osin työttömyyseläkkeeseen ja sen saajaan sovelletaan, mitä yrittäjän eläkelain voimaan tullessa voimassa olevien YEL-lain 17 §:ssä ja TEL:n 4 c §:ssä, 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja 3 momentissa, 10 d §:ssä ja 17 b §:n 3 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

18.

Laki

merimieseläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun merimieseläkelain (1290/2006) 3 §:n 2 momentin 3 ja 4 kohta, 23 §, 25 §:n 1 momentin 2 kohta sekä 4 ja 5 momentti, 34 §:n 1 momentti, 55 §:n 2 momentin 2 kohta, 80 §:n 5 momentti, 82 §:n 1 momentti, 96 §:n 1 momentti, 117 §:n 1 momentti, 128 §:n 2 momentti, 147 §:n 1 momentti, 148 §:n 2 momentti, 191 §:n 1 momentti, 192 §, 194 §:n 1 ja 3 momentti sekä

lisätään 191 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Työeläkelait

Julkisten alojen työeläkelakeja ovat:

3) evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaki (298/1966) ja *evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelaki* (258/1970);

4) ortodoksisesta kirkkokunnasta annettuun lakiin (521/1969) perustuvat eläkesäännökset;

Ehdotus

3 §

Työeläkelait

Julkisten alojen työeläkelakeja ovat:

3) evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaki (/);

4) ortodoksisesta kirkosta annettu laki (985/2006);

23 §

Työkyvyttömyyseläke osa-aikaeläkkeen jälkeen

Jos osa-aikaeläkettä saavalle työntekijälle myönnetään työkyvyttömyyseläke samalle ajalle, jolta hänelle on jo maksettu osa-aikaeläkettä, osa-aikaeläke otetaan huomioon työkyvyttömyyseläkkeen osasuorituksena.

23 §

Työkyvyttömyyseläke ja vanhuuseläke osa-aikaeläkkeen jälkeen

Jos osa-aikaeläkettä saavalle työntekijälle myönnetään työkyvyttömyyseläke tai vanhuuseläke samalle ajalle, jolta hänelle on jo maksettu osa-aikaeläkettä, osa-aikaeläke otetaan huomioon työkyvyttömyyseläkkeen tai vanhuuseläkkeen osasuorituksena.

25 §

Oikeus työeläkekuntoutukseen

Alle 63-vuotiaalla työntekijällä on oikeus saada työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn parantamiseksi tarkoituksenmukaista ammatillista kuntoutusta, jos:

2) hänellä on työskentelystä saatuja ansiota siten, että hänen 82 §:ssä tarkoitetut tulevan ajan ansionsa ovat vähintään 25 133,40 euroa; ja

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut tulevan ajan ansiot määräytyvät samoin kuin silloin, jos työntekijä olisi tullut työkyvyttömäksi kuntoutushakemuksen tullessa vireille. *Ansioita määrättäessä ei kuitenkaan oteta huomioon palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevia tuloja tai 82 §:n 4 momentissa tarkoitettuja tuloja.*

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisen työntekijän kuntoutukseen, joka on 35 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla työkyvytön. Tällöin tulevan ajan ansiot määräytyvät samoin kuin hänen työkyvyttömyyseläkkeessään.

34 §

Kuntoutusta koskevat muut säännökset

Mitä tässä laissa säädetään työkyvyttömyyseläkkeen hakemisesta, määräytymisestä entisin perustein, kertakorotuksesta, palkka- ja hintatason muutosten huomioon ottamisesta, ensisijaisten etuuksien vähentämisestä, maksamisesta, työkyvyttömyyseläkkeen tarkistamisesta ja määrän muuttamisesta, viivästyskorotuksesta, takaisinperinnästä, tietojen antamisesta ja saamisesta, muutoksenhausta ja työkyvyttömyyseläkkeen saajan ilmoitusvelvollisuudesta, kos-

25 §

Oikeus työeläkekuntoutukseen

Alle 63-vuotiaalla työntekijällä on oikeus saada työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn parantamiseksi tarkoituksenmukaista ammatillista kuntoutusta, jos:

2) hänellä on työskentelystä saatuja *vaikutettuja työansioita* 82 §:ssä tarkoitettuna tulevan ajan tarkasteluaikana vähintään 25 133,40 euroa; ja

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu tulevan ajan tarkasteluaika määräytyy siten kuin työntekijä olisi tullut työkyvyttömäksi kuntoutushakemuksen tullessa vireille.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisen työntekijän kuntoutukseen, joka on 35 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla työkyvytön. Tällöin *1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut ansiot* määräytyvät samoin kuin tulevan ajan ansiot hänen työkyvyttömyyseläkkeessään.

34 §

Kuntoutusta koskevat muut säännökset

Mitä tässä laissa säädetään työkyvyttömyyseläkkeen hakemisesta, määräytymisestä entisin perustein, kertakorotuksesta, palkka- ja hintatason muutosten huomioon ottamisesta, ensisijaisten etuuksien vähentämisestä, maksamisesta, työkyvyttömyyseläkkeen tarkistamisesta ja määrän muuttamisesta, viivästyskorotuksesta, takaisinperinnästä, tietojen antamisesta ja saamisesta, muutoksenhausta ja työkyvyttömyyseläkkeen saajan ilmoitusvelvollisuudesta, kos-

kee kuntoutusrahaa ja kuntoutuskorotusta sekä niiden saajaa, jollei tässä laissa muuta säädetä.

kee kuntoutusrahaa, kuntoutuskorotusta sekä niiden saajaa, jollei tässä laissa muuta säädetä. *Aiheettomasti maksetut ammatillisen kuntoutuksen kustannusten korvaukset voidaan periä takaisin siten kuin tässä laissa säädetään aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperinnästä.*

55 §

Lesken eläkeoikeus

Leskeneläkkeeseen on oikeus myös sellaisella leskellä, jonka avioliitto on solmittu ennen kuin leski oli täyttänyt 50 vuotta ja edunjähtäjä 65 vuotta ja avioliitto oli jatkunut vähintään viisi vuotta, jos:

2) leski sai edunjähtäjän kuollessa työeläkelain tai kansaneläkelain (347/1956) mukaista työkyvyttömyyseläkettä, joka oli jatkunut vähintään kolmen vuoden ajan.

55 §

Lesken eläkeoikeus

Leskeneläkkeeseen on oikeus myös sellaisella leskellä, jonka avioliitto on solmittu ennen kuin leski on täyttänyt 50 vuotta ja edunjähtäjä 65 vuotta ja avioliitto jatkunut vähintään viisi vuotta, jos:

2) leski sai edunjähtäjän kuollessa työeläkelain tai kansaneläkelain (568/2007) mukaista työkyvyttömyyseläkettä, joka oli jatkunut vähintään kolmen vuoden ajan.

80 §

Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat

Etuuden perusteena olevan tulon perusteella ei kartu eläkettä siltä ajalta, jolta työntekijä on saanut työeläkelakien mukaisista muuta eläkettä kuin osa-aika- tai perhe-eläkettä.

80 §

Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat

Etuuden perusteena olevan tulon perusteella ei kartu eläkettä siltä ajalta, jolta työntekijä on saanut työeläkelakien mukaisista eläkettä *taikka vastaavaa ulkomaista etuutta tai kansainvälisen järjestön tai Euroopan yhteisöjen toimielimen palvelukseen perustuvaa etuutta. Osa-aika- ja perhe-eläkkeen ajalta eläkettä karttuu kuitenkin myös etuuden perusteena olevan tulon perusteella.*

82 §

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot (tulevan ajan ansio) määrätään niiden työeläkelakien mukaisten työansioden ja 80 §:ssä tarkoitettujen palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevien tulojen perusteella, jotka työntekijällä on ollut työkyvyttömyyden alkamisvuotta edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana (tarkasteluaika). Tulevan ajan ansio on kuukautta kohden näiden tarkasteluaikana saatujen työansioden, palkattoman ajan etuuksien perusteena olevien tulojen ja 4 momentissa tarkoitettujen tulojen summa jaettuna kuudellakymmenellä.

82 §

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot (tulevan ajan ansio) määrätään niiden työeläkelakien mukaisten työansioden ja 80 §:ssä tarkoitettujen palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevien tulojen perusteella, jotka työntekijällä on ollut työkyvyttömyyden alkamisvuotta edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana (tarkasteluaika). Tulevan ajan *ansioihin* luetaan myös tarkasteluaikana maksetun työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansio ja osa-aikaeläkkeen ansionalenema. Tulevan ajan ansio on kuukautta kohden näiden tarkasteluaikana saatujen työansioden, palkattoman ajan etuuksien perusteena olevien tulojen, työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansion, osa-aikaeläkkeen ansionaleneman ja 4 momentissa tarkoitettujen tulojen summa jaettuna kuudellakymmenellä.

96 §

Leskeneläkkeen vähentäminen erityistilanteissa

Leskeneläkettä vähennettäessä otetaan lesken hakemuksesta työeläkkeiden asemesta huomioon hänen saamansa keskimääräiset ansiotulot ja niihin perustuvat etuudet sekä osatyökyvyttömyyseläke, jos:

1) leski ei saa omaan työhönsä perustuvaa työeläkettä tai jos leski saa osatyökyvyttömyyseläkettä;

2) leski on tehnyt asiasta hakemuksen viiden vuoden kuluessa edunjättäjän kuolemasta tai silloin, kun lesken eläkettä vähennetään ensimmäisen kerran; ja

3) mainitut ansiotulot ja niihin perustuvat etuudet sekä osatyökyvyttömyyseläke, kun

96 §

Leskeneläkkeen vähentäminen erityistilanteissa

Leskeneläkettä vähennettäessä otetaan lesken hakemuksesta työeläkkeiden asemesta huomioon hänen saamansa keskimääräiset ansiotulot ja niihin perustuvat etuudet sekä osatyökyvyttömyyseläke tai osa-aikaeläke, jos:

1) leski ei saa omaan työhön perustuvaa työeläkettä tai jos leski saa osatyökyvyttömyyseläkettä tai osa-aikaeläkettä;

2) leski on tehnyt asiasta hakemuksen viiden vuoden kuluessa edunjättäjän kuolemasta tai silloin, kun leskeneläkettä vähennetään ensimmäisen kerran; ja

3) mainitut ansiotulot ja niihin perustuvat etuudet sekä osatyökyvyttömyyseläke tai

ansiotuloista otetaan huomioon 60 prosenttia, ovat yhteensä vähintään 25 prosenttia pienemmät kuin lesken 93 §:n mukaisesti määrätty eläke.

osa-aikaeläke, kun ansiotuloista otetaan huomioon 60 prosenttia, ovat yhteensä vähintään 25 prosenttia pienemmät kuin lesken 93 §:n mukaisesti määrätty eläke.

117 §

Eläkkeen maksaminen Kansaneläkelaitokselle tai työttömyyskassalle

Jos työntekijä on väliaikaisesti saanut Kansaneläkelaitoksen maksamaa eläkettä kansaneläkelain 45 §:n mukaan tai edellä mainittua eläkettä ja eläkkeensaajien asumistukilain (591/1978) 1 §:n mukaista asumistukea samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään muutoksenhaun perusteella tämän lain mukainen eläke takautuvasti, eläkekassan on maksettava takautuva eläke Kansaneläkelaitoksen vaatimuksesta sille siltä osin kuin eläke vastaa määrältään Kansaneläkelaitoksen samalta ajalta liikaa maksaman etuuden määrää.

117 §

Eläkkeen maksaminen Kansaneläkelaitokselle tai työttömyyskassalle

Jos työntekijä on väliaikaisesti saanut Kansaneläkelaitoksen maksamaa eläkettä kansaneläkelain 72 §:n mukaan tai edellä mainittua eläkettä ja *eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain (571/2007) 8 §:n* mukaista asumistukea samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään muutoksenhaun perusteella tämän lain mukainen eläke takautuvasti, eläkekassan on maksettava takautuva eläke Kansaneläkelaitoksen vaatimuksesta sille siltä osin kuin se vastaa määrältään Kansaneläkelaitoksen samalta ajalta liikaa maksaman etuuden määrää.

128 §

Perustevalitus maksuunpanosta

Jos perustevalitus tehdään ulosmittauksen takia, on lisäksi voimassa, mitä verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (367/1961) säädetään perustevalituksesta.

128 §

Perustevalitus maksuunpanosta

Jos perustevalitus tehdään ulosmittauksen takia, on lisäksi voimassa, mitä verojen ja maksujen *täytäntöönpanosta* annetussa laissa (706/2007) säädetään perustevalituksesta.

147 §

Eläkevakuutusmaksun ulosottokelpoisuus

Tämän lain perusteella määrätty eläkevakuutusmaksu viivästyskorkoineen saadaan

147 §

Eläkevakuutusmaksun ulosottokelpoisuus

Tämän lain perusteella määrätty eläkevakuutusmaksu viivästyskorkoineen saadaan

ulosmitata ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoin annetussa laissa säädetään.

ulosmitata ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen *täytäntöönpanos-*ta annetussa laissa säädetään.

148 §

Eläkevakuutusmaksun vanhentuminen

Jos työntekijälle lisätään hänen selvityksensä perusteella 81 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla tai muulla perusteella takautuvasti yli viisi vuotta vanhoja eläkkeeseen oikeuttavia työansioita, eläkekassan on määrättävä näiden työansioiden perusteella eläkevakuutusmaksu kymmenen vuoden kuluessa 142 §:n 2 momentin mukaisesta eläkevakuutusmaksun eräpäivästä lukien.

148 §

Eläkevakuutusmaksun vanhentuminen

Jos työntekijälle lisätään hänen selvityksensä perusteella 81 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla tai muulla perusteella takautuvasti yli viisi vuotta vanhoja eläkkeeseen oikeuttavia työansioita, eläkekassan on määrättävä näiden työansioiden perusteella eläkevakuutusmaksu kymmenen vuoden kuluessa 142 §:n 2 momentin mukaisesta eläkevakuutusmaksun eräpäivästä lukien.

191 §

Sovellettava laki

Eläkekassan tilintarkastuksesta on voimassa, mitä tässä luvussa ja tilintarkastuslaissa (936/1994) säädetään.

191 §

Sovellettava laki

Eläkekassan tilintarkastuksesta on voimassa, mitä tässä luvussa ja tilintarkastuslaissa (459/2007) säädetään.

Eläkekassan tilintarkastukseen sovelletaan, mitä tilintarkastuslain 25 §:n 1 momentin 8 kohdassa, 5 luvussa ja 40 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään julkisen kaupankäynnin kohteena olevan yhteisön tilintarkastuksesta ja tilintarkastajasta.

192 §

Tilintarkastajien valinta ja kelpoisuus

Eläkekassan kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta sekä hallintoa tarkastamaan on valittava vähintään kaksi tilintarkastajaa ja heille vastaavat kelpoisuusehdot

192 §

Tilintarkastajien valinta ja kelpoisuus

Eläkekassan kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta sekä hallintoa tarkastamaan on valittava vähintään kaksi tilintarkastajaa ja heille vastaavat kelpoisuusehdot

täyttävät varatilintarkastajat. Vähintään yhden tilintarkastajan ja varatilintarkastajan on oltava tilintarkastuslaissa tarkoitettu Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja tai Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö.

Yksi tilintarkastaja on nimettävä valvontatilintarkastajana huolehtimaan eläkekassan kirjanpidon ja hallinnon tehokkaasta valvonnasta tilikauden aikana. Lisäksi on nimettävä yksi tilintarkastaja tai varatilintarkastaja valvontatilintarkastajan sijaiseksi. Valvontatilintarkastajan ja tämän sijaisen on oltava 1 momentissa tarkoitettu tilintarkastaja.

194 §

Oikeus vaatia tilintarkastajan määräämistä

Vakuutusvalvontaviraston on ilmoitukselta määrättävä eläkekassalle kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos:

- 1) tilintarkastajaa ei ole valittu tämän luvun tai tilintarkastuslain mukaisesti; tai
- 2) tilintarkastajalla ei ole tässä laissa tai tilintarkastuslaissa tarkoitettua kelpoisuutta tai jos tilintarkastaja ei ole tilintarkastuslaissa tarkoitettulla tavalla riippumaton.

Vakuutusvalvontaviraston on pyydetävä Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunnalta lausunto 1 momentissa tarkoitettua riippumattomuutta koskevassa asiassa ennen sen ratkaisemista.

täyttävät varatilintarkastajat. Vähintään yhden tilintarkastajan ja varatilintarkastajan on oltava tilintarkastuslain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu *KHT-tilintarkastaja* tai *KHT-yhteisö*.

Yksi tilintarkastaja on nimettävä valvontatilintarkastajana huolehtimaan eläkekassan kirjanpidon ja hallinnon tehokkaasta valvonnasta tilikauden aikana. Lisäksi on nimettävä yksi tilintarkastaja tai varatilintarkastaja valvontatilintarkastajan sijaiseksi. Valvontatilintarkastajan ja tämän sijaisen on oltava *KHT-tilintarkastaja* tai *KHT-yhteisö*.

194 §

Oikeus vaatia tilintarkastajan määräämistä

Vakuutusvalvontaviraston on ilmoitukselta määrättävä eläkekassalle kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos:

- 1) tilintarkastajaa ei ole valittu tämän luvun tai tilintarkastuslain mukaisesti; tai
- 2) tilintarkastajalla ei ole tässä laissa tai *tilintarkastuslain 3 §:ssä* tarkoitettua kelpoisuutta tai jos tilintarkastaja ei ole *tilintarkastuslain 24 ja 25 §:ssä* tarkoitettulla tavalla riippumaton.

Vakuutusvalvontaviraston on pyydetävä Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunnalta lausunto 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua riippumattomuutta koskevassa asiassa ennen sen ratkaisemista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

19.

Laki**merimieseläkelain voimaannpanosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merimieseläkelain voimaannpanosta 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1291/2006) 4 §:n 4 momentti, 9 §:n 1 momentti ja 22 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Jos uuden lain 81 §:n 4 momentin mukaiset, työntekijän riidattomasti osoittamat työansiot on ansaittu ennen vuotta 2005, eläke määräytyy näistä ansioista vanhan lain mukaisesti, sellaisena kuin se oli voimassa ansioiden ansaintavuonna. Eläke määräytyy samalla tavoin myös sellaisista työntekijän riidattomasti osoittamista työansioista, jotka on ansaittu ennen vuotta 2006, jos työntekijälle tulee määrättäväksi työkyvyttömyys-, työttömyys- tai perhe-eläke tämän lain 20 §:n 2 momentin mukaisesti.

9 §

Jos eläketapahtuma on vuosina 2006–2009, tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan vuoden 2004 työansiona huomioon vuosiansioksi muutettuna se eläkepalkka, jonka perusteella tulevan ajan eläkeosuus olisi laskettu, jos työntekijä olisi tullut työkyvyttömäksi 31 päivänä joulukuuta 2004, ja vuoden 2005 työansiot otetaan huomioon siten kuin uuden lain 82–84 §:ssä säädetään. Tällöin tarkasteluaikana käytetään vastaavasti tulevan ajan ansion perusteena huomioon otettavien vuosien määrää. Jos eläketapahtuma on vuonna 2010, otetaan vuoden 2005 työansiot huomioon siten kuin

Ehdotus

4 §

Uuden lain 81 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetun eläkeotteen toimittaneen eläkelaitoksen sijasta 31 päivään joulukuuta 2012 asti eläkeotteella ilmoitettujen yksityisten alojen työeläkelakien mukaisten työansioiden oikeellisuuden selvittää ja selvityksen perusteella päätöksen antaa se eläkelaitos, joka on järjestänyt eläketurvan selvityksen kohteena olevasta työstä. Otteen toimittanut eläkelaitos siirtää asian toimivaltaisen eläkelaitoksen käsiteltäväksi.

9 §

Jos eläketapahtuma on vuosina 2006–2009, tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan vuoden 2004 työansiona huomioon vuosiansioksi muutettuna se eläkepalkka, jonka perusteella tulevan ajan eläkeosuus olisi laskettu, jos työntekijä olisi tullut työkyvyttömäksi 31 päivänä joulukuuta 2004, ja vuoden 2005 työansiot otetaan huomioon siten kuin uuden lain 82–84 §:ssä säädetään. Tällöin tarkasteluaikana käytetään vastaavasti tulevan ajan ansion perusteena huomioon otettavien vuosien määrää. Jos eläketapahtuma on vuonna 2010, otetaan vuoden 2005 työansiot huomioon siten

uuden lain 69, 75 ja 82–84 §:ssä sekä 86 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään ja tarkasteluaika määrätään vastaavasti vuosien 2005–2010 perusteella. Uuden lain 25 §:n 1 momentin 2 kohdassa *tai 2 momentissa* tarkoitettua ansioedellytystä määrättäessä otetaan huomioon työansioita kuntoutushakemuksen vireille tuloa edeltävän viiden kalenterivuoden ajalta.

kuin uuden lain 69, 75 ja 82–84 §:ssä sekä 86 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään ja tarkasteluaika määrätään vastaavasti vuosien 2005–2010 perusteella. Uuden lain 25 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua ansioedellytystä määrättäessä otetaan huomioon työansioita kuntoutushakemuksen vireille tuloa edeltävän viiden kalenterivuoden ajalta.

22 §

Ennen vuotta 1950 syntyneellä pitkäaikaisesti työttömällä työntekijällä on oikeus työttömyyseläkkeeseen siten kuin uuden lain voimaan tullessa voimassa olleessa vanhassa laissa ja sen muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännöksissä säädetään. Muilta osin työttömyyseläkkeeseen ja sen saajaan sovelletaan, mitä uuden lain voimaan tullessa voimassa olleessa vanhan lain 15 e §:ssä, 16 §:n 2 momentin 1 kohdassa ja 4 momentissa, 17 §:n 2 momentin 1 kohdassa ja 4 momentissa sekä työntekijäin eläkelain 17 b §:n 3 momentissa säädetään.

22 §

Ennen vuotta 1950 syntyneellä pitkäaikaisesti työttömällä työntekijällä on oikeus työttömyyseläkkeeseen siten kuin uuden lain voimaan tullessa voimassa olleessa vanhassa laissa ja sen muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännöksissä säädetään. Muilta osin työttömyyseläkkeeseen ja sen saajaan sovelletaan, mitä uuden lain voimaan tullessa voimassa olleessa vanhan lain 2 §:ssä, 15 e §:ssä, 16 §:n 2 momentin 1 kohdassa ja 4 momentissa, 17 §:n 2 momentin 1 kohdassa ja 4 momentissa sekä työntekijäin eläkelain 17 b §:n 3 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

20.

Laki**maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 6 §:n 3 momentti,
muutetaan 28 §, 41 §:n 3 kohta, 42 §:n 1 momentin 2 kohta sekä 4 ja 5 momentti, 45 §:n 2 momentti, 61 §:n 2 momentin 2 kohta, 76 §:n 1 momentti, 106 §:n 2 momentti, 128 §, 133 §:n 1 momentti, 135 §:n 1 momentti sekä
lisätään 15 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

6 §

Viljelmä

—————
 Tätä lakia sovellettaessa viljellyn maatalousmaan ja kasvullisen metsämaan pinta-ala lasketaan hehtaarin tarkkuudella. Jos pyöristys on mahdollinen molempiin suuntiin, se suoritetaan ylöspäin.

(kumotaan)

15 §

15 §

Viljelmän työtulo

—————
Työtuloa määrittäessä viljellyn maatalousmaan ja kasvullisen metsämaan pinta-ala lasketaan hehtaarin tarkkuudella. Jos pyöristys on mahdollinen molempiin suuntiin, se tehdään ylöspäin.

28 §

Työeläkevakuutusmaksun ulosottokelpoisuus

Eläkelaitoksen tämän lain perusteella määräämä työeläkevakuutusmaksu ja 12 §:n 4 momentissa sekä 24 §:ssä tarkoitettu korotettu työeläkevakuutusmaksu saadaan viivästyskorkoineen ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoimin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

41 §

Osa-aikaeläkkeen muuttuminen

Tätä lakia toimeenpantaessa osa-aikaeläkkeeseen sovelletaan lisäksi, mitä:

3) työntekijän eläkelain 23 §:ssä säädetään työkyvyttömyyseläkkeestä osa-aikaeläkkeen jälkeen; ja

42 §

Oikeus työeläkekuntoutukseen

Alle 63-vuotiaalla maatalousyrittäjällä on oikeus saada työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn parantamiseksi tarkoituksenmukaista ammatillista kuntoutusta, jos:

2) hänellä on työskentelystä saatuja ansioiden siten, että hänen 76 §:ssä tarkoitetut tulevan ajan ansionsa ovat vähintään 25 133,40 euroa; ja

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut tulevan ajan ansiot määräytyvät samoin kuin silloin, jos maatalousyrittäjä olisi tullut työkyvyttömäksi kuntoutushakemuksen tullessa vireille. *Ansioita määrättäessä ei kuitenkaan oteta huomioon palkattomilta ajoilta saatujen etuuskien perusteena olevia tu-*

28 §

Työeläkevakuutusmaksun ulosottokelpoisuus

Eläkelaitoksen tämän lain perusteella määräämä työeläkevakuutusmaksu ja 12 §:n 4 momentissa sekä 24 §:ssä tarkoitettu korotettu työeläkevakuutusmaksu saadaan viivästyskorkoineen ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen *täytäntöönpanosta* annetussa laissa (706/2007) säädetään.

41 §

Osa-aikaeläkkeen muuttuminen

Tätä lakia toimeenpantaessa sovelletaan osa-aikaeläkkeeseen lisäksi, mitä

3) työntekijän eläkelain 23 §:ssä säädetään työkyvyttömyyseläkkeestä *ja vanhuuseläkkeestä* osa-aikaeläkkeen jälkeen; ja

42§

Oikeus työeläkekuntoutukseen

Alle 63-vuotiaalla maatalousyrittäjällä on oikeus saada työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn parantamiseksi tarkoituksenmukaista ammatillista kuntoutusta, jos:

2)hänellä on työskentelystä saatuja *vakuumattuja työansioita* 76 §:ssä tarkoitettuna tulevan ajan tarkasteluaikana vähintään 25 133,40 euroa; ja

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu tulevan ajan *tarkasteluaika* määräytyy siten kuin maatalousyrittäjä olisi tullut työkyvyttömäksi kuntoutushakemuksen tullessa vireille.

loja tai työntekijän eläkelain 76 §:n 4 momentissa tarkoitettuja tuloja.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisen maatalousyrittäjän kuntoutukseen, joka on 47 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla työkyvytön. Tällöin tulevan ajan ansiot määräytyvät samoin kuin hänen työkyvyttömyyseläkkeessään.

45 §

Kuntoutusta koskevat muut säännökset ja kuntoutuksen ajalta maksettavat etuudet

Mitä tässä laissa säädetään työkyvyttömyyseläkkeen hakemisesta, määräytymisestä entisin perustein, kertakorotuksesta, palkka- ja hintatason muutosten huomioon ottamisesta, ensisijaisten etuuksien vähentämisestä, maksamisesta, työkyvyttömyyseläkkeen tarkistamisesta ja määrän muuttamisesta, viivästyskorotuksesta, takaisinperinnästä, tietojen antamisesta ja saamisesta, muutoksenhausta ja työkyvyttömyyseläkkeen saajan ilmoitusvelvollisuudesta, koskee kuntoutusrahaa ja kuntoutuskorotusta sekä niiden saajaa, jollei tässä laissa muuta säädetä.

61 §

Lesken eläkeoikeus

Leskeneläkkeeseen on oikeus myös sellaisella leskellä, jonka avioliitto on solmittu ennen kuin leski oli täyttänyt 50 vuotta ja edunjäittäjä 65 vuotta ja avioliitto oli jatkunut vähintään viisi vuotta, jos:

2) leski sai edunjäittäjän kuollessa työeläkelain tai kansaneläkelain (347/1956) mu-

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisen maatalousyrittäjän kuntoutukseen, joka on 47 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla työkyvytön. Tällöin 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettut ansiot määräytyvät samoin kuin tulevan ajan ansiot hänen työkyvyttömyyseläkkeessään.

45 §

Kuntoutusta koskevat muut säännökset ja kuntoutuksen ajalta maksettavat etuudet

Mitä tässä laissa säädetään työkyvyttömyyseläkkeen hakemisesta, määräytymisestä entisin perustein, kertakorotuksesta, palkka- ja hintatason muutosten huomioon ottamisesta, ensisijaisten etuuksien vähentämisestä, maksamisesta, työkyvyttömyyseläkkeen tarkistamisesta ja määrän muuttamisesta, viivästyskorotuksesta, takaisinperinnästä, tietojen antamisesta ja saamisesta, muutoksenhausta ja työkyvyttömyyseläkkeen saajan ilmoitusvelvollisuudesta, koskee kuntoutusrahaa ja kuntoutuskorotusta sekä niiden saajaa, jollei tässä laissa muuta säädetä. *Aiheettomasti maksetut ammatillisen kuntoutuksen kustannusten korvaukset voidaan periä takaisin siten kuin tässä laissa säädetään aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperinnästä.*

61 §

Lesken eläkeoikeus

Leskeneläkkeeseen on oikeus myös sellaisella leskellä, jonka avioliitto on solmittu ennen kuin leski oli täyttänyt 50 vuotta ja edunjäittäjä 65 vuotta ja avioliitto jatkunut vähintään viisi vuotta, jos:

2) leski sai edunjäittäjän kuollessa työeläkelain tai kansaneläkelain (568/2007) mu-

kaista työkyvyttömyyseläkettä, joka oli jatkunut vähintään kolmen vuoden ajan.

kaista työkyvyttömyyseläkettä, joka oli jatkunut vähintään viisi vuotta; tai

76 §

Tulevan ajan eläke

Tulevan ajan eläkkeen perusteena ovat ansiot (tulevan ajan ansio) määrätään niiden työansioden sekä tämän lain 74 §:ssä tarkoitettujen palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevien tulojen perusteella, jotka maatalousyrittäjällä on ollut työkyvyttömyyden alkamisvuotta edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana (tarkastelu aika) ja siten kuin työntekijän eläkelain 76 §:ssä tarkemmin säädetään.

76 §

Tulevan ajan eläke

Tulevan ajan eläkkeen perusteena ovat ansiot (tulevan ajan ansio) määrätään niiden työansioden sekä tämän lain 74 §:ssä tarkoitettujen palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevien tulojen perusteella, jotka maatalousyrittäjällä on ollut työkyvyttömyyden alkamisvuotta edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana (tarkastelu aika) ja siten kuin työntekijän eläkelain 76 §:ssä tarkemmin säädetään. *Tulevan ajan ansioihin luetaan myös tarkastelu aikana maksetun työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansio ja osa-aikaeläkkeen ansionalenema.*

106 §

Perustevalitus maksuunpanosta

Jos perustevalitus tehdään ulosmittauksen takia, on lisäksi voimassa, mitä verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annettussa laissa säädetään perustevalituksesta.

106 §

Perustevalitus maksuunpanosta

Jos perustevalitus tehdään ulosmittauksen takia, on lisäksi voimassa, mitä verojen ja maksujen *täytäntöönpanosta* annetussa laissa säädetään perustevalituksesta.

128 §

Tilintarkastus

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen tilintarkastuksesta on voimassa, mitä tässä laissa ja tilintarkastuslaissa (936/1994) säädetään.

Eläkelaitoksen kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta sekä hallintoa tarkasta-

128 §

Tilintarkastus

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen tilintarkastuksesta on voimassa, mitä tässä laissa ja tilintarkastuslaissa (459/2007) säädetään.

Eläkelaitoksen tilintarkastukseen sovelletaan, mitä tilintarkastuslain 25 §:n 1 mo-

maan valtuuskunnan on tilikaudeksi kerrallaan valittava vähintään kaksi tilintarkastajaa ja heille varatilintarkastajat. Vähintään yhden tilintarkastajan ja varatilintarkastajan on oltava tilintarkastuslaissa tarkoitettu Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja tai Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajan tehtävä päättyy tilikauden päätyttyä pidettävässä eläkelaitoksen valtuuskunnan varsinaisessa kokouksessa tai milloin uusi tilintarkastaja on valittu tämän tilalle.

Valtuuskunnan on nimettävä yksi tilintarkastaja valvontatilintarkastajana huolehtimaan eläkelaitoksen kirjanpidon ja hallinnon tehokkaasta valvonnasta tilikauden aikana. Lisäksi on nimettävä yksi tilintarkastaja tai varatilintarkastaja valvontatilintarkastajan sijaiseksi. Valvontatilintarkastajan ja tämän sijaisen on oltava 3 momentissa tarkoitettu tilintarkastaja.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarvittaessa ohjeita eläkelaitoksen tilintarkastuksen suorittamisesta.

133 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Hallituksen ja valtuuskunnan jäsen, eläkelaitoksen toimitusjohtaja ja 120 §:n 2 momentissa mainittu hallitukseen kuulumaton henkilö on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on toimeensa tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttanut eläkelaitokselle. Sama koskee vahinkoa, joka tätä lakia, eläkelaitoksen ohjesääntöä, sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston määräyksiä tai vakuutusta koskevia perusteita rikkomalla on aiheutettu eläkelaitoksen toimintapiiriin kuuluvalla tai kuuluneella henkilölle, eläkkeen tai muun etuuden saajalle tai muulle henkilölle. Vahingonkorvauksen sovittelusta sekä korvausvastuun ja-

mentin 8 kohdassa, 5 luvussa ja 40 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään julkisen kaupankäynnin kohteena olevan yhteisön tilintarkastuksesta ja tilintarkastajasta.

Eläkelaitoksen kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta sekä hallintoa tarkastamaan valtuuskunnan on tilikaudeksi kerrallaan valittava vähintään kaksi tilintarkastajaa ja heille varatilintarkastajat. Vähintään yhden tilintarkastajan ja varatilintarkastajan on oltava tilintarkastuslain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö. Tilintarkastajan tehtävä päättyy tilikauden päätyttyä pidettävässä eläkelaitoksen valtuuskunnan varsinaisessa kokouksessa tai milloin uusi tilintarkastaja on valittu tämän tilalle.

Valtuuskunnan on nimettävä yksi tilintarkastaja valvontatilintarkastajana huolehtimaan eläkelaitoksen kirjanpidon ja hallinnon tehokkaasta valvonnasta tilikauden aikana. Lisäksi on nimettävä yksi tilintarkastaja tai varatilintarkastaja valvontatilintarkastajan sijaiseksi. Valvontatilintarkastajan ja tämän sijaisen on oltava KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarvittaessa ohjeita eläkelaitoksen tilintarkastuksen suorittamisesta.

133 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Hallituksen ja valtuuskunnan jäsen, eläkelaitoksen toimitusjohtaja ja 119 §:n 2 momentissa mainittu hallitukseen kuulumaton henkilö on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on toimeensa tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttanut eläkelaitokselle. Sama koskee vahinkoa, joka tätä lakia, eläkelaitoksen ohjesääntöä, sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston määräyksiä tai vakuutusta koskevia perusteita rikkomalla on aiheutettu eläkelaitoksen toimintapiiriin kuuluvalla tai kuuluneella henkilölle, eläkkeen tai muun etuuden saajalle tai muulle henkilölle. Vahingonkorvauksen sovittelusta sekä korvausvastuun ja-

kautumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken on voimassa, mitä vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa säädetään.

kautumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken on voimassa, mitä vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa säädetään.

135 §

Eläkelaitoksen ja valtion vastuu eläkkeistä ja muista etuuksista

Tämän lain mukaisten eläkkeiden ja muiden etuuksien kustannuksista vastaavat Maatalousyrittäjien eläkelaitos ja valtio. Eläkelaitoksen kustannettava osuus muodostuu eläkelaitoksen saamista vakuutusmaksuista, joista on vähennetty eläkelaitoksen kohtuulliset hoitokulut, ja sijoitusten tuotoista. Valtio vastaa eläkkeiden ja muiden etuuksien kustannuksista muilta osin. Ryhmähenkivakuutuksen korvausmenoista valtion vastuulla on kuitenkin yksi kolmannes. Vakuutusmaksuina ei oteta huomioon niitä maksamatta jääneitä vakuutusmaksuja, jotka on jätetty ulosottotoimin perittäviksi tai valvottu konkurssissa. Vakuutusmaksuina ei myöskään oteta huomioon sellaisia maksamatta olevia vakuutusmaksuja, jotka sisältyvät yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993) tarkoitettuun saneerausohjelmaan tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetussa laissa (57/1993) tarkoitettuun maksuohjelmaan taikka sellaiseen vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn, joka sisällöltään vastaa mainituissa laeissa säädettyjä periaatteita.

135 §

Eläkelaitoksen ja valtion vastuu eläkkeistä ja muista etuuksista

Tämän lain mukaisten eläkkeiden, 136 §:n 1 momentin mukaisten palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkkeiden osien sekä muiden etuuksien kustannuksista vastaavat Maatalousyrittäjien eläkelaitos ja valtio. Eläkelaitoksen kustannettava osuus muodostuu eläkelaitoksen saamista vakuutusmaksuista, joista on vähennetty eläkelaitoksen kohtuulliset hoitokulut, ja sijoitusten tuotoista. Valtio vastaa edellä tässä momentissa tarkoitetuista kustannuksista muilta osin. Ryhmähenkivakuutuksen korvausmenoista valtion vastuulla on kuitenkin yksi kolmannes. Vakuutusmaksuina ei oteta huomioon niitä maksamatta jääneitä vakuutusmaksuja, jotka on jätetty ulosottotoimin perittäviksi tai valvottu konkurssissa. Vakuutusmaksuina ei myöskään oteta huomioon sellaisia maksamatta olevia vakuutusmaksuja, jotka sisältyvät yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993) tarkoitettuun saneerausohjelmaan tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetussa laissa (57/1993) tarkoitettuun maksuohjelmaan taikka sellaiseen vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn, joka sisällöltään vastaa mainituissa laeissa säädettyjä periaatteita.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

21.

Laki**maatalousyrittäjän eläkelain voimaanpanosta annetun lain 27 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjän eläkelain voimaanpanosta 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1281/2006) 27 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

27 §

Ennen vuotta 1950 syntyneellä pitkäaikaisesti työttömällä maatalousyrittäjällä on oikeus työttömyyseläkkeeseen siten kuin maatalousyrittäjän eläkelain voimaan tullessa voimassa olleissa MYEL-lain, sen muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännöksissä ja mainittujen voimaantulosäännösten muuttamisesta annetuissa laeissa säädetään. Muilta osin työttömyyseläkkeeseen ja sen saajaan sovelletaan, mitä maatalousyrittäjän eläkelain voimaan tullessa voimassa olleissa MYEL-lain 19 §:ssä ja TEL:n 4 c §:ssä, 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja 3 momentissa, 10 d §:n 7 momentissa sekä 17 b §:n 3 momentissa säädetään.

Ehdotus

27 §

Ennen vuotta 1950 syntyneellä pitkäaikaisesti työttömällä maatalousyrittäjällä on oikeus työttömyyseläkkeeseen siten kuin maatalousyrittäjän eläkelain voimaan tullessa voimassa olleissa *MYEL-laissa*, sen muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännöksissä ja mainittujen voimaantulosäännösten muuttamisesta annetuissa laeissa säädetään. Muilta osin työttömyyseläkkeeseen ja sen saajaan sovelletaan, mitä maatalousyrittäjän eläkelain voimaan tullessa voimassa olleissa MYEL-lain 19 §:ssä ja TEL:n 4 c §:ssä, 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja 3 momentissa, 10 d §:ssä sekä 17 b §:n 3 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
 20 .

22.

Laki

maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 päivänä joulukuuta 1981 annetun maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981) 15 §:n 1 ja 2 momentti, 16 §:n 1 momentti sekä 18 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1287/2006, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

15 §

Kokonaiskustannukset rahoitetaan perusturvaosuudella, maatalousyrittäjien vakuutusmaksuosuudella, valtion osuudella ja sijoitusten tuotolla. Sijoitusten tuotto laskeaan sosiaali- ja terveysministeriön maatalousyrittäjän eläkelain 135 §:n 4 momentin nojalla vahvistamien perusteiden mukaisesti. Kokonaiskustannuksista vähennetään ennen rahoitusosuuksien määrittämistä perustekorkokannan ylittävä sijoitusten nettotuotto. Vastaavasti jos sijoitusten tuotto ei saavuta perustekorkokannan mukaista tasoa, alitteen määrä lisätään kokonaiskustannuksiin.

Perusturvaosuuteen katsotaan kuuluvan kokonaiskustannuksista sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaisia päivärahakuluja 14,3 prosenttia ja sairaanhoitokuluja 6,8 prosenttia, kansaneläkelain (347/1956) mukaisia eläkekuluja tai niitä vastaavia kuluja 8,8 prosenttia, perhe-eläkelain (38/1969) mukaisia eläkekuluja 0,9 prosenttia sekä maatalousyrittäjän eläkelain mukaisia eläkekuluja 9,6 prosenttia.

Ehdotus

15 §

Kokonaiskustannukset rahoitetaan perusturvaosuudella, maatalousyrittäjien vakuutusmaksuosuudella, valtion osuudella ja sijoitusten tuotolla. Sijoitusten tuotto laskeaan sosiaali- ja terveysministeriön maatalousyrittäjän eläkelain 135 §:n 3 momentin nojalla vahvistamien perusteiden mukaisesti. Kokonaiskustannuksista vähennetään ennen rahoitusosuuksien määrittämistä perustekorkokannan ylittävä sijoitusten nettotuotto. Vastaavasti jos sijoitusten tuotto ei saavuta perustekorkokannan mukaista tasoa, alitteen määrä lisätään kokonaiskustannuksiin.

Perusturvaosuuteen katsotaan kuuluvan kokonaiskustannuksista sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaisia päivärahakuluja 14,3 prosenttia ja sairaanhoitokuluja 6,8 prosenttia, kansaneläkelain (568/2007) mukaisia eläkekuluja tai niitä vastaavia kuluja 8,8 prosenttia, *kansaneläkelain mukaisia perhe-eläkekuluja* 0,9 prosenttia sekä maatalousyrittäjän eläkelain mukaisia eläkekuluja 9,6 prosenttia.

16 §

Kansaneläkelaitos suorittaa vuosittain tapaturmavakuutuslaitokselle 15 §:n 2 momentissa mainittujen sairausvakuutuslain, kansaneläkelain ja *perhe-eläkelain* mukaisen kulujen yhteismäärän ja Maatalousyrittäjien eläkelaitos vastaavasti maatalousyrittäjän eläkelain mukaiset kulut. Valtio suorittaa vuosittain 15 §:n 3 momentissa mainitun valtion osuuden.

18 §

Työvahinkokorvauksesta saadaan vähentää korvauksensaajan maksamatta jääneet tämän lain ja maatalousyrittäjän eläkelain mukaiset vakuutusmaksut noudattaen, mitä maatalousyrittäjän eläkelain 97 §:ssä säädetään.

16 §

Kansaneläkelaitos suorittaa vuosittain tapaturmavakuutuslaitokselle 15 §:n 2 momentissa mainittujen sairausvakuutuslain ja kansaneläkelain mukaisten kulujen yhteismäärän ja Maatalousyrittäjien eläkelaitos vastaavasti maatalousyrittäjän eläkelain mukaiset kulut. Valtio suorittaa vuosittain 15 §:n 3 momentissa mainitun valtion osuuden.

18 §

Työvahinkokorvauksesta saadaan vähentää korvauksensaajan maksamatta jääneet tämän lain ja maatalousyrittäjän eläkelain mukaiset maksut noudattaen, mitä maatalousyrittäjän eläkelain 97 §:ssä säädetään *sekä mitä mainitun lain 98 §:n 3 momentissa säädetään etuuden maksamisjärjestyksestä.*

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*
